1800-67

DRIEWEG
ADVIES

BEDRIJFSONTWIKKELING MET DAADKRACHT

MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

VARKENSHOUDERIJ
KLEVAR B.V.
KLEEFSEDIJK ONGENUMMERD TE SEVENUM

MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

VARKENSHOUDERIJ
KLEVAR B.V.
KLEEFSEDIJK ONGENUMMERD TE SEVENUM

Projectgegevens

Naam en adres van initiatiefnemer

Naam aanvrager (rechtspersoon)	Klevar B.V.
Adres	Steeghoek 6
Postcode en Woonplaats	5975 NR SEVENUM
Telefoon	077-4673440
Fax	077-4674299

Handelsnaam en adres van de locatie

Handelsnaam		Klevar B.V.
Aard van de activiteit		vleesvarkensbedrijf
Adres activiteit		Kleefsedijk ongenummerd
Postcode en Plaats		5975 NW SEVENUM
Contactpersoon		De heer P.J.G.H. Haenen
Telefoon		077-4673440
Fax		077-4674299
Kadastrale ligging	Gemeente	Sevenum
	Sectie	W
	Nummer(s)	277

Bevoegd gezag

Bevoegd gezag	Gedeputeerde Staten van Limburg
Contactpersoon	G. Soons (afdeling vergunningen en subsidies)
Adres	Postbus 5700
Postcode en plaats	6202 MA MAASTRICHT

Colofon rapportage

Opsteller	ing. P.T.W.M. van den Oord
Datum rapportage	30 oktober 2008
Gecontroleerd door	ing. J.H.A. Verweij

Samenvatting

Klevar B.V. is voornemens haar bedrijf aan het Hoogbroek 24-26 te Sevenum en haar bedrijf aan 't Rooth 69a te Maasbree af te bouwen en deze bedrijfsactiviteiten te verplaatsen naar, en te concentreren in het landbouwontwikkelingsgebied aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum. Klevar B.V. is voornemens om op deze locatie een bedrijf op te richten dat 15.744 vleesvarkens kan huisvesten.

Een mestbe- en verwerkingsinstallatie maakt deel uit van bovengenoemde inrichting.

Als gevolg van de voorgenomen oprichting van een vleesvarkensbedrijf aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum door Klevar B.V. wordt een vergunning Wet milieubeheer aangevraagd bij het bevoegd gezag. Een van de eisen bij het aanvragen van een milieuvergunning is het opstellen van een milieueffectrapport (MER), indien de voorgenomen activiteit m.e.r.-plichtig is. Het onderhavige bedrijf is m.e.r.-plichtig daar de oprichting meer dan 3.000 vleesvarkens betreft.

Deze samenvatting is als een opzichzelfstaand document te lezen en te begrijpen, maar bevat uiteraard niet alle details en nuances van het volledige MER.

Referentiesituatie
De referentiesituatie betreft het perceel aan de Kleefsedijk te Sevenum waar het bedrijf wordt opgericht wat momenteel in gebruik is als akkerbouwgrond en de twee bedrijven aan het Hoogbroek 24 te Sevenum en 't Rooth 69a te Maasbree. Het bedrijf aan het Hoogbroek 24 te Sevenum beschikt over een vigerende milieuvergunning voor het huisvesten van 264 vleesvarkens en 63.000 vleeskuikens. Het bedrijf aan 't Rooth beschikt over een vigerende milieuvergunning voor de huisvesting van 1.250 vleesvarkens. Bij beide bedrijven worden de vleesvarkens en vleeskuikens traditioneel gehuisvest.

Voorgenomen activiteit
De voorgenomen activiteit bestaat uit het huisvesten van 15.744 vleesvarkens gehuisvest in drie stallen. De vleesvarkens worden gehuisvest op een gecombineerd luchtwassysteem (BWL 2006.14) wat de ammoniakemissie met 85% reduceert en de geuremissie met 70%.

Naast de oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk zullen de bedrijven aan het Hoogbroek te Sevenum en 't Rooth te Maasbree worden afgebroken.

Uitvoeringsalternatieven
In het MER worden een aantal technische uitvoeringsalternatieven behandeld. Het betreft een drietal alternatieven ten aanzien van voornamelijk reductie van geurbelasting. De

varianten met milieuhygiënische voordelen worden opgenomen in het meest milieuvriendelijke alternatief.

Hiervoor zijn de volgende uitvoeringsalternatieven beschouwd:

- huisvesting van 15.744 vleesvarkens in een viertal stallen, gecombineerd luchtwassysteem BWL 2006.14;
- verhogen emissiepunt tot 12 meter, gecombineerd luchtwassysteem BWL 2006.14;
- gecombineerd luchtwassysteem 70% ammoniakreductie en 80% geurreductie (BWL 2006.15).

Gevolgen voor het milieu

In tabel 0-1 is een overzicht gepresenteerd van de milieueffecten van de voer alternatieven. De effecten zijn beschreven ten opzichte van de referentiesituatie.

De opgenomen beoordelingen zijn gebaseerd op de aangegeven waarderingen van de diverse alternatieven en varianten:

- referentiesituatie: bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling;
- voorkeursalternatief: gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakreductie en 70% geurreductie (BWL 2006.14);
- uitvoeringsalternatief 1: huisvesting vleesvarkens in vier stallen, BWL 2006.14;
- uitvoeringsalternatief 2: verhogen emissiepunt, BWL 2006.14;
- Uitvoeringsalternatief 3: gecombineerd luchtwassysteem 70% ammoniakreductie en 80% geurreductie (BWL 2006.15).

Bij de verschillende alternatieven zal enkel verschil zijn in emissiepunten en stallen met betrekking tot huisvesting van de vleesvarkens.

beoordelingsaspect	bestaande toestand en autonome ontwikkeling	VKA BWL 2006.14	alternatief 1 vier stallen BWL 2006.14	alternatief 2 emissiepunt 12 meter BWL 2006.14	alternatief 3 BWL 2006.15
luchtkwaliteit	+/-	-	-	-	--
jaargemiddelde 2009 [µg/m³]		23,7	23,7	23,7	23,7
bronbijdrage [µg/m³]		0,56	0,51	0,41	3,98
overschrijding grenswaarde [-]		30	30	30	38
ammoniak	+/-	-	-	-	--
[kg NH_3 / jaar]		8344,32	8344,32	8344,32	16531,20
geur	+/-	-	--	-	-
[ou_E/s]		108633,6	108633,6	108633,6	72422,4
Kleefsedijk 6 [ou_E/m³]		13,42	16,51	11,06	12,07
Kleefsedijk 10 [ou_E/m³]		8,37	7,15	7,33	7,66
Kleefsedijk 13 [ou_E/m³]		9,82	10,65	8,46	9,08
energieverbruik	+/-	-	-	--	---
totaal [kWh]		516.880	516.880	> 516.880	714.880
luchtwasser [kWh]		202.000	202.000	> 202.000	400.000
Natuur	+/-	-	-	-	--
Ammoniakdepositie [mol/ha/jaar]					
Mariapeel 1 [mol/ha/jr]		2,24	5,32	2,57	5,92
Mariapeel 2 [mol/ha/jr]		1,91	4,44	2,14	4,72
Mariapeel 3 [mol/ha/jr]		1,52	3,40	1,69	3,64
ammoniakdepositie Mariapeel [mol/ha/jaar]		2,24	2,83	2,57	5,68
geluid	+/-	-	-	-	-
bodem en (grond)water	+/-	--	--	--	-
waterverbruik luchtwasser [m³]		3130	3130	3130	1460
afval en afvalwater	+/-	-	-	-	-

++ = zeer positief effect + = positief effect +/- = geen effect - = negatief effect -- = zeer negatief effect

Tabel 0-1: vergelijking effecten milieu referentiesituatie, voorkeursalternatief en uitvoeringsalternatieven

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de beoordelingsaspecten.

De behaalde scores zijn overwegend negatief voor de alternatieven. Dit komt doordat in de bestaande toestand de planlocatie in gebruik is als akkerbouwgrond en geen varkens gehuisvest worden. Bij de beoordeling is enkel de planlocatie aan de Kleefsedijk bekeken en zijn de locaties aan het Hoogbroek te Sevenum en 't Rooth te Maasbree niet meegenomen. De afbraak van de locaties aan het Hoogbroek en 't Rooth hebben een positieve invloed op het milieu en het leefklimaat in de omgeving. Dit door het aantal verkeersbewegingen welke niet meer plaatsvinden van en naar de inrichting. Daarnaast zal er ook geen sprake meer zijn van de emissie van geur, ammoniak en stof.

Om echter een duidelijk beeld te verkrijgen van de invloed van de oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk zijn deze locaties niet meegenomen in de vergelijkingentabel.

Fijn stof

Daar in de referentiesituatie op de planlocatie geen inrichting aanwezig is voor de huisvesting van vleesvarkens is er geen sprake van de emissie van fijn stof vanuit de inrichting.
Het verschil in concentratie fijn stof tussen het voorkeursalternatief en het uitvoeringsalternatief 1 en 2 is niet significant te noemen.
Indien de vleesvarkens in stallen worden gehuisvest welke voorzien worden van een gecombineerd luchtwassysteem BWL 2006.15 zal de gemiddelde jaarconcentratie ongeveer 3,4 $\mu g/m^3$ hoger zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief.
Bij de alternatieven waar het systeem BWL 2006.14 wordt toegepast wordt voldaan aan de normen zoals gesteld in het Besluit luchtkwaliteit 2005.

Ammoniak

In de voorgenomen activiteit en alle varianten wordt voldaan aan het Besluit huisvesting, Wet ammoniak en veehouderij en de beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij.
Bij het voorkeursalternatief, alternatief 1 en 2 bedraagt de emissie van ammoniak 8344,32 kilogram per jaar en bij alternatief 3 waar het luchtwassysteem BWL 2006.15 wordt toegepast bedraagt de emissie van ammoniak 16.531,2 kilogram per jaar.

Geur

Bij het voorkeursalternatief wordt aan de norm van 14 ou_E/m^3 voldaan. Bij het uitvoeringsalternatief waar de vleesvarkens worden gehuisvest in een viertal stallen is de geurbelasting op de omliggende woningen hoger. Indien het emissiepunt wordt verhoogd naar 12 meter zal de geurbelasting lager zijn bij een aantal geurgevoelige objecten en bij een aantal andere objecten zal deze hoger zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief. Bij toepassing van het systeem BWL 2006.15 zal de geurbelasting op de woningen lager zijn ten opzichte van het systeem BWL 2006.14.

Tussen de verschillende alternatieven waar aan de normen kan worden voldaan zijn geen grote verschillen waarneembaar. Waar bij een alternatief bij een woning de geurbelasting verminderd is deze weer hoger bij een ander alternatief.

Energieverbruik

Bij het voorkeursalternatief en de drie uitvoeringsalternatieven wordt een centraal afzuigkanaal toegepast en wordt gebruik gemaakt van frequentieregelaars wat het energieverbruik per dierplaats aanzienlijk verminderd ten opzichte van traditionele huisvesting.

Het energieverbruik bij het uitvoeringsalternatief waar het emissiepunt verhoogd wordt naar 12 meter zal hoger zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief door een stijging van de weerstand in het luchtkanaal. Bij het uitvoeringsalternatief zal daardoor meer energie benodigd zijn om de lucht door de schoorsteen om hoog te stuwen tot 12 meter. Bij het alternatief waarbij het luchtwassysteem BWL 2006.15 wordt toegepast zal het energieverbruik ten behoeve van de luchtwasser verdubbelen.

Natuur

Bij het voorkeursalternatief is er enkel sprake van emissie van ammoniak vanuit de inrichting aan de Kleefsedijk. De ammoniakdepositie vanuit de inrichting op de rand van het, als zeer kwetsbaar aangemelde, habitat- en vogelrichtlijngebied Mariapeel bedraagt 2,8 mol/ha/jaar. Bij het alternatief waar het luchtwassysteem BWL 2006.15 wordt toegepast zal de ammoniakdepositie op het gebied Mariapeel hoger zijn daar meer ammoniak wordt geëmitteerd vanuit de inrichting.

De erfbeplanting rondom de inrichting en het waterbassin wat wordt aangelegd ten behoeve van infiltratie van hemelwater in het gebied zorgt voor compensatie voor de flora en fauna in de omgeving van het bedrijf. Hierdoor is er geen verschil in effect op natuur tussen de verschillende uitvoeringsalternatieven.

Geluid

Het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting aan de Kleefsedijk te Sevenum zal toenemen. Deze weg wordt echter ontsloten via de N277 naar de A67 waardoor de overlast minder zal zijn ten opzichte van de inrichting aan 't Rooth en het Hoogbroek daar deze niet direct gelegen zijn aan doorgaande wegen zoals de Kleefsedijk.

Tevens zullen de ventilatoren bij de inrichting aan de Kleefsedijk voor het waspakket van het gecombineerd luchtwassysteem worden geplaatst waardoor het waspakket een geluidsdempende functie krijgt.

Bodem en (grond)water

Het waterverbruik zal bij het alternatief 3 waarbij het systeem BWL 2006.15 lager zijn dan bij de overige alternatieven. Dit omdat de wasser minder water verbruikt dan de wasser BWL 2006.14.

Voor wat betreft de overige aspecten met betrekking tot bodem en (grond)water bestaan geen verschillen tussen de onderzochte alternatieven.

Afval en afvalwater
Wat betreft afval en afvalwater zal er geen verschil zijn tussen de verschillende alternatieven.

Meest Milieuvriendelijke alternatief
Voor het bepalen van het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) dient een wegingsfactor gegeven te worden aan de verschillende milieuaspecten.

- Ammoniak: Bij het toepassen van het luchtwassysteem BWL 2006.14 zal de emissie van ammoniak minder zijn dan bij het toepassen van het luchtwassysteem BWL 2006.15.
- Geur: Het uitgevoerde geuronderzoek laat verschillen zien tussen het voorkeursalternatief en de verschillende varianten. Bij de onderzocht alternatieven wordt bij het voorkeursalternatief, het alternatief waarbij het emissiepunt wordt verhoogd en het alternatief waarbij het luchtwassysteem BWL 2006.15 wordt toegepast voldaan aan de normen. Tussen deze alternatieven zijn verschillen waarneembaar, deze wijken echter niet erg van elkaar af.
- Energie: Tussen de verschillende alternatieven en varianten zitten verschillen in energieverbruik. Het systeem BWL 2006.14 verbruikt aanzienlijk minder energie dan het systeem BWL 2006.15.
- Natuur: De depositie van ammoniak op de natuur/verzuringgevoelige gebieden neemt toe door de oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk. Bij het luchtwassysteem BWL 2006.15 zal de depositie van ammoniak het hoogst zijn.
- Geluid: Er zijn geen significante verschillen in het aantal verkeersaantrekkende bewegingen tussen de alternatieven en varianten.

De milieuaspecten energie, ammoniak en geur zijn belangrijke aspecten waar duidelijk verschillen zijn tussen de verschillende varianten.

Op basis van de resultaten van de vergelijking van de varianten zoals weergegeven in tabel 0-1 en bovenstaande wegingsfactoren, wordt geconcludeerd dat de verschillen tussen de voorgenomen activiteit en variant 1 minimaal zijn. Bij variant 1 kan echter niet worden voldaan aan de norm met betrekking tot geur.
Variant 2 scoort op het gebied van geur op een aantal punten beter ten opzichte van de voorgenomen activiteit en op het gebied van energie is dit omgekeerd. Variant 3 scoort slecht op het gebied van ammoniak, natuur en energie. Zowel bij het voorkeursalternatief als bij variant 2 en 3 kan worden voldaan aan de normen zoals gesteld in de Wet geurhinder en veehouderij. Gesteld kan worden dat het voorkeursalternatief bij de verschillende wegingsfactoren het beste scoort met uitzondering van de factor water.

Rekeninghoudend met bovenstaande wegingsfactoren wordt geconcludeerd dat het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) overeenkomt met de voorgenomen activiteit.

Jaarkosten / investering

Voor de afweging ten aanzien van de te realiseren varkenshouderij is daarnaast nog een aanvullend, niet milieugerelateerd aspect van belang, zoals:

- jaarkosten / investering, de te verwachten financiële gevolgen van een alternatief of variant

Tabel 0-2 geeft een vergelijking weer van de jaarkosten/investering van de referentiesituatie en de alternatieven.

beoordelingsaspect	referentie -situatie	voorkeurs-alternatief	uitvoerings-alternatief 1	uitvoerings-alternatief 2	uitvoerings-alternatief 3
jaarkosten/investering	+/-	++	+	+/-	-

Tabel 0-2: jaarkosten en investering alternatieven

Het voorkeursalternatief zal een verbetering zijn ten opzichte van de referentiesituatie daar de bedrijfsactiviteiten zullen worden geconcentreerd binnen een inrichting wat bedrijfseconomisch gezien een positief effect oplevert. Tevens zal wat betreft energiebesparing dusdanige maatregelen worden genomen dat het energieverbruik per dierplaats afneemt ten opzichte van de referentiesituatie.
Bij variant 1 zullen de vleesvarkens gehuisvest worden in een viertal stallen. Dit zal meer investeringskosten met zich mee brengen ten opzichte van het voorkeursalternatief. Wat betreft jaarkosten zal hier geen verschil in zitten.
Bij variant 2 zal het emissiepunt worden verhoogd naar 12 meter. De investeringskosten hiervoor zullen aanzienlijk hoger zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief. De jaarkosten zullen ook hoger zijn daar het energieverbruik hoger zal zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief.
Bij variant 3 wordt het systeem BWL 2006.15 toegepast waarbij grote bouwkundige voorzieningen dienen te worden getroffen om deze in werking te stellen. Het systeem wordt als ware geïntegreerd in het gebouw. Daarnaast zullen de jaarkosten ook hoger zijn ten opzichte van het systeem BWL 2006.14

Keuze initiatiefnemer voor aanvraag milieuvergunning

Op basis van het MER en de jaarkosten/investering in de verschillende alternatieve vraagt Klevar B.V. een milieuvergunning aan voor de inrichting volgens het voorkeursalternatief.

Inhoudsopgave

1. INLEIDING 1

1.1 INLEIDING 1
1.2 PROCEDURE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE 1
1.3 INHOUD MER 2
1.4 LIGGING PLANGEBIED 3
1.5 INDELING VAN HET MER 3

2. PROBLEEM- EN DOELSTELLING ACTIVITEIT 5

2.1 PROBLEEMSTELLING 5
2.2 DOELSTELLING 5

3. WETTELIJK- EN BELEIDSKADER 7

3.1 EUROPEES BELEID 7
3.1.1 IPPC-richtlijn 7
3.1.2 Natura 2000 9
3.1.3 Vogelrichtlijn 10
3.1.4 Habitatrichtlijn 11
3.2 LANDELIJK BELEID 12
3.2.1 Natuurbeschermingswet (Nb-wet) 12
3.2.2. Flora- en faunawet 12
3.2.3 Wet ammoniak en veehouderij 13
3.2.4. Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen 14
3.2.5. Wet geurhinder en veehouderij 15
3.2.6. Wet luchtkwaliteit 15
3.3 PROVINCIAAL BELEID 17
3.3.1 Streekplan (POL 2006) 17
3.3.2 BOM+ 19
3.3.3 Reconstructieplan 19
3.3.4 Cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden 20
3.3.5 Wet milieubeheer 21
3.3.6 Wet verontreiniging oppervlakte water 21
3.4 GEMEENTELIJK BELEID 22
3.4.1 Bestemmingsplan 22
3.4.2 Bestemmingsplanwijziging 22
3.4.3 Bouwvergunning 22

4. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN AUTONOME ONTWIKKELING 23

4.1 BESTAANDE TOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING KLEEFSEDIJK ONGENUMMERD TE SEVENUM 23

4.1.1 Cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden ... *23*
4.1.2 Natuur ... *27*
4.1.3 Luchtkwaliteit ... *30*
4.1.4 Geuremissie ... *31*
4.1.5 Geluid/verkeersbewegingen ... *33*
4.1.6 Bodem en water ... *34*
4.2 BESTAANDE TOESTAND 'T ROOTH 69A TE MAASBREE EN HOOGBROEK 26 TE SEVENUM ... 37
4.2.1. Kwetsbare gebieden ... *37*
4.2.2 Geuremissie ... *39*
4.2.3 Luchtkwaliteit ... *42*
5. VOORKEURSALTERNATIEF ... 43
5.1. HUISVESTING ... 43
5.2 MILIEU ... 46
5.2.1 Ammoniak ... *46*
5.2.2 Geur ... *46*
5.2.3 Luchtkwaliteit ... *46*
5.2.4 Geluid ... *47*
5.2.5 Energie ... *47*
5.3 BODEM EN (GROND)WATER ... 47
5.4 AFVAL EN AFVALWATER ... 49
5.5 NATUUR ... 50
5.5.1 Ecologische hoofdstructuur en verbindingszones ... *50*
5.6 LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE ... 51
6. MILIEUGEVOLGEN ... 52
6.1 VLEESVARKENSSTALLEN ... 52
6.1.1 Natuur ... *53*
6.1.2. Biodiversiteit ... *58*
6.1.3 Geur ... *59*
6.1.4 Fijn stof ... *63*
6.2 ENERGIE ... 64
6.3 GELUID ... 66
6.4 BODEM EN (GROND)WATER ... 66
6.4.1 Bodem en grondwater ... *66*
6.4.2. Hemelwater ... *67*
6.5 AFVALWATER ... 67
6.7 RISICO'S VAN ONGEVALLEN EN ABNORMALE OMSTANDIGHEDEN ... 68
6.7.1 Vleesvarkensbedrijf ... *68*
7. ALTERNATIEVEN EN MEEST MILIEUVRIENDELIJKE ALTERNATIEF ... 69
7.1 ALTERNATIEF 1: HUISVESTING VLEESVARKENS VIER STALLEN ... 69

7.1.1. Ammoniak en geur ... *69*
7.1.2 Natuur ... *71*
7.1.3 Fijn stof ... *71*
7.1.4 Energie ... *71*
7.1.5 Water ... *72*
7.1.6 Afvalstoffen ... *72*
7.1.7 Verkeersaantrekkende bewegingen/geluidsemissie ... *72*
7.2 ALTERNATIEF 2: VERHOGEN EMISSIEPUNT ... 72
7.2.1. Ammoniak en geur ... *72*
7.2.2 Natuur ... *73*
7.2.3 Fijn stof ... *74*
7.2.4 Energie ... *74*
7.2.5 Water ... *74*
7.2.6 Afvalstoffen ... *74*
7.2.7 Verkeersaantrekkende bewegingen/geluidsemissie ... *74*
7.3 ALTERNATIEF 3: TOEPASSEN GECOMBINEERD LUCHTWASSYSTEEM BWL 2006.15 .. 75
7.3.1. Ammoniak en geur ... *75*
7.3.2 Natuur ... *77*
7.3.3 Fijn stof ... *78*
7.3.4 Energie ... *78*
7.3.5 Water ... *78*
7.3.6 Afvalstoffen ... *78*
7.3.7 Verkeersaantrekkende bewegingen/geluidsemissie ... *79*

8. VERGELIJKING VOORNEMEN EN ALTERNATIEVEN ... 80

8.1 VERGELIJKING ALTERNATIEVEN ... 80
8.2 MEEST MILIEUVRIENDELIJKE ALTERNATIEF ... 84
8.3 JAARKOSTEN / INVESTERING ... 85
8.4 KEUZE INITIATIEFNEMER VOOR AANVRAAG MILIEUVERGUNNING ... 86

9. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ... 87

9.1 ALGEMEEN ... 87
9.2 LEEMTEN IN KENNIS ... 87
9.3 EVALUATIEPROGRAMMA ... 88

Figuur 1: topografische ligging ... 3
Figuur 2: vogelrichtlijngebied Maria- en Deurnese Peel ... 11
Figuur 3; zeer kwetsbare gebieden ... 14
Figuur 4: perspectieven streekplan ... 18
Figuur 5: zonering intensieve veehouderij ... 20
Figuur 6: historische gegevens, cultuurhistorische waardenkaart ... 24
Figuur 7: cultuurhistorische waardenkaart ... 25
Figuur 8: aardkundige waarden ... 26

Figuur 9: achtergrondwaarden ammoniak 2007 27
Figuur 11: ecologische hoofdstructuur 30
Figuur 12: concentratie fijn stof 31
Figuur 13: wegennet omgeving Kleefsedijk 33
Figuur 14: verdrogingsgevoelige natuurgebieden 34
Figuur 15: huidige situatie GLG in cm-mv Groote Molenbeek 35
Figuur 16:huidige situatie GHG in cm-mv Groote Molenbeek 36
Figuur 17: kwetsbare gebieden 't Rooth Maasbree 38
Figuur 18: kwetsbare gebieden Hoogbroek Sevenum 39
Figuur 19: ligging bedrijfslocatie 't Rooth 69a te Maasbree 40
Figuur 20: ligging bedrijfslocatie Hoogbroek 24 te Sevenum 41
Figuur 21: doorsnede gecombineerd luchtwassysteem (niet op schaal) 44
Figuur 22: gecombineerd luchtwassysteem 45
Figuur 23: chemische wasser 45
Figuur 24: waterwasser 45
Figuur 26: geurgevoelige objecten 61
Figuur 27: doorsnede gecombineerd luchtwassysteem BWL 2006.15 75

Tabel 1: geurbelasting geurgevoelige objecten referentiesituatie 32
Tabel 2: geurbelasting geurgevoelige objecten 40
Tabel 3: geurbelasting geurgevoelige objecten 41
Tabel 4: emissie fijn stof Rooth 69a te Maasbree 42
Tabel 5: emissie fijn stof Hoogbroek 24 te Sevenum 42
Tabel 6: beschikbare oppervlakte en leefoppervlaktenormen 44
Tabel 7: hoogte en diameter uitstroomoppervlak luchtwasser 44
Tabel 8: emissie ammoniak voorkeursalternatief 46
Tabel 9: emissie geur voorkeursalternatief 46
Tabel 10: depositie ammoniak BWL 2006.14 54
Tabel 11: schematisch overzicht storingsfactoren soorten en habitattypen 55
Tabel 12: geurbelasting geurgevoelige objecten 60
Tabel 13: geurbelasting geurgevoelige objecten 62
Tabel 14: jaargemiddelde fijn stof concentratie en overschrijdingen grenswaarde inrichting voorkeursalternatief 64
Tabel 15: geurbelasting geurgevoelige objecten 70
Tabel 16: ammoniakdepositie BWL 2006.14 vier stallen 71
Tabel 17: jaargemiddelde fijn stof concentratie en overschrijdingen grenswaarde inrichting uitvoeringsalternatief 1 71
Tabel 18: geurbelasting geurgevoelige objecten 73
Tabel 19: ammoniakdepositie BWL 2006.14 emissiepunt 12 meter 73
Tabel 20: jaargemiddelde fijn stof concentratie en overschrijdingen grenswaarde inrichting uitvoeringsalternatief emissiepunt 12 meter 74
Tabel 21: emissie ammoniak alternatief 3 76

Tabel 22: emissie geur alternatief 3 76
Tabel 23: geurbelasting geurgevoelige objecten 77
Tabel 24: ammoniakdepositie BWL 2006.15 78
Tabel 25: jaargemiddelde fijn stof concentratie en overschrijdingen grenswaarde inrichting uitvoeringsalternatief BWL 2006.15 78
Tabel 27: jaarkosten en investering alternatieven 85

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Het MER is opgesteld omdat Klevar B.V. voornemens is haar bedrijf aan het Hoogbroek 24-26 te Sevenum en haar bedrijf aan 't Rooth 69a te Maasbree af te bouwen en deze bedrijfsactiviteiten te verplaatsen naar, en te concentreren in het landbouwontwikkelingsgebied aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum. Klevar B.V. is voornemens om op deze locatie een bedrijf op te richten dat 15.744 vleesvarkens kan huisvesten.

Voor bovengenoemde bedrijfsontwikkeling is een vergunning benodigd in het kader van de Wet Milieubeheer. Daar de inrichting fysiek wordt opgericht met meer dan 3.000 vleesvarkens is onderdeel C 14 van het Besluit Milieueffect Rapportage 1994 van toepassing.

Het doel van de m.e.r.-procedure is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Daarom worden (realistische) alternatieven en hun effecten in het milieueffectrapport (MER) beschreven.

1.2 Procedure milieueffectrapportage

De m.e.r.-procedure is voor het op te richten varkensbedrijf aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum gestart met de publicatie van de startnotitie. Deze startnotitie is 18 augustus 2006 gepubliceerd in het dagblad De Limburger en 't Klökse en 17 augustus 2006 in het E3 Journaal. De notitie heeft van 17 augustus 2006 tot en met 28 september 2006 ter inzage gelegen en heeft een ieder de gelegenheid gehad zienswijze naar voren te brengen over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het MER.
Op 11 oktober 2006 heeft de Commissie voor de Milieueffectrapportage haar advies over de richtlijnen voor het MER uitgebracht.

Gedeputeerde Staten van Limburg zijn bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure. Zij hebben op 7 november 2006 de richtlijnen vastgesteld, waarin wordt aangegeven welke informatie het MER moet bevatten om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. In de richtlijnen is aangegeven welke alternatieven moeten worden uitgewerkt en wat het beoordelingskader is dat moet worden gebruikt voor de beschrijving van de milieueffecten.

Deze MER is opgesteld op basis van bovengenoemde richtlijnen en zijn de wettelijke vereisten uitgewerkt.

Het MER wordt vervolgens voorgelegd aan het bevoegd gezag. Deze zal het MER beoordelen op aanvaardbaarheid overeenkomstig de richtlijnen en artikel 7.10 en 7.11 van de Wet milieubeheer en bij volledigheid zal het MER aanvaard worden.

Het MER zal ter visie worden gelegd om de mogelijkheid te krijgen tot inspraak. De Commissie voor de Milieueffectrapportage brengt een toetsingsadvies uit over de volledigheid en juistheid van het MER, waarbij rekening gehouden wordt met de zienswijzen (advies en inspraak). Na toetsing door de Commissie voor de m.e.r. neemt het bevoegd gezag het ontwerpbesluit op de aanvraag vergunning Wet milieubeheer.

1.3 Inhoud MER

Deze MER is gemaakt voor Klevar B.V. waarbij de oprichting van een varkensbedrijf en een mestbe- en verwerkingsinstallatie aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum de voorgenomen activiteit is. In dit MER zijn de onderwerpen die zijn opgenomen in de richtlijnen uitgewerkt. De kern van een milieueffectrapport is de vergelijking van alternatieven op hun milieueffecten.

Het MER geeft een beschrijving van het navolgende:

- Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven;
- Een aanduiding van het besluit of de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen beslissing van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven;
- Een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen;
- Een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteiten onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- Een vergelijking van de autonome ontwikkeling van het milieu met de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van de in beschouwing genomen alternatieven;
- Een overzicht van de leemten ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens;
- Een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.

1.4 Ligging plangebied

Het thans voorliggend MER heeft uitsluitend betrekking op het plangebied voor de oprichting van het varkensbedrijf en de mestbe- en verwerkingsinstallatie aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum. Het plangebied is daarbij gedefinieerd als het gebied waarop de vergunningaanvraag, waarvoor dit MER is opgesteld, betrekking heeft. Figuur 1 geeft de topografische ligging weer van de bedrijfslocatie.

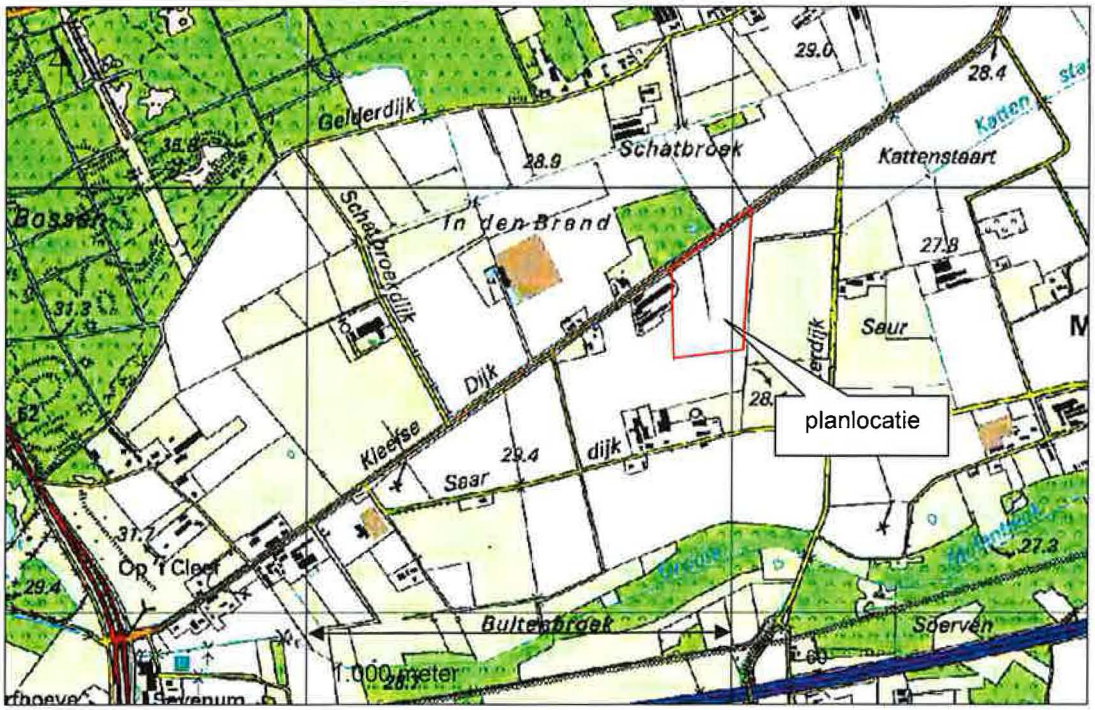

Figuur 1: topografische ligging

1.5 Indeling van het MER

De opbouw van dit MER volgt de voor een MER gebruikelijke indeling. *Hoofdstuk 2* gaat in op de probleemstelling en het doel van het voornemen en in *hoofdstuk 3* wordt het relevante beleidskader geschetst. Tevens wordt in *hoofdstuk 3* ingegaan op reeds genomen en nog te nemen besluiten.

Om een oordeel over de effecten van de voorgenomen activiteit te kunnen vellen, is het noodzakelijk te beschikken over een referentiesituatie. De referentiesituatie voor deze MER bestaat uit een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu alsmede van de te verwachten ontwikkeling van het milieu indien de voorgenomen activiteit als mede de alternatieven niet worden ondernormen. Deze referentiesituatie wordt aangeduid als

de autonome ontwikkeling. *Hoofdstuk 4* beschrijft de huidige situatie en de autonome ontwikkeling van het plan- en studiegebied.

In *hoofdstuk 5* wordt de voorgenomen activiteit, te weten de oprichting van het varkensbedrijf aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum, toegelicht. De voorgenomen activiteit is het alternatief dat de voorkeur heeft van Klevar B.V. om te worden uitgevoerd. Tevens wordt ingegaan op de verschillende aspecten van het voorkeursalternatief. *Hoofdstuk 6* gaat in op de belangrijkste te verwachten milieueffecten die optreden als het voorkeursalternatief wordt uitgevoerd.

Hoofdstuk 7 geeft een beschrijving van de mogelijke alternatieven voor de inrichting en uitvoering van de oprichting van het vleesvarkensbedrijf.
In *hoofdstuk 8* worden de alternatieven met elkaar vergeleken. Op basis van deze alternatieven is vervolgens een Meest Milieuvriendelijk Alternatief samengesteld.
Tenslotte wordt in *hoofdstuk 9* een overzicht gegeven van de leemten ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens en wordt een eerste aanzet gegeven voor de monitoring. Het bijlagenrapport behorende bij dit MER bevat diverse onderzoeksrapporten en een plattegrondtekening van de inrichting.

2. Probleem- en doelstelling activiteit

2.1 Probleemstelling

Aanleiding voor het opstellen van onderhavige MER vormt het voornemen van Klevar B.V. om haar bedrijf aan het Hoogbroek 24-26 te Sevenum en haar bedrijf aan 't Rooth 69a te Maasbree af te bouwen en deze bedrijfsactiviteiten te verplaatsen naar, en te concentreren in het landbouwontwikkelingsgebied aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum.

Klevar B.V. is voornemens om op die locatie een bedrijf op te richten dat 15.744 vleesvarkens kan huisvesten. Mogelijke problemen welke nu en in de nabije toekomst ontstaan, zijn ondermijning van de concurrentiepositie van het bedrijf, met name ten opzichte van buitenlandse bedrijven welke tegen een lagere kostprijs kunnen produceren. De oplossing hiervoor is schaalvergroting.

2.2 Doelstelling

Het doel van de activiteit is om een varkensbedrijf te realiseren welke voldoet aan alle milieueisen, dierwelzijn en met voldoende bedrijfseconomisch perspectief voor de toekomst.

Het bedrijf vraagt een oprichtingsvergunning aan voor 15.744.
De locatie aan de Kleefsedijk te Sevenum biedt hiertoe voldoende ruimte en ontwikkelingsmogelijkheden die elders niet beschikbaar zijn.

Voor deze oprichting is in het kader van de Wet milieubeheer een milieuvergunning benodigd. Voor de besluitvorming over deze aanvraag dient de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen te worden.
Tevens dient de procedure van de milieueffectrapportage doorlopen te worden in het kader van de Wet ruimtelijke ordening. De planbestemming dient namelijk gewijzigd te worden.
Het plan is dus zowel planmer- als projectmerplichtig. Deze MER kan dan ook gezien worden als een gecombineerd MER.

De projectmer-procedure is in deze maatgevend. Met het doorlopen van de projectmer-procedure wordt op enkele punten niet geheel voldaan aan de vereisten van de planmer-procedure:

- bij de planmer-procedure moeten in het planMER de gevolgen voor andere plannen in beeld worden gebracht. Bij de projectmer-procedure zijn dat de

gevolgen voor andere besluiten.

- Bij de planmer-procedure worden bij de te beschouwen gevolgen biodiversiteit en de gezondheid voor de mens expliciet genoemd en bij de projectmer-procedure niet.

Bovenstaande punten zijn meegenomen in deze MER waardoor deze MER voldoet aan zowel de projectmer-procedure als de planmer-procedure.

3. Wettelijk- en beleidskader

Het doel van de m.e.r.-procedure is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het kaderstellende beleid dat ten grondslag ligt aan de doelstelling en het wettelijk kader ten aanzien van een aantal milieuthema's. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen europees, nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid.

3.1 Europees beleid

3.1.1 IPPC-richtlijn

De IPPC-richtlijn[1] beoogt een geïntegreerde preventie en beperking van verontreiniging door industriële activiteiten tot stand te brengen en zo een hoog niveau van bescherming van het milieu te bereiken. De richtlijn is van toepassing op de in bijlage 1 van de richtlijn aangewezen categorieën van industriële activiteiten. Installaties met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee of meer 2000 plaatsen voor mestvarkens (van meer dan 30 kg) of met meer dan 750 plaatsen voor zeugen zijn opgenomen in de bijlage.
De richtlijn hanteert als uitgangspunt dat emissie naar bodem, water en lucht moeten worden voorkomen en, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk moeten worden beperkt.
Een belangrijke eis is dat een vergunning voor de belangrijkste geëmitteerde stoffen emissiegrenswaarden moet bevatten, die gebaseerd zijn op de "best beschikbare technieken" en waarbij onder andere de geografische ligging van de installatie en de plaatselijke milieuomstandigheden in acht genomen moet worden.
Om te toetsen of een installatie voldoet aan de "best beschikbare technieken" zijn zogenaamde BBT-referentiedocumenten (BREF's) beschikbaar. Voor de varkens- en pluimveebedrijven is deze BREF in 2003[2] opgesteld.

Bijlage IV van de IPPC-richtlijn geeft de volgende overwegingen, waarmee in het algemeen of in bijzonder gevallen rekening moet worden gehouden bij de bepaling van de beste beschikbare technieken (zoals omschreven in art. 2.11 IPPC), rekening houdend met de eventuele kosten en baten van een actie en met het voorzorgs- en preventiebeginsel:[3]

- toepassing van technieken die weinig afval veroorzaken;
- toepassing van minder gevaarlijke stoffen;
- de ontwikkeling, waar mogelijk, van technieken voor terugwinning en recycling van

[1] Richtlijn 96/61/EEG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging.
[2] Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs.
[3] Kader Vergunningverlening Wet Milieubeheer, Provincie Limburg, september 2004

de in het proces uitgestoten stoffen en afval;
- vergelijkbare processen, apparaten of exploitatiemethoden die met succes op industriële schaal zijn beproefd;
- vooruitgang van de techniek en de ontwikkeling van wetenschappelijke kennis
- aard, effecten en omvang van de betrokken emissies;
- data van ingebruikneming van nieuwe of bestaande installaties;
- tijd die nodig is voor het omschakelen op een betere beschikbare techniek;
- verbruik en aard van de grondstoffen (incl. water) en de energie-efficiënte;
- noodzaak om het algemene effect van de emissies en de risico's op het milieu te voorkomen of tot een minimum te beperken;
- noodzaak om ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan voor het milieu te beperken;
- de door de EU-commissie krachten art 16.2 of door internationale organisaties bekendgemaakte informatie.

In Nederland is de richtlijn in de Wet milieubeheer, Wet geurhinder en veehouderij, Wet ammoniak en veehouderij en in de Wet verontreiniging oppervlaktewateren geïmplementeerd.

Onderhavige installatie (inrichting) biedt plaats aan 15.744 vleesvarkens en daarmee is de IPPC-richtlijn van toepassing.

Op 25 juni 2005 is de beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij in werking getreden. De beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoetsing die op grond van de IPPC-richtlijn ten aanzien van de ammoniakemissie vanuit veehouderijen dient te worden uitgevoerd. Deze verplichting is opgenomen in de onlangs gewijzigde Wet ammoniak en veehouderij[4]. Met behulp van de beleidslijn kan het bevoegd gezag beslissen of en in welke mate vanwege de lokale milieuomstandigheden strengere emissie-eisen in de milieuvergunning moeten worden opgenomen dan bij toepassing van 'beste beschikbare technieken' (BBT) het geval zou zijn.

Het bevoegd gezag dient steeds op basis van de concrete omstandigheden in de milieuvergunning te motiveren waarom in de betreffende situatie met BBT kan worden volstaan dan wel waarom strengere emissie-eisen noodzakelijk zijn. Daarbij kan uiteraard nuttig gebruik worden gemaakt van de argumentatie die in deze beleidslijn wordt gehanteerd.

De beleidslijn heeft alleen betrekking op veehouderijen die onder de werkingssfeer vallen van de IPPC-richtlijn (IPPC-veehouderij) en is alleen van toepassing als dergelijke veehouderijen uitbreiden in aantal dieren. Zolang een IPPC-veehouderij niet uitbreidt, kan

[4] Stb. 2007, 103

worden volstaan met het toepassen van BBT. Ook heeft de omgevingstoetsing in deze beleidslijn alleen betrekking op het aspect ammoniak. Bij de vergunningverlening zal ook beoordeeld moeten worden of er in dit verband nog andere milieuaspecten relevant zijn.

De verplichting een omgevingstoetsing uit te voeren vloeit rechtstreeks voort uit de IPPC-richtlijn. Daarin is geregeld dat voor de belangrijkste verontreinigende stoffen emissiegrenswaarden in de vergunning moeten worden opgenomen. Deze emissiegrenswaarden moeten worden gebaseerd op de 'beste beschikbare technieken' (BBT), *waarbij ook rekening dient te worden gehouden met de technische kenmerken en de geografische ligging van de inrichting alsmede met de plaatselijke milieuomstandigheden* (art. 9, derde en vierde lid, IPPC). Deze bepalingen zijn geïmplementeerd in artikel 8.12 van de Wet milieubeheer respectievelijk artikel 8.11 van de Wet milieubeheer en artikel 8.8 van de Wet milieubeheer. Uit deze bepalingen volgt dat de technische kenmerken en de geografische ligging van de inrichting evenals de lokale milieusituatie aanleiding kunnen zijn om strengere emissiegrenswaarden vast te stellen dan die welke zijn gebaseerd op BBT.

Ten aanzien van uitbreiding van een IPPC-veehouderij geldt de volgende beleidslijn:

Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van BBT zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar.

Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding bij toepassing van BBT meer dan 5.000 kg, dan dient boven het meerdere een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd (BBT+). De hoogte daarvan hangt af van de uitgangssituatie (de mate waarin BBT de ammoniakemissie reduceert) en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie.

Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken dan BBT (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het meerdere een reductie van circa 85% te worden gerealiseerd (BBT++).

3.1.2 Natura 2000

De Europese Unie heeft het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit.
Het netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen zijn in Nederland geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998.

Natura 2000 (Vogel- en Habitatrichtlijn) schrijft ook maatregelen voor soortenbescherming voor. In Nederland zijn deze maatregelen vertaald in de Flora- en faunawet.

Toetsingskader ammoniak en natura 2000
Het toetsingskader ammoniak hield in dat een vergunning voor uitbreiding of nieuw vestiging van een veehouderij kon worden verleend als de ammoniakdepositie door die veehouderij op de dichtstbijzijnde rand van het Natura-2000 gebied na uitbreiding niet hoger zou zijn dan 5% van de kritische depositiewaarden van toepassing op dit gebied: de zogeheten 'drempelwaarde'. Het toetsingskader, bedoeld als tijdelijk instrument voor de vergunningverlening in de periode tot het gereedkomen van de Natura-2000-beheerplanen, is in 2007 aan de Tweede Kamer aangeboden. De Tweede Kamer heeft bij motie (van de heer Van der Vlies, Kamerstukken II 2006/07, 30 654, nr. 38) verzocht de uitgangspunten van het toetsingskader te verankeren in een algemene maatregel van bestuur (AMvB). Met AMvB zou het toetsingskader ammoniak wettelijk verankerd zijn.

Op 29 februari 2008 heeft de Raad van State advies uitgebracht over de ontwerp AMvB. De Raad van State had bezwaar tegen de inhoud van het ontwerp AMvB en heeft in overweging gegeven niet aldus te besluiten. Van vaststelling van de AMvB is afgezien.

Om te zoeken naar een oplossing, is een taskforce ingesteld, onder onafhankelijk voorzitterschap van de heer Trojan, bestaande uit vertegenwoordigers van de betrokken overheden (Rijk, provincies en gemeenten). De uitkomsten van de taskforce moeten uitzicht bieden op bestuurlijk handelingsperspectief en juridisch houdbaar zijn op lange termijn en houvast bieden aan de individuele vergunningaanvrager.

In het rapport van bovengenoemde taskforce van 30 juni 2008 worden in hoofdstuk 6 een aantal concrete aanbevelingen. Bij het schrijven van deze MER is nog niet bekend wat er met deze aanbevelingen wordt gedaan. Momenteel is er dus geen toetsingskader van kracht.

3.1.3 Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn[5] biedt bescherming aan alle in het wild levende vogels, hun eieren, nesten en leefgebieden in de Europese Unie.
De Vogelrichtlijn kent een regime voor soortbescherming en gebiedsbescherming. Het soortbeschermingsregime is gericht op de bescherming van individuele exemplaren met ondermeer een verbod op het opzettelijk doden en vangen van vogels, het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten en het verbod om eieren te rapen. De soortenbescherming is opgenomen in de Flora- en Faunawet.
De gebiedsbescherming verplicht de lidstaten alle nodige maatregelen te nemen om voor alle in de Europese Unie in het wild levende vogelsoorten een voldoende gevarieerdheid

[5] Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand.

van leefgebieden en van een voldoende omvang te beschermen, in stand te houden en te herstellen. De gebiedsbescherming is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998.

Het dichtstbijzijnde gebied is de Mariapeel (gebiednummer 5) en ligt op circa 4.700 meter van de grens inrichting, zie figuur 2.

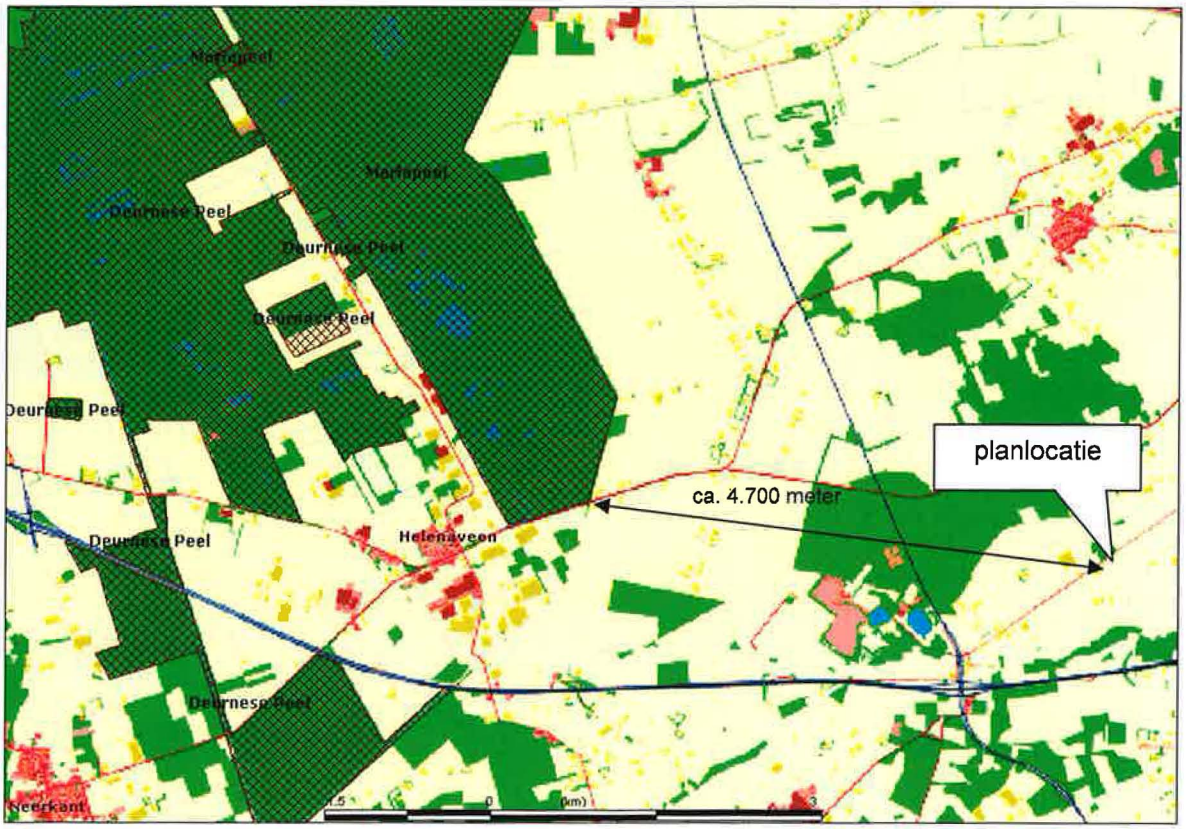

Figuur 2: vogelrichtlijngebied Maria- en Deurmese Peel

3.1.4 Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn[6] heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit in de lidstaten. Aanleiding is de continue achteruitgang van de natuurlijke habitats en de bedreiging voor het voortbestaan van bepaalde wilde soorten. De richtlijn stelt een Europees ecologisch netwerk vast van speciale beschermingszones: Natura 2000. Ook de door de lidstaten aangewezen beschermingszones op grond van de Vogelrichtlijn maken deel uit van dit netwerk.

Ook de Habitatrichtlijn kent een soortenbescherming die enigszins vergeleken kan worden met dat van de Vogelrichtlijn. Deze richtlijn biedt echter, in tegenstelling tot die van de Vogelrichtlijn, een mogelijkheid om vanwege dringende redenen van sociale en/of

[6] Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

economische aard een uitzondering op het opgelegde soortenbeschermingsregime te maken.
Elke lidstaat moet op zijn grondgebied de gebieden die het belangrijkst zijn voor het behoud van de onder de richtlijn vallende habitats en soorten identificeren en vervolgens aanwijzen als speciale beschermingszones.
Evenals bij de Vogelrichtlijn is de soortenbescherming in Nederland opgenomen in de Flora- en faunawet en wordt de gebiedsbescherming geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Dit laatste geldt alleen voor de aangewezen gebieden. Intussen is in Nederland de openbare kennisgeving[7] gepubliceerd waarin de Minister voornemens is 111 gebieden aan te wijzen, waaronder de Maria- en Deurnese Peel (gebiednummer 45).
Voor de aangemelde maar nog niet aangewezen gebieden gelden sommige bepalingen rechtstreeks.

3.2 Landelijk beleid

3.2.1 Natuurbeschermingswet (Nb-wet)

De Natuurbeschermingswet 1998[8] implementeerde de Vogel- en Habitatrichtlijn onvoldoende en is daarom in 2005 gewijzigd[9].
De Natuurbeschermingswet 1998 kent drie typen gebieden:

- Natura-2000 gebieden (zie paragraaf 3.1.2 t/m 3.1.4);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Gebieden die door de Minister van LNV aangewezen zijn ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen.

De Natura-2000 gebieden vormen het grootste deel van de te beschermen gebieden. Voor deze gebieden moet een beheersplan worden vastgesteld. Beheerders en gebruikers hebben hiermee duidelijkheid welke activiteiten in of nabij het gebied toelaatbaar zijn. Projecten of handelingen die de kwaliteit van gebieden kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten zijn vergunningplichtig. Bevoegd gezag is het College van Gedeputeerde Staten van de provincie.
Op circa 4700 meter van de grens inrichting van het bedrijf bevindt zich het natuurmonument "Mariapeel".

3.2.2. Flora- en faunawet

[7] Openbare kennisgeving aanwijzing Natura 2000-gebieden (1e tranche), Stcr. 27 november 2006, nr. 231
[8] Stbl. 1998, 403
[9] Stbl. 2005, 195

De Flora- en Faunawet[11] beschermt alle in Nederland voorkomende Europese inheemse vogels (met uitzondering van grauwe gans, Europese kanarie, rotsduif en wilde eend), en alle soorten amfibieën en reptielen. Ook zoogdieren (behalve bruine en zwarte rat en huismuis) worden beschermd. Daarnaast zijn inheemse vissen (met uitzondering van soorten waarop de Visserijwet van toepassing is) en een aantal plantensoorten beschermd, waaronder veel orchideeën en planten met opvallende bloemen.
Doel van de bescherming is instandhouding van de soorten.
De Flora- en faunawet verbiedt dieren te doden of hun rust- of verblijfplaats te verstoren.

3.2.3 Wet ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav)[12] is het toetsingskader voor de emissie van ammoniak vanuit de inrichting. Bij de beslissing inzake de vergunning Wet milieubeheer voor het oprichten of veranderen van een veehouderij betrekt het bevoegd gezag de gevolgen van de ammoniakemissie uitsluitend op de wijze die is aangegeven in de Wav. Slechts de nadelige gevolgen van de ammoniakdepositie op zogenaamde zeer kwetsbare gebieden binnen 250 meter wordt beoordeeld. Per 1 mei 2007 is de gewijzigde Wav in werking getreden[13].

Deze gebieden moeten door Provinciale Staten door middel van een aanwijzingsbesluit worden aangewezen. Op 18 april 2008 heeft Provinciale Staten van de provincie Limburg een aanwjizingsbesluit[14] genomen. Op 11 juli 2008 heeft de minister van LNV het Limburgse besluit goedgekeurd[15]. Alleen gebieden die ook onder het huidige regime worden beschermd kunnen worden aangewezen. Die gebieden moeten ook een bepaalde omvang hebben. De natuurmonumenten en Vogel- en Habitatgebieden moeten verplicht aangewezen worden.

[11] Stbl. 1998, 402, laatstelijk gewijzigd bij Stbl. 2006, 236
[12] Stbl. 2007, 103
[13] Stbl. 2007, 156
[14] Provinciaal blad Limburg 2008, 53
[15] Brief ministerie LNV, DRZ.2008/2616

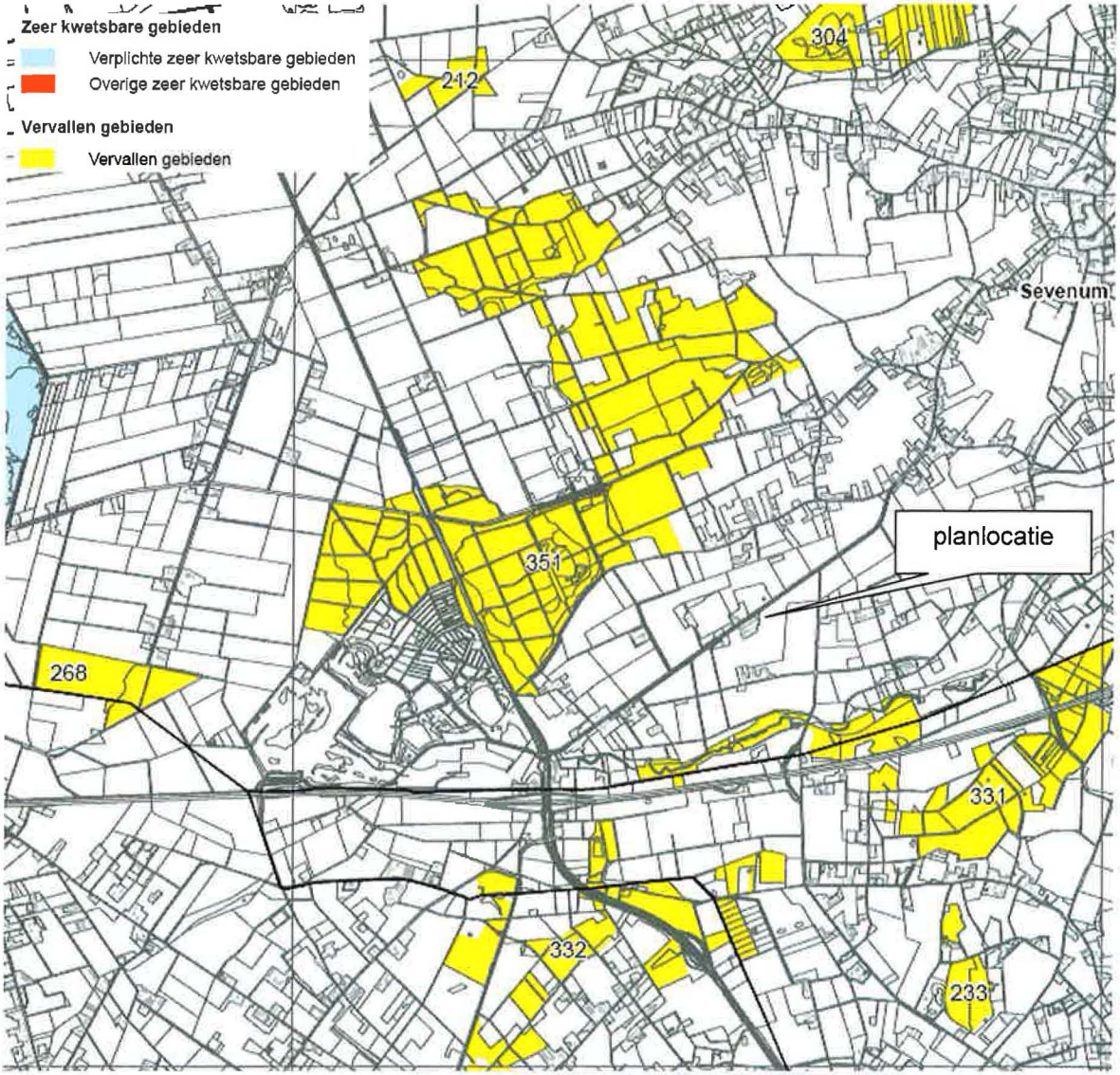

Figuur 3; zeer kwetsbare gebieden

Directe ammoniakschade

Naast indirecte schade door vermesting en verzuring van natuurgebieden, kan ammoniakdepositie op bepaalde gewassen leiden tot directe ammoniakschade. Uit onderzoek van het AB-DLO te Wageningen[16] blijkt dat met name kasgewassen, fruitteelt en coniferen als gevoelig voor directe ammoniakschade kunnen worden aangemerkt.

3.2.4. Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen

Op 28 december 2005 is het Besluit ammoniakemissie huisvesting[17] gepubliceerd. Op 1 april 2008 is dit besluit in werking getreden[18]. Dit Besluit geeft invulling aan het

[16] Stallucht en planten, Instituut voor Plantenziektekundig Onderzoek 1981; Effecten van ammoniak op planten in directe omgeving van stallen: update van risicoschatting, AB-rapport 72, P.H.B. de Visser en L.J. van Eerden 1996

[17] Stbl. 2005, 675

algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissie-arme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden. In de bijlage van het besluit zijn maximale ammoniakemissiewaardes opgenomen voor diverse diersoorten.

3.2.5. Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij[19] is per 1 januari 2007 in werking getreden. Deze wet is het landelijk toetsingskader voor geur. In de wet wordt onderscheid gemaakt tussen geurgevoelige objecten binnen en buiten de bebouwde en binnen en buiten een concentratiegebied. De geurbelasting op een geurgevoelig object wordt uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht als 98-percentiel.
Woningen behorende bij veehouderijbedrijven zijn tevens geurgevoelig. Hiervoor dient echter aan bepaalde afstanden te worden voldaan. Binnen bebouwde kom dient de afstand tussen een veehouderij en een woning behorende bij een veehouderij minimaal 100 meter te bedragen buiten de bebouwde kom betreft dit 50 meter.
Het aantal dieren vermenigvuldigd met de geuremissiefactor levert een waarde voor de geuremissie op, waarna via een verspreidingsmodel de geurbelasting kan worden bepaald. De geuremissiefactoren zijn in een ministeriële regeling vastgelegd.[20] Voor dieren waarvoor geen geuremissiefactoren zijn bepaald, gelden wettelijk vastgestelde afstanden die ten minste moeten worden aangehouden tot geurgevoelige objecten.
Een belangrijke verandering van de wet is dat de gemeente bevoegd is om lokale afwegingen te maken over de te accepteren geurbelasting. Bij gemeentelijke verordening kan de gemeenteraad in afwijking van de ten hoogste toegestane geurbelasting een andere waarde of een andere afstand in te stellen. Daarnaast kan bij gemeentelijke verordening worden bepaald hoe wordt omgegaan met voormalige agrarische bedrijfswoningen.

3.2.6. Wet luchtkwaliteit

De Eerste kamer heeft op 9 oktober 2007 het wetsvoorstel voor de wijziging van de Wet milieubeheer goedgekeurd[21]. Met name hoofdstuk 5 titel 2 uit genoemde wet is veranderd. Omdat titel 2 handelt over luchtkwaliteit staat de nieuwe titel 2 bekend als de Wet luchtkwaliteit. Deze wet is op 15 november 2007[22] in werking getreden en het vervangt het

---

18 Stbl. 2008, 6
[19] Stbl. 2006, 531
[20] Stscr. 2006, nr. 246
[21] Stb. 2007, 414
[22] Stb. 2007, 434

Besluit luchtkwaliteit 2005.

De Wet luchtkwaliteit voorziet onder meer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Een project draagt 'niet in betekende mate' bij aan de luchtverontreiniging als de 1% grens niet wordt overschreden. De 1% grens is gedefinieerd als 1% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM_{10}) of stikstofdioxide (NO_2). Dit komt overeen met 0,4 microgram/m^3 voor zowel PM_{10} als NO_2. De Nederlandse overheid verzoekt de EU momenteel om verlenging van de termijn (derogatie) waarbinnen de luchtkwaliteitseisen gerealiseerd moeten zijn.

De kern van de Wet luchtkwaliteit bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen. Verder bevat zij basisverplichtingen op grond van de richtlijnen, namelijk: plannen, maatregelen, het beoordelen van luchtkwaliteit, verslaglegging en rapportage. De wet voorziet in het zogenaamde Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Daarbinnen werken het rijk, de provincies en gemeenten samen om de Europese eisen voor luchtkwaliteit te realiseren. Het NSL kan pas in werking treden als de EU derogatie (verlenging van de termijn om luchtkwaliteitseisen te realiseren) heeft verleend.

De uitvoeringsregels behorend bij de wet zijn vastgelegd in algemene maatregelen van bestuur (amvb) en ministeriële regelingen (mr) die gelijktijdig met de 'Wet luchtkwaliteit' in werking treden. Daarom zijn gelijktijdig met de 'Wet luchtkwaliteit' ook de volgende documenten gepubliceerd:

- wijziging Wm (hoofdstuk 5) (Stb. 2007, 414)
- algemene maatregel van bestuurd "Niet in betekende mate" (NIBM) (stb. 2007, 440)
- ministeriële regeling "Niet in betekende mate" (NIBM) (Stcrt. 2007, 218)
- ministeriële regeling "Beoordeling luchtkwaliteit 2007" (Stcrt. 2007, 220)
- ministeriële regeling "Projectsaldering luchtkwaliteit 2007" (Stcrt. 2007, 218)

Op grond van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (art. 66 en 67) moet voor de berekening van concentraties van fijn stof gebruik gemaakt van de emissiefactoren die door de minister van VROM zijn vastgesteld. De emissiefactoren fijn stof voor de veehouderij zijn gepubliceerd op de website van het ministerie van VROM. De emissiefactoren zijn per diercategorie en huisvestingssysteem weergegeven, overeenkomstig het systeem van bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij. Op 14 maart 2008 heeft VROM de nieuwe emissiefactoren bekend gemaakt.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Streekplan (POL 2006)

Het provinciale omgevingsplan Limburg (POL) heeft de juridische status van streekplan. In het POL is de bedrijfslocatie gelegen in een gebied dat is aangeduid als Dynamisch landbouwgebied met waarde P5b (perspectief 5), zie figuur 3.

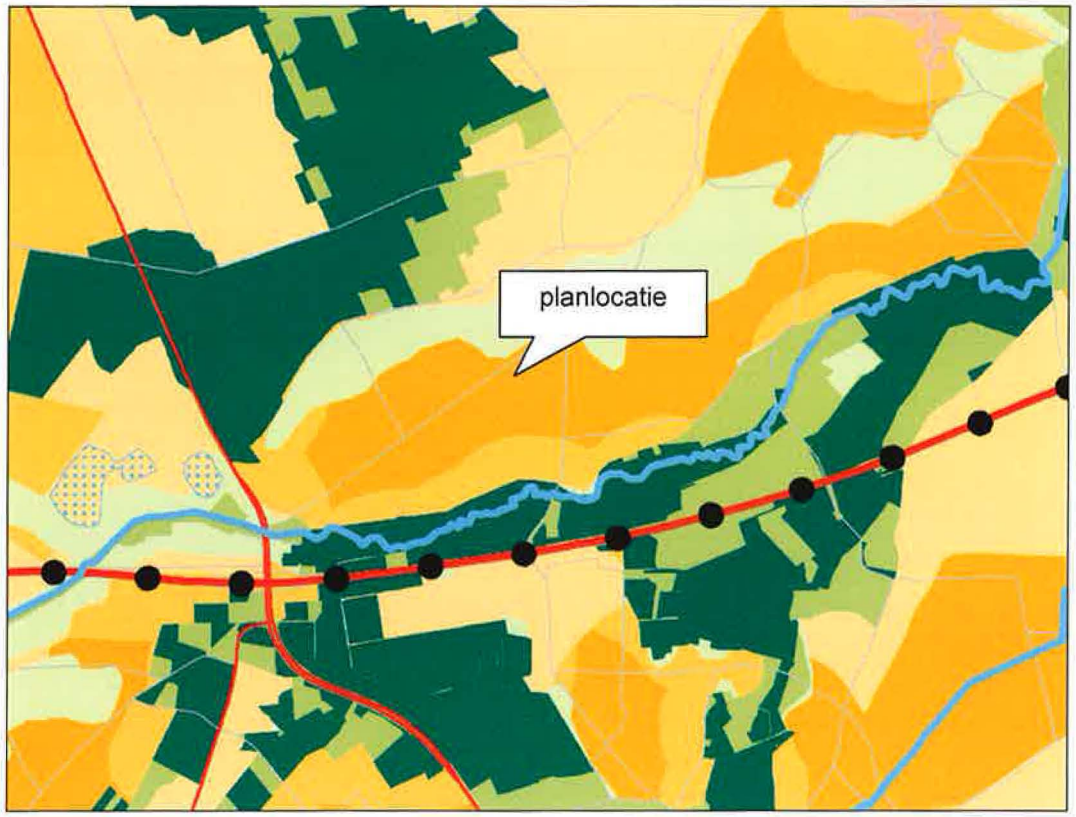

P1 Ecologische hoofdstructuur

P2 Provinciale Ontwikkelingszone Groen

P3 Ruimte voor veerkrachtige watersystemen

P4 Vitaal landelijk gebied

P5a Ontwikkelingsruimte voor landbouw en toerisme

P5b Dynamisch landbouwgebied

P6 Plattelandskern

P7 Corridor

P8 Stedelijke ontwikkelingszone

P9 Stedelijke bebouwing

Figuur 4: perspectieven streekplan

Binnen gebieden aangemerkt als dynamisch landbouwgebied wordt gestreefd naar verdere ontwikkeling van niet-gebonden landbouw geconcentreerd in deze gebieden. In deze gebieden wordt ruimte geboden voor een duurzame, optimale ontwikkeling van deze vormen (intensieve veehouderij) van landbouw. Een goede landschappelijke inpassing en bescherming van de aanwezige omgevingskwaliteiten gelden daarbij als randvoorwaarden, net als het bereiken van een basiskwaliteit voor milieu en water.

3.3.2 BOM+

BOM+ staat voor "Bouwkavel op Maat plus" en is een regeling op het gebied van de ruimtelijke ordening gericht op het mogelijk maken van (agrarisch) bedrijfsontwikkeling en tegelijkertijd winst behalen in omgevingskwaliteit.
Middels BOM+ wordt de ondernemer gevraagd de effecten op de omgeving in beeld te brengen en tevens zijn bijdrage aan een verbetering van de omgevingskwaliteit. Deze bijdrage is te zien als een tegenprestatie voor eventuele negatieve effecten van de ingreep. In het geval van nieuwvestiging is een tegenprestatie verplicht, in het geval van Klevar B.V. dienen alle bestanddelen van het basispakket plus doorlopen te worden om te beoordelen óf en in welke mate deze van toepassing zijn.

Daar in de situatie zoals bij Klevar B.V. sprake is van nieuwvestiging zal een bedrijfsontwikkelingsplan (BOP) opgesteld dienen te worden. In het BOP staan de plannen van de ondernemer beschreven met daarbij de effecten welke de uitvoering daarvan heeft op de omgeving en welke tegenprestatie hij kan en wil leveren. De concrete keuze van de mate en wijze van de bedrijfsontwikkeling en de tegenprestatie wordt bepaald in overleg tussen ondernemer en gemeente.

3.3.3 Reconstructieplan

De Reconstructiewet levert het wettelijke kader voor de herinrichting van het landelijke gebied. Eén van de elementen hiervan is de integrale zonering van het buitengebied.

Het landelijk gebied is opgedeeld in drie typen zones:

- Extensiveringgebieden: kwetsbare gebieden waar de intensieve veehouderij op de langere termijn wordt afgebouwd;
- Verwervingsgebieden: intensieve veehouderij en andere functies kunnen duurzaam naast elkaar blijven bestaan.
- Landbouwontwikkelingsgebieden: intensieve veehouderij wordt duurzame ontwikkelingsmogelijkheden geboden.

Het onderhavige bedrijf is gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied, zie figuur 4. Landbouwontwikkelingsgebieden zijn voor grootschalige, intensieve of gebouwgebonden vormen van landbouw. Natuur en recreatie zijn ondergeschikt aan de landbouwfunctie. Natuurwaarden komen niet of in mindere mate voor en het gebied is nu al geschikt en belangrijk voor de landbouw. Bij het opstellen van het reconstructieplan is een m.e.r.-procedure gevolgd waaruit voornoemde gebied als beste gebied voor grootschalige ontwikkeling is aangemerkt[24].

[24] Reconstructieplan Noord- en Midden-Limburg, maart 2004, Provincie Limburg

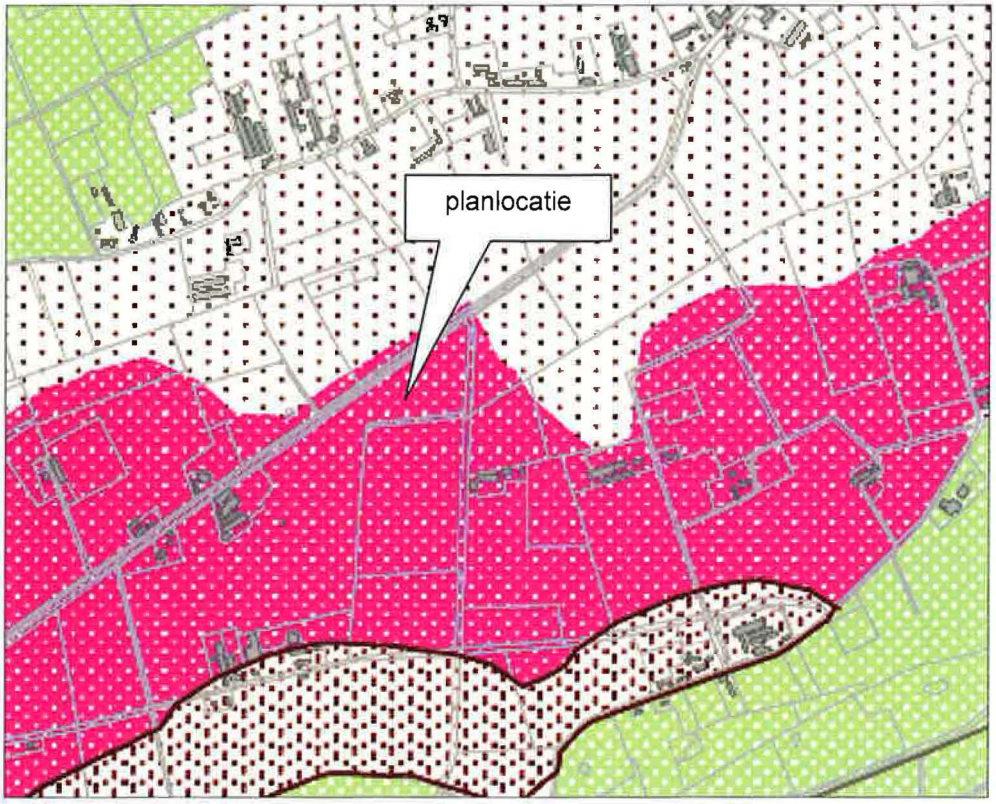

Legenda
Extensiveringsgebied

Verwevingsgebied:
met bovengrens bouwkavel
zonder bovengrens bouwkavel

Landbouwontwikkelingsgebied:
Zoekgebied projectvestiging en incidentele nieuwvestiging
Zoekgebied incidentele nieuwvestiging

Figuur 5: zonering intensieve veehouderij

3.3.4 Cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden

Cultuurhistorie

Bij ruimtelijke ontwikkeling in het landelijk en stedelijk gebied geldt de herkenbaarheid van de cultuurhistorische identiteit als uitgangspunt. De hoofdlijnen van en de samenhang tussen cultuurhistorische patronen in het landschap dienen geaccentueerd te worden. Behoud in inpassing van de cultuurhistorische waarden worden primair nagestreefd in gebieden met cultuurhistorische betekenis. Dit betreft gebieden die door het Rijk in de Nota Belvedère aangegeven zijn en gebieden die op basis van de aanwezige waarden op het gebied van archeologie, historische geografie en historische bouwkunst van provinciaal belang zijn.

Archeologie
Uitgangspunt is het archeologische erfgoed in situ te beschermen op Europees niveau, daarvoor is door het Rijk het Verdrag van Malta ondertekend en zijn verplichtingen aangegaan. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dienen bij archeologische waardevolle terreinen en gebieden met een (middel)hoge verwachtingswaarde de archeologische waarden door middel van een vooronderzoek in kaart worden gebracht.

Aardkunde
Gestreefd wordt naar het zichtbaar en begrijpelijk laten van de ontstaansgeschiedenis van het aardoppervlak voor de toekomstige generaties. Bij delen van (inter)nationale betekenis is behoud en zichtbaarheid van de aardkundige waarden uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor waarden van provinciaal en regionaal niveau geldt een zorgvuldige inpassing als uitgangspunt. De geologische en aardwetenschappelijk waardevolle objecten dienen veiliggesteld te worden.[25]

3.3.5 Wet milieubeheer

Voor de oprichting van het bedrijf dient te worden beschikt over een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer. Verlening hiervoor kan direct na acceptatie van het MER plaatsvinden. In de m.e.r.-procedure worden de gevolgen voor het milieu systematisch in beeld gebracht. Het spreekt voor zich dat de resultaten uit het MER in grote mate het besluit op de aanvraag om een milieuvergunning bepalen.

De doorzet van bijproducten (in het kader van het Inrichtingenbesluit categorie 28.4 a onder lid 6 en categorie 28.4 c1)) zal in het op te richten bedrijf meer bedragen dan 15 x 10^6 kg en de opslagcapaciteit zal hoger zijn dan 1.000 m^3.
Hierdoor zal de oprichtingsvergunning in het kader van de Wet milieubeheer aangevraagd moeten worden bij de Gedeputeerde Staten van Limburg. Gedeputeerde Staten van Limburg zijn dus bevoegd gezag waar het betreft verlening van de vergunning Wet milieubeheer.

3.3.6 Wet verontreiniging oppervlakte water

De Wet verontreiniging oppervlaktewater[26] (Wvo) is de aangewezen wet bij verontreiniging van het oppervlaktewater, of bij een vermoeden daarvan. Het doel van de Wvo is het oppervlaktewater te beschermen tegen verontreiniging. Daarom is het verboden om zonder vergunning afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen (in welke vorm dan ook) in het oppervlaktewater te lozen.

---

[25] Provinciaal Omgevingsplan Limburg, (2006) Provincie Limburg
[26] Stsbl.536, 1969

De Wvo maakt onderscheid tussen:

- rechtstreekse lozingen (direct in het oppervlaktewater) en indirecte lozingen (zoals lozingen op de gemeentelijke riolering); en
- lozingen via een 'werk' (zoals via een pijp of buis) of op 'andere wijze dan via een werk' (zoals vanaf een vrachtwagen).

Indirecte lozingen op het gemeentelijk riool vallen grotendeels onder de Wet milieubeheer. Een aantal met gevaarlijke stoffen werkende bedrijfscategorieën zijn hiervan uitgezonderd en vallen wel onder de Wvo.

In een lozingsvergunning op grond van de Wvo wordt beschreven wat er geloosd mag worden (aard en hoeveelheid van de stoffen) en onder welke voorwaarden (de vergunningvoorschriften) dit mag.

In overleg met het waterschap Peel & Maasvallei is gebleken dat voor het initiatief van de Klevar B.V. geen vergunning in het kader van Wvo benodigd daar een infiltratievijver/veld met noodoverlaat wordt aangelegd en volgens het ontwerp er ongeveer 1 maal per 10 jaar gemiddeld een overstort zal/kan plaatsvinden.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Bestemmingsplan

De projectlocatie ligt in een gebied waarvoor het bestemmingsplan "Buitengebied" van de gemeente Sevenum van toepassing is. Het onderhavige perceel is gelegen op gronden welke de bestemming hebben: "Agrarisch gebied".

3.4.2 Bestemmingsplanwijziging

Om de beoogde bedrijfsoprichting te kunnen realiseren is een partiële bestemmingsplanwijziging nodig, danwel dient een vrijstelling als bedoeling in artikel 19 lid 1 Wet ruimtelijke ordening te worden verkregen. Op deze beleidswijziging is het BOM+ van toepassing.

3.4.3 Bouwvergunning

Na het doorlopen van de benodigde procedures in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet ruimtelijke ordening, dient er een bouwvergunning te worden verleend. Het bouwplan zal tevens ter beoordeling dienen te worden voorgelegd aan de Welstandsadviescommissie. Op grond van artikel 52 van de Woningwet wordt een beslissing betreffende een bouwvergunning aangehouden, totdat wordt beschikt over een verleende milieuvergunning.

4. Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling in het plangebied. Autonome ontwikkeling betekent de ontwikkeling van het milieu indien de voorgenomen activiteit noch de beschreven alternatieven worden ondernomen.

Het bedrijf zal worden opgericht aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum. Momenteel is dit perceel in gebruik als akkerbouwgrond. Daar de inrichting aan het Hoogbroek te Sevenum en 't Rooth te Maasbree worden afgebroken, zijn deze bedrijven tevens meegenomen in dit hoofdstuk. De locaties aan het Hoogbroek en 't Rooth worden in een aparte paragraaf besproken zodat een duidelijk onderscheid wordt verkregen in de locatie waar het bedrijf wordt opgericht en de twee locaties die worden afgebroken.

4.1 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum

4.1.1 Cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden

Cultuurhistorie

De bedrijfslocatie is gelegen in een gebied deels aangemerkt als nieuw cultuurland 1890-1990 en deels aangemerkt als nieuw cultuurland 1806/1840-1890, zie figuur 6. De locatie aan de Kleefsedijk te Sevenum is gelegen langs een weg uit periode 1806-1890 en een andere weg ouder dan 1806. De cultuurhistorische waarde van dit gebied is beperkt.

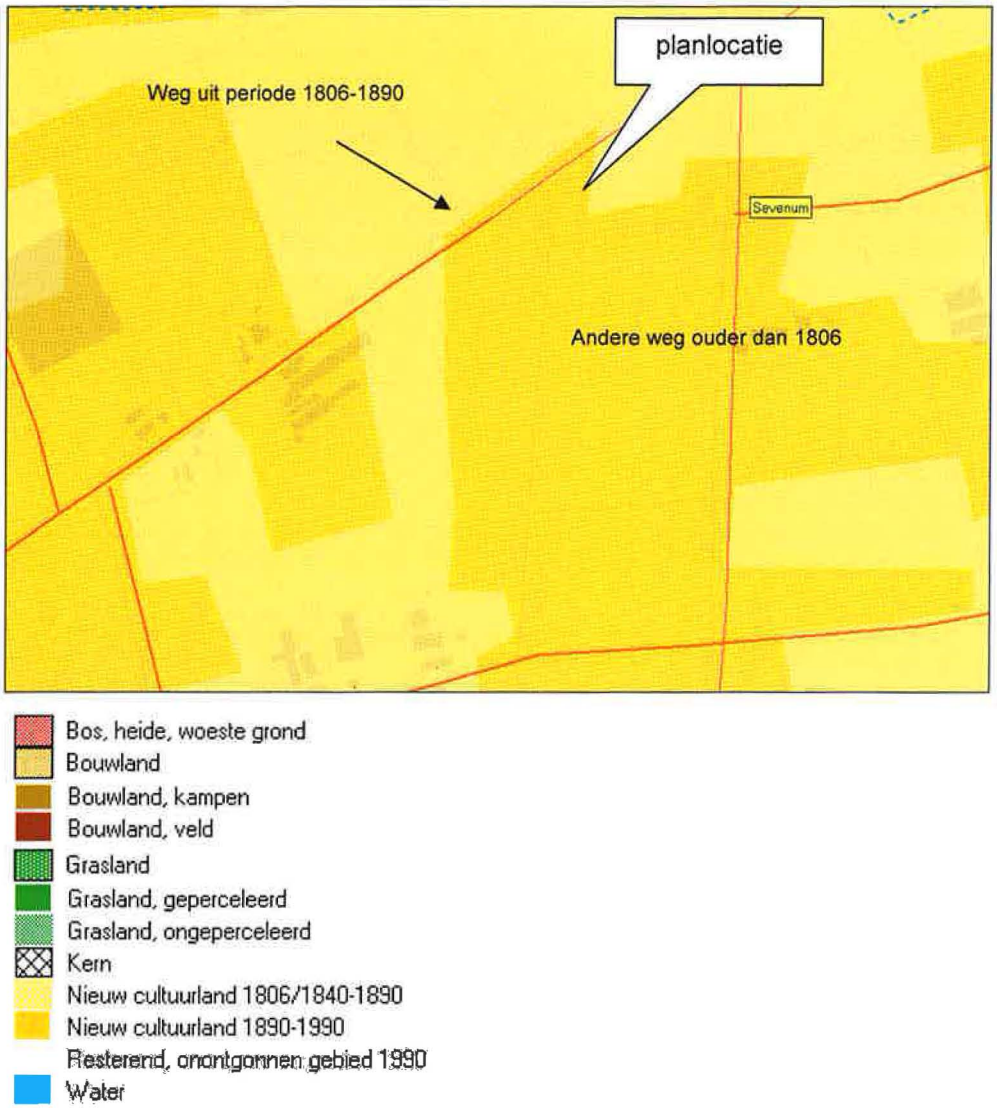

Figuur 6: historische gegevens, cultuurhistorische waardenkaart

Archeologische waarden

De bedrijfslocatie kent een indicatieve archeologische waarde die bestaat uit een (middel)hoge archeologische verwachtingswaarde, zie figuur 7.

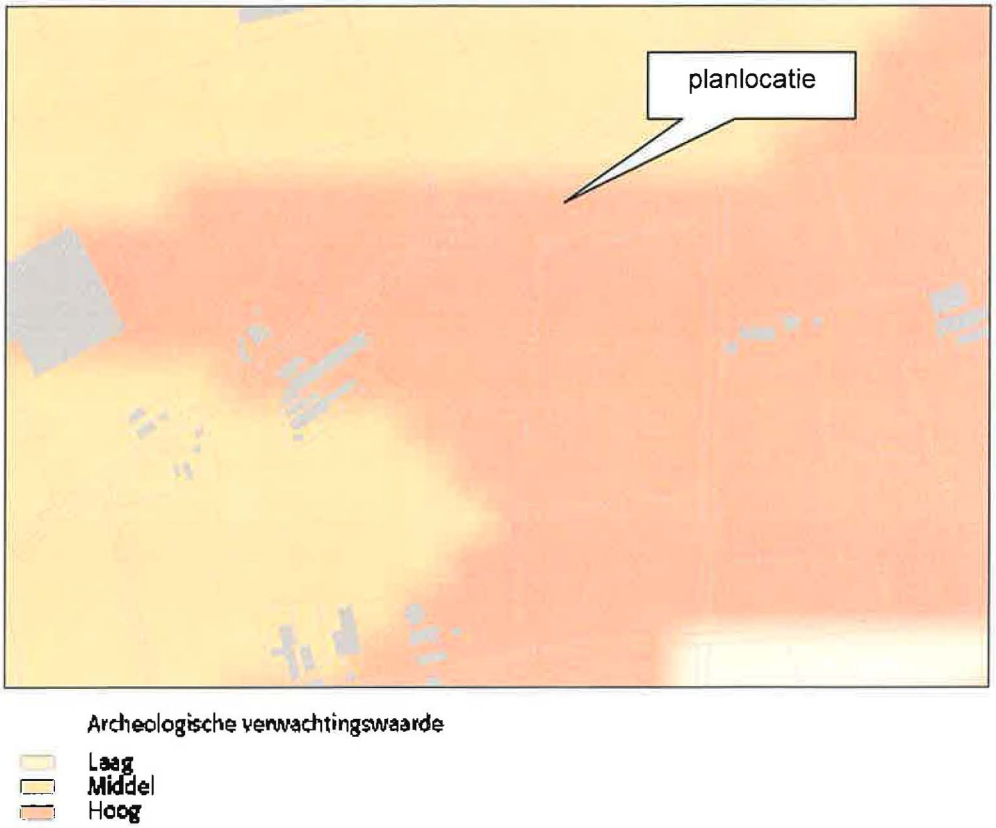

Figuur 7: cultuurhistorische waardenkaart

In gebieden met een (middel)hoge archeologische verwachtingswaarde, zoals deze is weergegeven op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) dienen door middel van vooronderzoek de archeologische waarden in beeld te worden gebracht zoals beschreven in het streekplan van de provincie. Veel cultuurhistorische waarden worden beschermd in bijvoorbeeld het bestemmingsplan. Het is dan ook te verwachten dat de meeste waarden die er nu nog zijn bij autonome ontwikkeling behouden blijven.

Historische bouwkunst

De bedrijfslocatie is niet gelegen in de nabijheid van objecten waarbij sprake is van historische bouwkunst.

Autonome ontwikkeling

Op grond van Europees en Rijksbeleid wordt met name ingestoken op het zo goed mogelijk conserveren van de aanwezige waarden, dan wel het zoveel mogelijk laten inpassen van de cultuurhistorische waarden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hierdoor zullen historische waarden bewaard blijven.

Aardkundige waarden/geomorfologie

De bedrijfslocatie is niet gelegen in een aardkundig waardevol gebied. Deze gebieden dienen namelijk behouden te blijven. Figuur 8 geeft een overzicht weer van de bedrijfslocatie met betrekking tot aardkundige waarden.

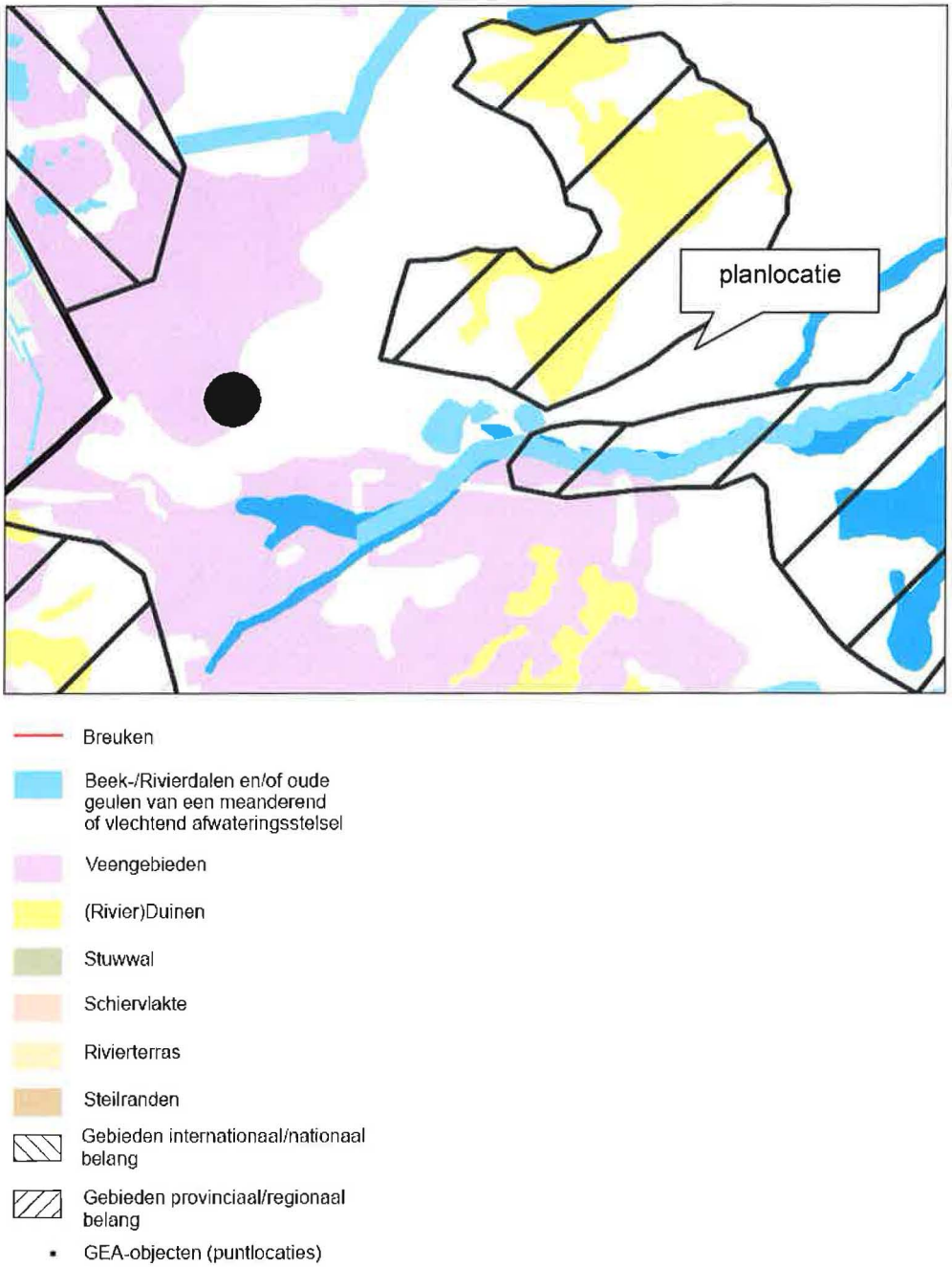

Figuur 8: aardkundige waarden

Autonome ontwikkeling

Bij de voortzetting van de huidige gebruiksvormen veranderen de landschapsstructuren van het plangebied nauwelijks. Het gebied is gelegen in een

landbouwontwikkelingsgebied waardoor de focus zal blijven op de agrarische ontwikkeling van het gebied waarbij de aandacht gericht zal blijven op intensieve veehouderij.

4.1.2 Natuur

In de referentiesituatie worden geen dieren gehouden en is derhalve geen sprake van emissie van ammoniak.

Kwetsbare gebieden

De depositie van ammoniak en stikstofoxiden vanuit de lucht draagt bij aan verzuring en vermesting van het milieu. Een groot deel van de ammoniakemissie slaat op relatief korte afstand weer neer.

In de omgeving van het plangebied, Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum, zijn een aantal bos- en natuurgebieden aanwezig die als kwetsbaar zijn aangemerkt volgens de Wet Ammoniak en Veehouderij (Wav). Rondom een zone van 250 meter van deze gebieden is nieuwvestiging van intensieve veehouderij niet toegestaan. Figuur 9 geeft weer wat de achtergrondwaarden voor ammoniakdepositie in de omgeving van Sevenum zijn.

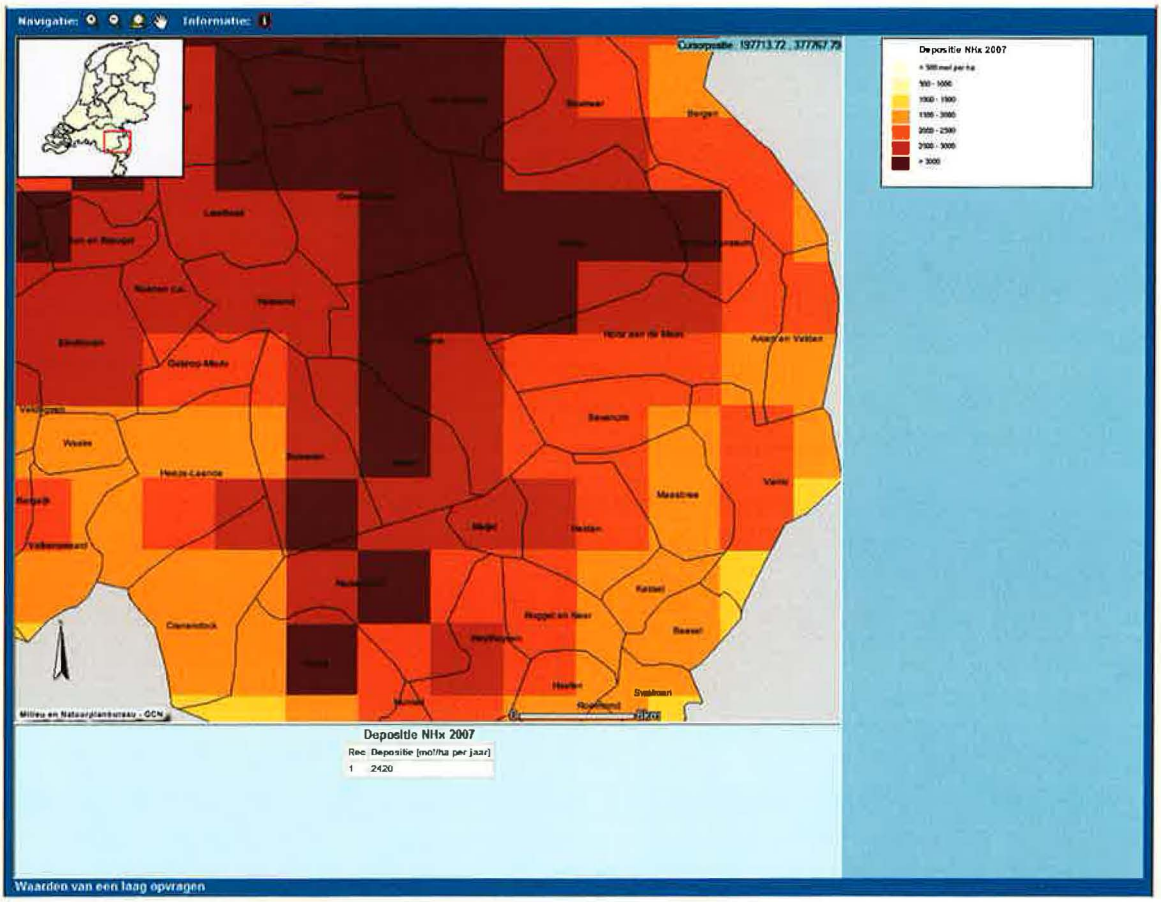

Figuur 9: achtergrondwaarden ammoniak 2007

Uit berekeningen met Aagrostack volgt dat de depositie op het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied Mariapeel beperkt blijft tot maximaal 2,24 mol. Opgemerkt wordt dat door het saneren van de emissie aan het Hoogbroek te Sevenum een klein deel van de depositie op de Mariapeel wordt gecompenseerd. De afstand tussen het te saneren emissiepunt en de Mariapeel is overigens nog groter dan vanaf de Kleefsedijk. Het effect zal daarom niet groot zijn. Wel belangrijk is dat er duidelijk een verlaging van de depositie op het natuurgebied Heesbeemden zal ontstaan van 277,11 mol.

In bijlage 11, flora en fauna onderzoek, wordt beschreven welke de ecologische effecten zijn van de vestiging van het varkenshouderijbedrijf aan de Kleefsedijk te Sevenum.

Op 29 februari 2008 heeft de Raad van State advies uitgebracht over de ontwerp AMvB. De Raad van State had bezwaar tegen de inhoud van het ontwerp AMvB en heeft in overweging gegeven niet aldus te besluiten. Van vaststelling van de AMvB is afgezien.

Om te zoeken naar een oplossing, is een taskforce ingesteld, onder onafhankelijk voorzitterschap van de heer Trojan, bestaande uit vertegenwoordigers van de betrokken overheden (Rijk, provincies en gemeenten). De uitkomsten van de taskforce moeten uitzicht bieden op bestuurlijk handelingsperspectief en juridisch houdbaar zijn op lange termijn en houvast bieden aan de individuele vergunningaanvrager.

In het rapport van bovengenoemde taskforce van 30 juni 2008 worden in hoofdstuk 6 een aantal concrete aanbevelingen. Bij het schrijven van deze MER is nog of en op welke wijze de aanbevelingen van de taskforce Trojan een plaats krijgen in de wet- en regelgeving. niet bekend wat er met deze aanbevelingen wordt gedaan. Momenteel is er dus geen toetsingskader van kracht.

Figuur 10 geeft de autonome ontwikkeling weer van de stikstofdepositie weer voor natuur voor het jaar 2010[29].

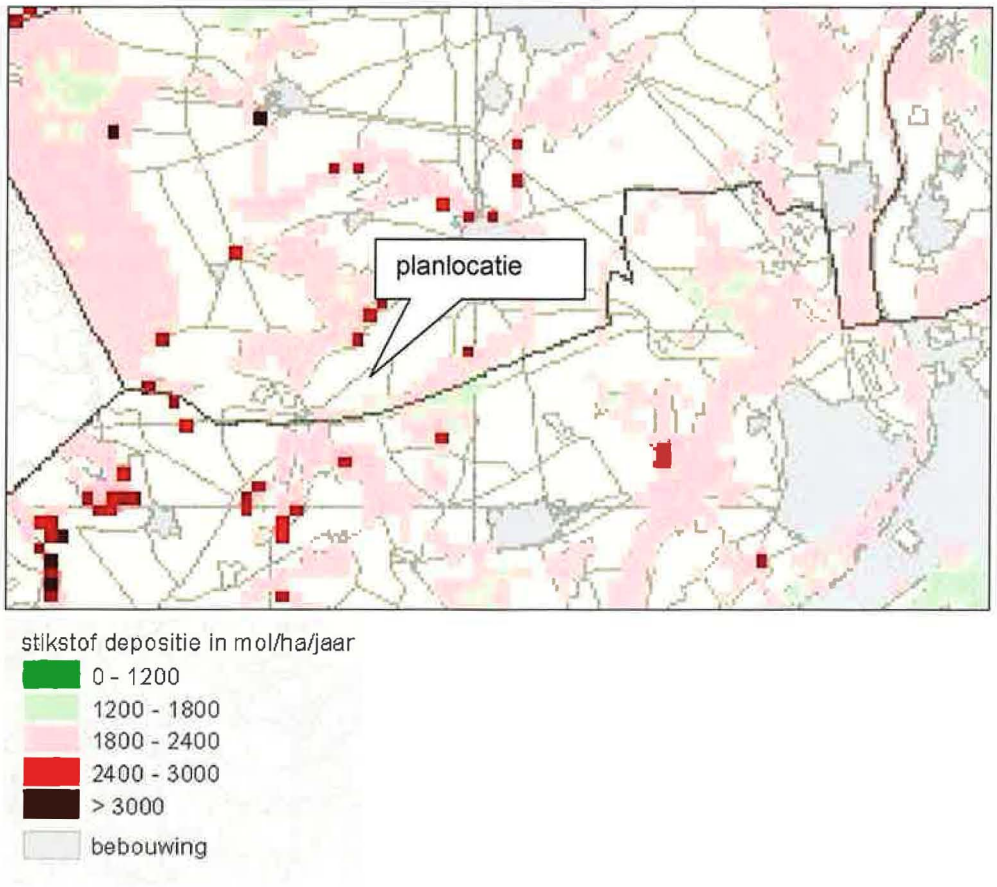

Figuur 10: ammoniakdepositie zuurgevoelige gebieden 2010

Ecologische Hoofdstructuur en verbindingszone

De Ecologische Hoofdstructuur is een aaneengesloten netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen.

Figuur 11 geeft de ligging van de verschillende gebieden weer behorende tot de EHS ten opzichte van de planlocatie.

[29] Reconstructieplan Noord- en Midden Limburg, Provincie Limburg

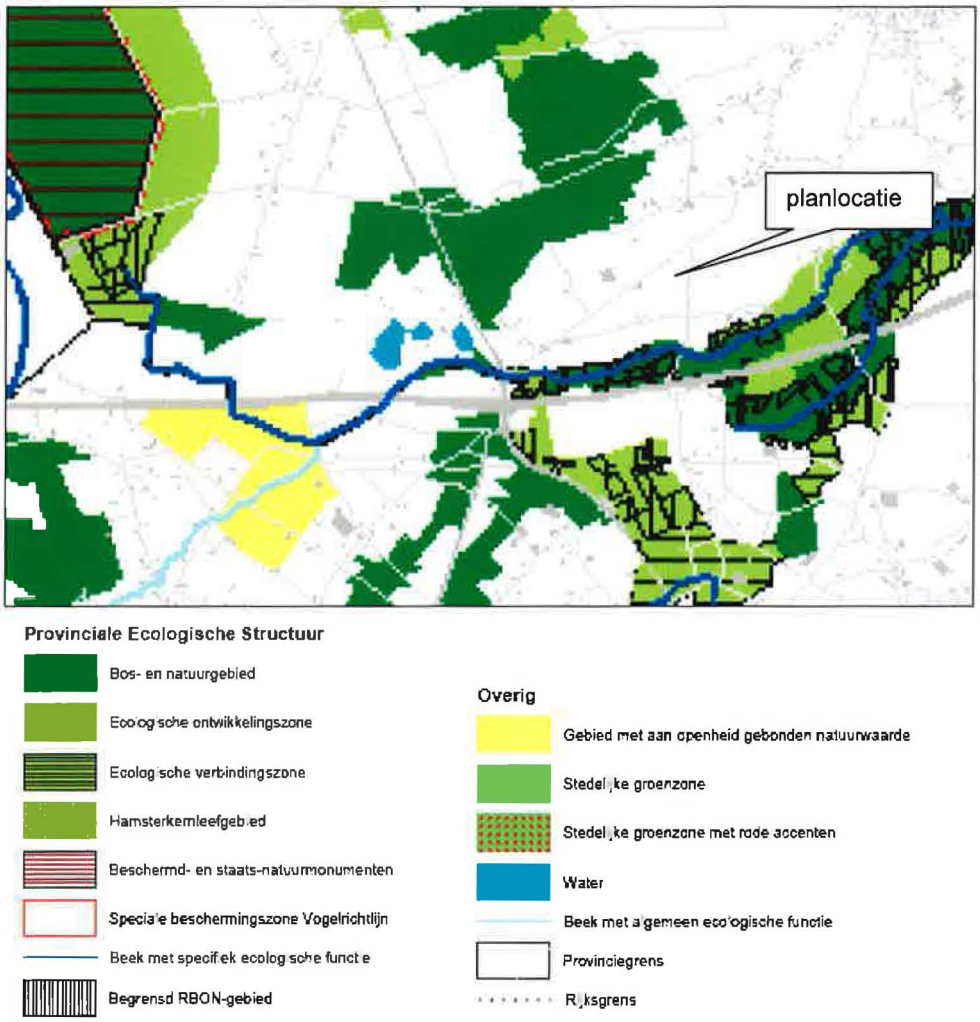

Figuur 11: ecologische hoofdstructuur

Autonome ontwikkeling

Het huidige agrarische gebruik wordt voortgezet waardoor er door het gebruik geen veranderingen in flora en fauna en de EHS en EVZ's optreden.

4.1.3 Luchtkwaliteit

Daar in de referentiesituatie geen dieren worden gehouden is derhalve geen sprake van emissie van fijn stof. De huidige achtergrondconcentratie bedraagt 30 µg/m³ (excl. zeezoutcorrectie) [32].

[32] www.mnp.nl, kaart conc_pm10_2006

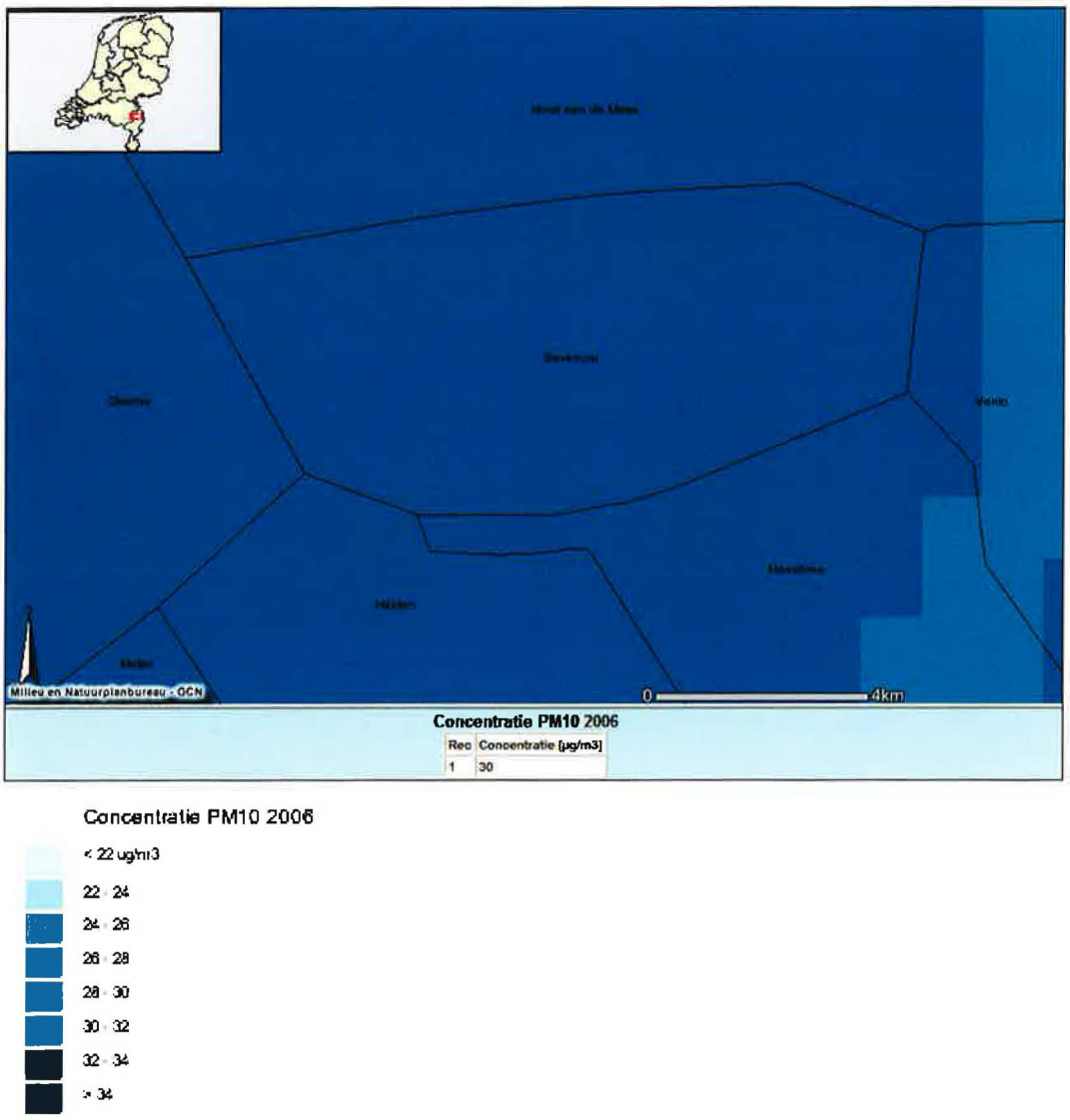

Figuur 12: concentratie fijn stof

Autonome ontwikkeling

Daar stallen emissiearm gebouwd dienen te worden zal de emissie van fijn stof vanuit de landbouw verminderen ten opzichte van de huidige situatie. Door het toepassen van een chemisch en/of gecombineerd luchtwassysteem kan de emissie van fijn stof uit de inrichting namelijk gereduceerd worden met 90%.

4.1.4 Geuremissie

Daar in de referentiesituatie geen dieren worden gehouden is derhalve geen sprake van emissie van geur.

Voor het plangebied is de Wet geurhinder en veehouderij het toetsingskader. De geurbelasting op geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag in

concentratiegebieden maximaal 14,0 ou_E/m^3 (98 percentiel) bedragen, binnen de bebouwde kom is dit 3,0 ou_E/m^3 (98 percentiel). Voor woningen behorende bij een veehouderij dient de afstand tussen het emissiepunt tot de woning buiten de bebouwde kom minimaal 50 meter te bedragen.

Een cumulatieberekening is uitgevoerd middels een verspreidingsmodel om de geurbelasting op de omliggende woningen te bepalen van de reeds aanwezige veehouderijen in de omgeving van de planlocatie. Hierbij is gebruik gemaakt van de plattegronden behorende bij de vergunning Wet milieubeheer van de verschillende inrichtingen.
Tabel 1 geeft de geurbelasting weer. De figuur met daarop weergegeven de geurcontouren is als bijlage toegevoegd aan het MER.

adres geurgevoelig object	geurbelasting	adres geurgevoelig object	geurbelasting
Kleefsedijk 6	22,38	Kleefsedijk 26	1,79
Kleefsedijk 10	10,79	Kleefsedijk 22	2,13
Kleefsedijk 13	14,69	Gelderdijk 40	12,85
Kleefsedijk 14	6,02	Gelderdijk 38	17,07
Saardijk 5	9,59	Gelderdijk 36	21,18
Saardijk 7	3,85	Gelderdijk 34	21,67
Saardijk 4	8,42	Gelderdijk 32	22,58
Sevenum	1,32	Most 8	33,09
Toverland	2,96	Most 8a	17,68
Schatberg	1,50	Most 2a	4,57
Camping De Beierhof	2,27	Most 4	4,70
camping bergerhof	6,35	Most 10	4,85
Kleefsedijk 29	1,51	Most 12	4,68
Saardijk 11	2,68	Most 9	4,46
Saarweg 1	2,80	Most 11	4,21
Kleefsedijk 17	2,51	Graskuilenweg 5	1,90
Kleefsedijk 19	2,39	Graskuilenweg 6	1,90
Kleefsedijk 21	2,11	Graskuilenweg 10	1,93
Kleefsedijk 23	1,98	Graskuilenweg 12	1,83
Kleefsedijk 25	1,77	Graskuilenweg 14	1,77
Kleefsedijk 25a	1,77	Kroonenberg	1,43
Kleefsedijk 27	1,69		

Tabel 1: geurbelasting geurgevoelige objecten referentiesituatie

De inrichting aan de Kleefsedijk 9 behoort niet tot de inrichting welke wordt opgericht aan de Kleefsedijk ongenummerd. Het bedrijf aan de Kleefsedijk 9 betreft een fokbedrijf waar opfokgelten worden opgefokt ten behoeve van het zeugenbedrijf aan de Steeghoek welke tevens in bezit is van de heer P.J.G.H. Haenen. In verband met ziekten worden de bedrijven aan de Kleefsedijk strikt van elkaar gescheiden. Het personeel wat werkzaam is binnen deze bedrijven zullen niet uitgewisseld worden met elkaar.

Autonome ontwikkeling

Door de afname van het aantal intensieve veehouderijen en de bijbehorende veestapel zal de stankemissie afnemen. De invoering van het Besluit huisvesting zal tevens leiden tot een afname van stankemissie doordat de verplicht ammoniakemissiearme stallen in veel gevallen ook positief zijn voor de stankreductie. Daarnaast dienen intensieve veehouderijen gebruik te maken van best beschikbare technieken wat tevens een positieve invloed heeft op de geurhinder. De planlocatie is echter wel gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied waardoor mogelijk is dat bestaande bedrijven zich verder gaan uitbreiden en nieuwe bedrijven gevestigd worden. Door deze ontwikkelingen kan de stankemissie in de omgeving daarentegen toenemen.

4.1.5 Geluid/verkeersbewegingen

Momenteel is het perceel in gebruik als landbouwgrond waardoor er enkel sprake is van verkeersbewegingen in het voor- en het najaar, bijvoorbeeld tijdens de oogst van gewassen.

De locatie waar het bedrijf wordt opgericht wordt direct ontsloten via de Kleefsedijk. De Kleefsedijk is een tweebaansweg waar aan weerszijden van de weg een gescheiden fietspad ligt. De Kleefsedijk sluit via de N277 aan op de A67.

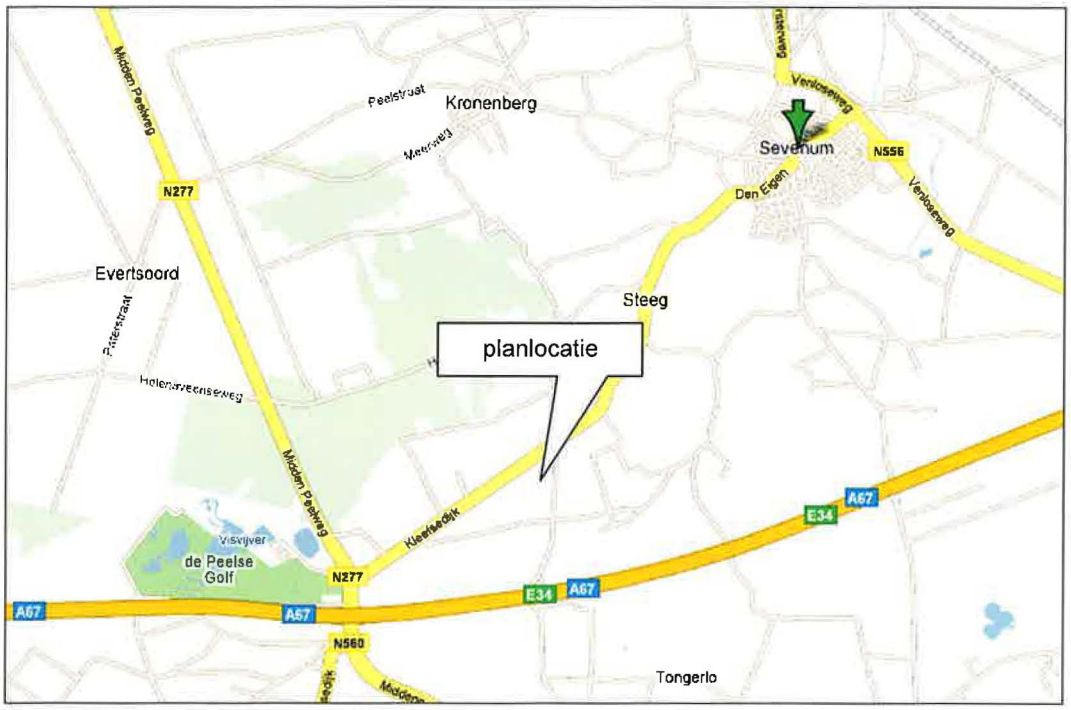

Figuur 13: wegennet omgeving Kleefsedijk

Autonome ontwikkeling

Daar naar verwachting het verkeer zal toenemen in de toekomst zullen het aantal verkeersbewegingen nabij het plangebied toenemen.

4.1.6 Bodem en water

Waterkwantiteit

De hoogste gemiddelde grondwaterstand ligt op de planlocatie tussen de 40-80 cm onder maaiveld. De laagste gemiddelde grondwaterstand ligt op de planlocatie tussen de 120-180 cm onder het maaiveld, zie figuur 15 en 16.

De planlocatie is gelegen in een gebied aangemerkt als hydrologische bufferzone van prioritaire verdroginggevoelige natuurgebieden, zie figuur 14.

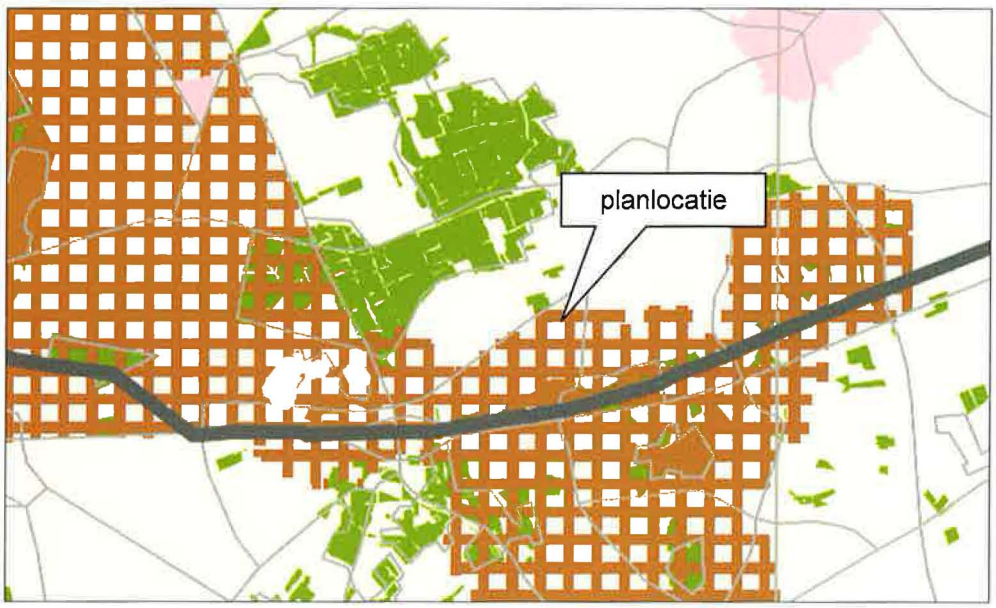

LEGENDA

- Prioritaire verdrogingsgevoelige natuurgebieden
- Hydrologische bufferzones van prioritaire verdogingsgevoelige natuurgebieden
- Kansrijke verdrogingsgevoelige natuurgebieden
- Hydrologische bufferzones van kansrijke verdrogingsgevoelige natuurgebieden
- Bestaand bos- en natuurgebied

Figuur 14: verdrogingsgevoelige natuurgebieden

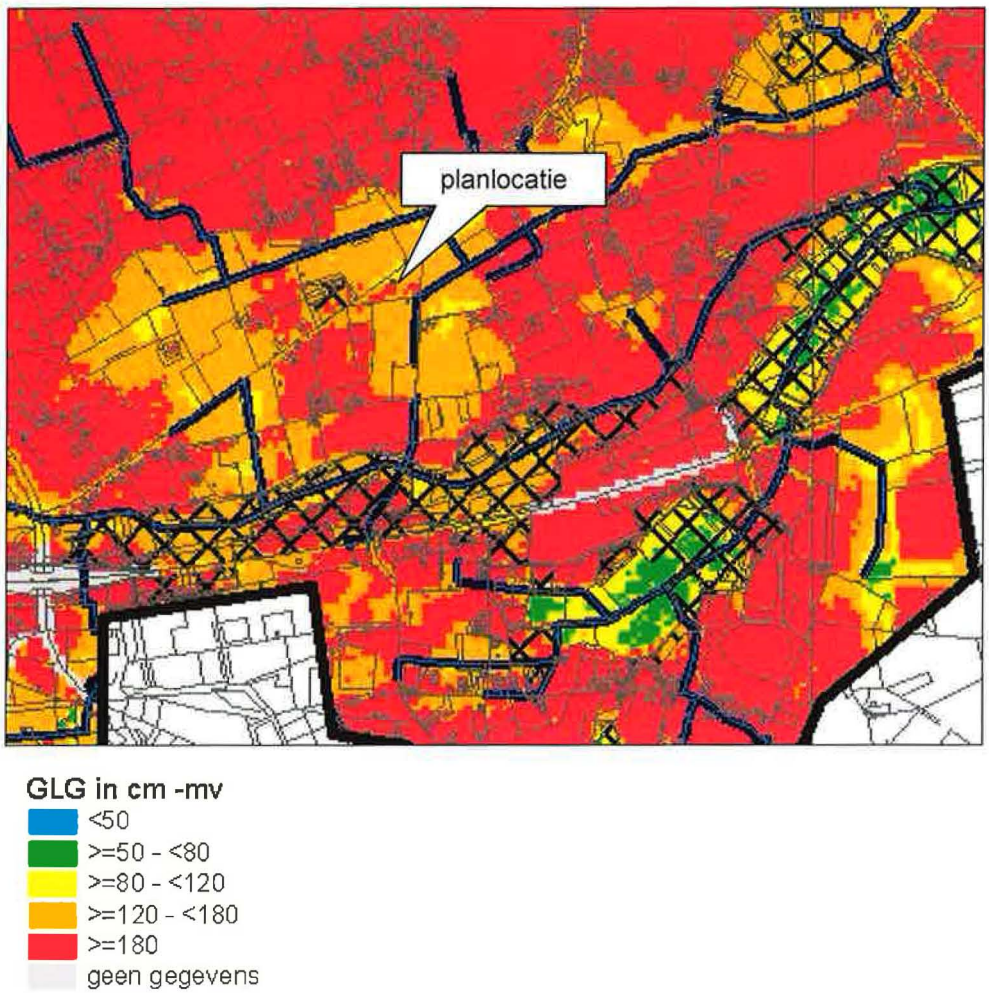

Figuur 15: huidige situatie GLG in cm-mv Groote Molenbeek[33]

[33] Stroomgebiedsvisies Noord- en Midden Limburg, Waterschap Peel- en Maasvallei

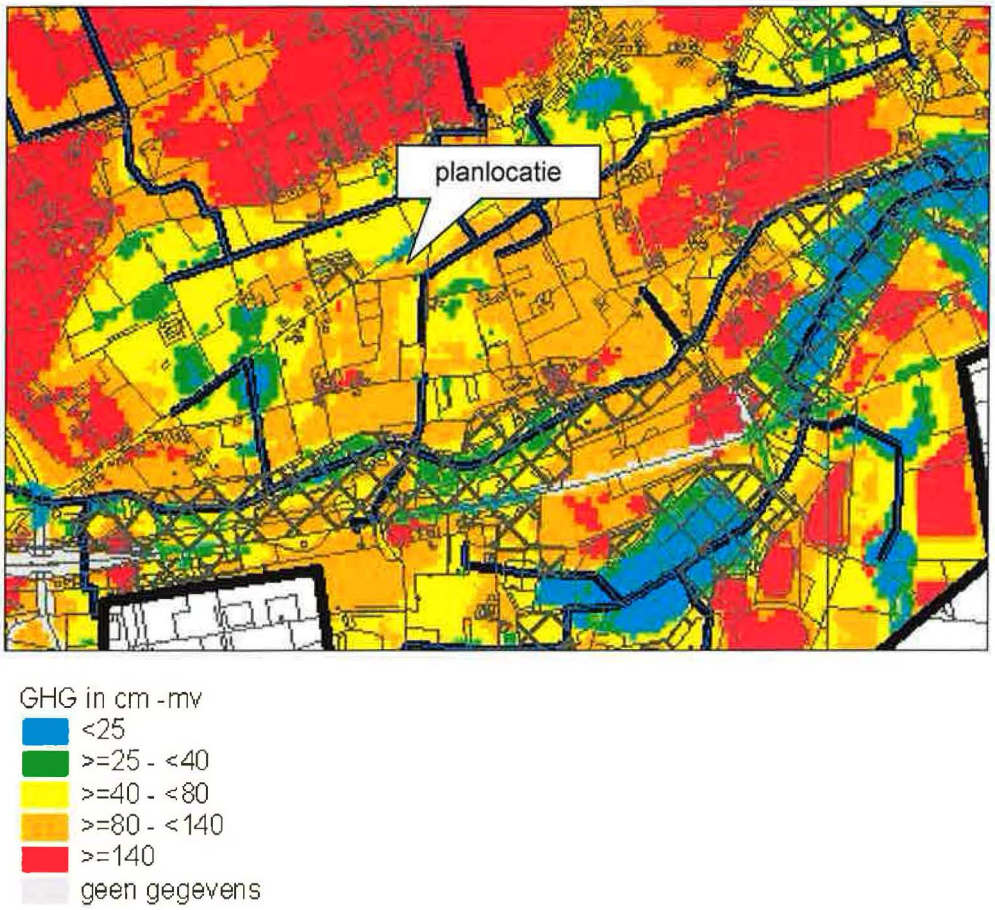

Figuur 16:huidige situatie GHG in cm-mv Groote Molenbeek

Autonome ontwikkeling

Binnen bufferzones is iedere onttrekking van grondwater vergunningplichtig in het kader van de Verordening Waterhuishouding. Als minimale maatregel is stand-still in de bufferzones een vereiste, omdat hiermee voorkomen wordt dat de effecten groter worden. Onder stand-still wordt in ieder geval verstaan dat uitbreiding van de onttrekkingshoeveelheid en het slaan van een (nieuwe) put in de bufferzone niet is toegestaan, tenzij deze dient ter vervanging van een bestaande opgeheven put. Daarnaast dient bij iedere ruimtelijke ontwikkeling een watertoets te worden uitgevoerd. Een onderdeel van deze watertoets is dat het schone hemelwater dient te worden geïnfiltreerd in de bodem en niet mag worden afgevoerd via het gemeentelijk riool.

Door deze maatregelen is de verwachting dat de grondwaterstand nabij de planlocatie niet zal dalen.

Waterkwaliteit

De kwaliteit van het oppervlaktewater wordt sterk beïnvloed door het landbouwkundig beheer van de percelen. De gehaltes aan onder andere fosfaat en gewasbestrijdingsmiddelen in het water zullen plaatselijk de normen overschrijden. Tevens zullen riooloverstorten en lozingen van niet gerioleerde woningen in het

buitengebied als oorzaak van verontreiniging van oppervlaktewater aan te wijzen zijn.

Grondwater- en bodemkwaliteit
De planlocatie aan de Kleefsedijk is momenteel in gebruik als akkerbouwgrond waardoor deze gronden regelmatig worden bemest. Hierdoor is de bodem op locatie voor meer dan 50% verzadigd met fosfaat.

Autonome ontwikkeling
De aanscherping van het mestbeleid leidt tot een verdere vermindering van fosfaatverliezen naar het milieu. Dit is niet toereikend om verdere fosfaatophoping in de bodem en de daarmee gepaard gaande uitspoeling naar het grond- en oppervlaktewater tegen te gaan.

4.2 Bestaande toestand 't Rooth 69a te Maasbree en Hoogbroek 26 te Sevenum

4.2.1. Kwetsbare gebieden

't Rooth 69a te Maasbree
Het bedrijf aan 't Rooth beschikt over een vigerende milieuvergunning voor de huisvesting van 1250 vleesvarkens. Binnen de inrichting wordt 3750 kilogram ammoniak per jaar worden geëmitteerd.

De te saneren locatie aan 't Rooth is op circa 300 meter gelegen van de Bleriksche Bergen. De stikstofdepositie op de rand van dit gebied bedraagt 339,75 mol/ha/jaar.

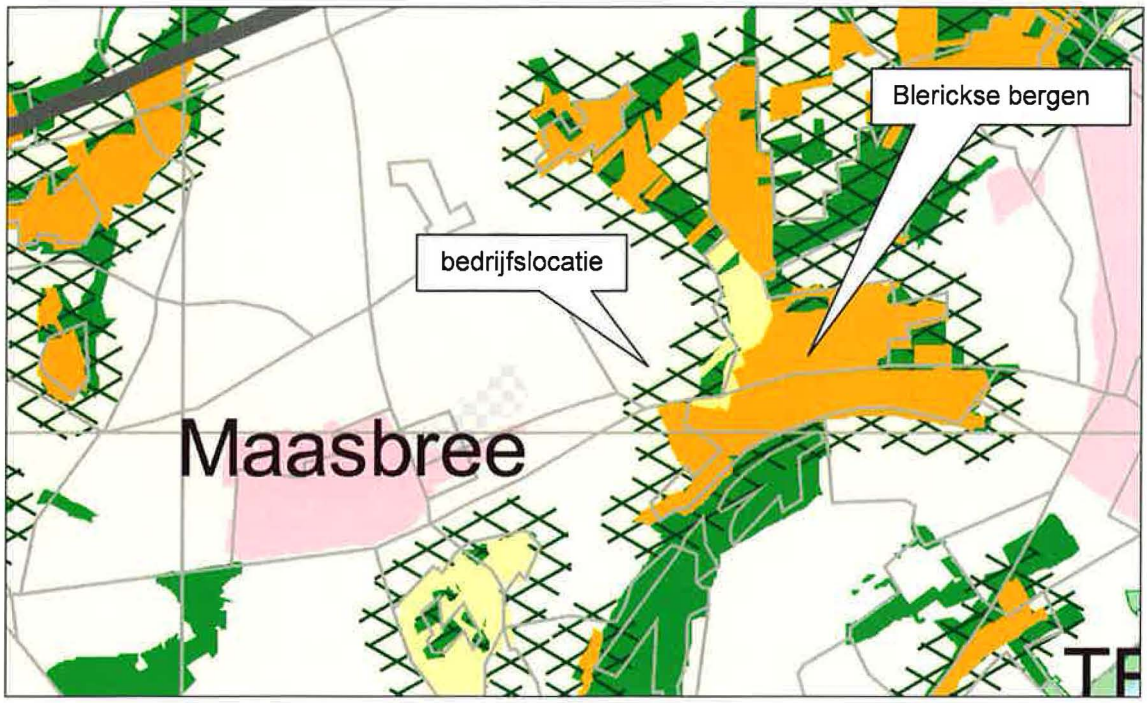

Figuur 17: kwetsbare gebieden 't Rooth Maasbree

Op 18 april 2008 heeft Provinciale Staten van de provincie Limburg een aanwijzingsbesluit[34] genomen. In dit besluit komt het gebied Blerickse bergen als kwetsbaar gebied te vervallen.

Hoogbroek 24 te Sevenum

Het bedrijf aan het Hoogbroek beschikt over een vigerende milieuvergunning voor de huisvesting van 63.000 vleeskuikens en 264 vleesvarkens. Binnen de inrichting wordt 5896 kilogram ammoniak per jaar geëmitteerd.

De te saneren locatie aan het Hoogbroek te Sevenum is op circa 420 meter gelegen van de Heesbeemden. De ammoniakdepositie op de grens van dit gebied bedraagt 277,11 mol/ha/jaar.

[34] Provinciaal blad Limburg 2008, 53

Figuur 18: kwetsbare gebieden Hoogbroek Sevenum

4.2.2 Geuremissie

Rooth 69a te Maasbree

De inrichting aan het Rooth 69a te Maasbree beschikt momenteel over een milieuvergunning voor de huisvesting van 1.250 vleesvarkens traditioneel, wat resulteert in een totale geuremissie van 28.750 ou_E/s.

Middels het programma V-Stacks is de geurbelasting bepaald op de omliggende woningen. Tabel 2 geeft de resultaten weer van de verspreidingsberekening. Het berekeningsjournaal is toegevoegd als bijlage aan het MER.

adres	Geurnorm [ou_E/m^3 98 percentiel]	Geurbelasting [ou_E/m^3 98 percentiel]
Rooth 30a	14,00	6,20
Rooth 32	14,00	9,52
Rooth 34	14,00	7,72
Rooth 51	14,00	8,91
Rooth 57	veehouderij	
Rooth 65	14,00	28,77
Rooth 69	14,00	84,15
Rooth 71	14,00	46,41
Rooth 73	14,00	23,42
Rooth 75	14,00	16,25
Rooth 77	14,00	7,00

Tabel 2: geurbelasting geurgevoelige objecten

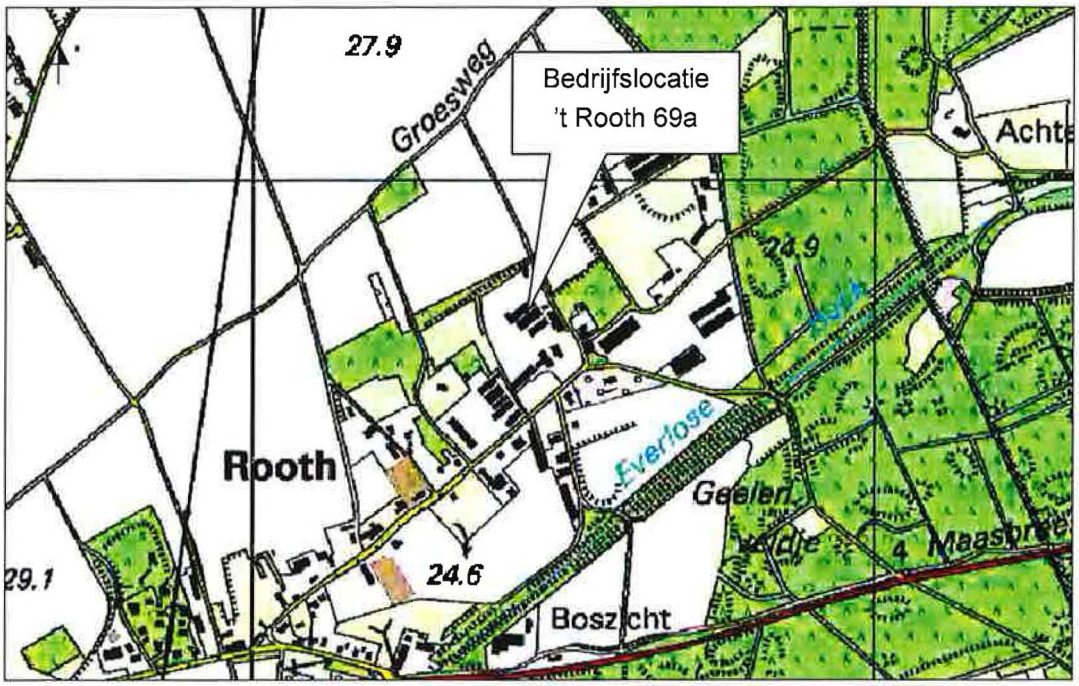

Figuur 19: ligging bedrijfslocatie 't Rooth 69a te Maasbree

Uit de resultaten blijkt dat bij de woningen gelegen aan het Rooth 65, 69, 71, 73 en 75 sprake is van een overbelaste situatie. De geurbelasting op deze woningen is hoger dan 14 ou_E/m^3.

Hoogbroek 24 te Sevenum

De inrichting aan het Hoogbroek 24 te Sevenum beschikt momenteel over een milieuvergunning voor de huisvesting van 264 vleesvarkens en 63.000 vleeskuikens beide traditioneel gehuisvest, wat resulteert in een totale geuremissie van 21.192 ou_E/s.

Middels het programma V-Stacks is de geurbelasting bepaald op de omliggende woningen. Tabel 3 geeft de resultaten weer van de verspreidingsberekening. Het berekeningsjournaal is toegevoegd als bijlage aan het MER.

adres	Geurnorm [ou_E/m^3 98 percentiel]	Geurbelasting [ou_E/m^3 98 percentiel]
Hoogbroek 23	14,00	8,48
Hoogbroek 25	14,00	12,08
Hoogbroek 26	14,00	33,57
Hoogbroek 28	14,00	7,33
Hoogbroek 29	14,00	2,96
Hoogbroek 30	14,00	6,48
Molenveldweg 66	14,00	8,49
Molenveldweg 80	14,00	4,83
Molenveldweg 82	14,00	5,08
Molenveldweg 84	14,00	5,70
Sevenum (kern)	3,00	2,96

Tabel 3: geurbelasting geurgevoelige objecten

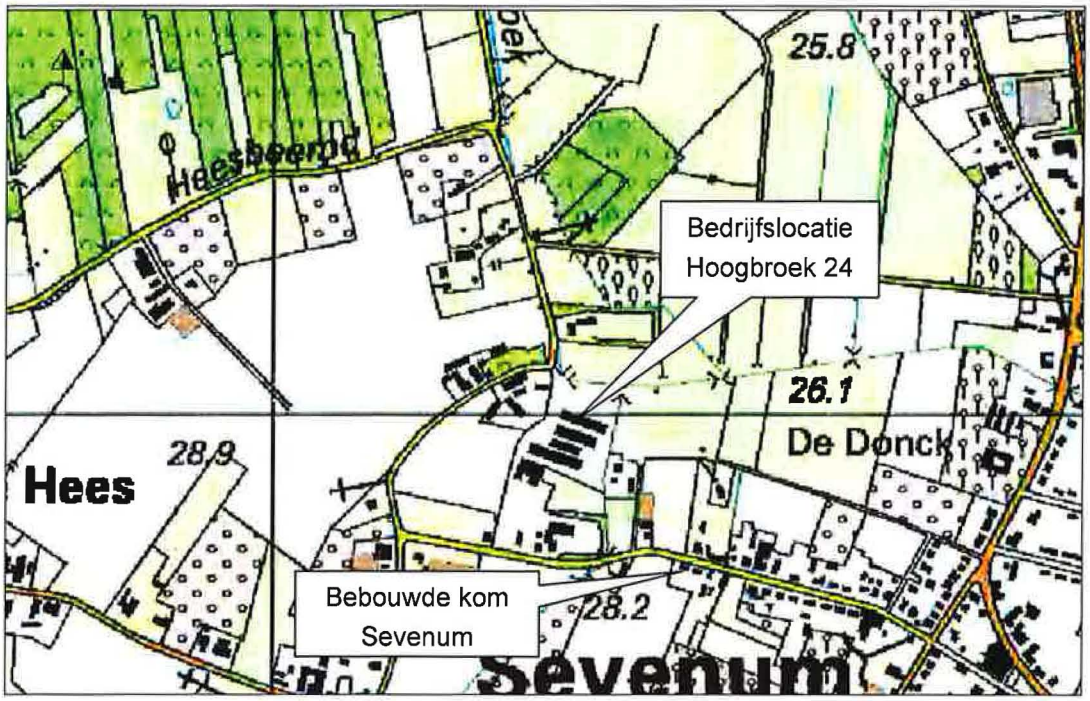

Figuur 20: ligging bedrijfslocatie Hoogbroek 24 te Sevenum

Uit de resultaten blijkt dat bij de woning gelegen aan het Hoogbroek 26 sprake is van een overbelaste situatie. Tevens is uit het verleden gebleken dat in de omgeving van deze inrichting sprake is van een grote mate van geurhinder.

4.2.3 Luchtkwaliteit

Rooth 69a te Maasbree

Tabel 4 geeft een overzicht van de emissie van fijn stof vanuit de inrichting aan het Rooth 69a.

diercategorie	aantal dieren	emissie [g/dier/jaar]	emissie [kg/jaar]
vleesvarkens	1250	275	343,75

Tabel 4: emissie fijn stof Rooth 69a te Maasbree

Hoogbroek 24 te Sevenum

Tabel 5 geeft een overzicht van de emissie van fijn stof vanuit de inrichting aan het Hoogbroek 24.

diercategorie	aantal dieren	emissie [g/dier/jaar]	emissie [g/jaar]
vleesvarkens	264	275	72,60
vleeskuikens	63000	niet vastgesteld	
		totaal [kg/jaar]	**>72,60**

Tabel 5: emissie fijn stof Hoogbroek 24 te Sevenum

5. Voorkeursalternatief

In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen activiteit nader toegelicht.
De voorgenomen activiteit bestaat uit het houden van 15.744 vleesvarkens. Om deze oprichting te realiseren worden stallen, een brijvoerkeuken en silo's opgericht.

Naast de informatie zoals weergegeven in dit hoofdstuk is in de aanvraag van de milieuvergunning meer gedetailleerde informatie terug te vinden over de voorgenomen activiteit. Tevens is meer informatie terug te vinden op de plattegrondtekening die is toegevoegd als bijlage aan deze MER en het dimensioneringsplan luchtwassers.

Het effect op het milieu van het voorkeursalternatief wordt in hoofdstuk 6 beschreven.

5.1. Huisvesting

De stallen waarin de vleesvarkens worden gehuisvest worden voorzien van een gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie ammoniak en 70% emissiereductie geur met chemische wasser en waterwasser. Het systeem staat in de Regeling ammoniak en veehouderij geregistreerd onder de Rav-code D 3.2.15.1.2 en systeemnummer BLW 2006.14.

Bij passage van de ventilatielucht vanuit de stal door het luchtwassysteem wordt de ammoniak opgevangen in de wasvloeistof. Door de toevoeging van zwavelzuur aan de wasvloeistof, wordt in de chemische wasser de ammoniak gebonden als ammoniumsulfaat en afgevoerd met het spuiwater. De verwijdering van stof en geurcomponenten gebeurt door zowel de chemische wasser als de waterwasser.

De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de inrichtinghouder hierbij niet alleen op het gebruik van stallen van toepassing maar ook de kosten, bouwwijze, ontwerp en onderhoud ervan. Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, fijn stof en geluid een rol.

Het dimensioneringsplan van bovengenoemde luchtwassers is als bijlage toegevoegd aan onderhavige rapportage. Tevens zijn de plattegronden toegevoegd als bijlage met daarop aangegeven de plaatsing van het luchtafzuig- en luchtwassysteem.

In tabel 6 worden de beschikbare oppervlakte en leefoppervlaktenormen per stal beschreven.

stalnr.	diercategorie	huisvesting	leefoppervlaktenorm	beschikbare oppervlakte

1	vleesvarkens	groepshuisvesting	0,8 m² per varken (50 tot 85 kg), dicht vloeroppervlak minimaal 40%	0,92 m² per varken 42% dicht vloeroppervlak
2	vleesvarkens	groepshuisvesting	0,8 m² per varken (50 tot 85 kg), dicht vloeroppervlak minimaal 40%	0,92 m² per varken 42% dicht vloeroppervlak
3	vleesvarkens	groepshuisvesting	0,8 m² per varken (50 tot 85 kg), dicht vloeroppervlak minimaal 40%	0,92 m² per varken 42% dicht vloeroppervlak

Tabel 6: beschikbare oppervlakte en leefoppervlaktenormen

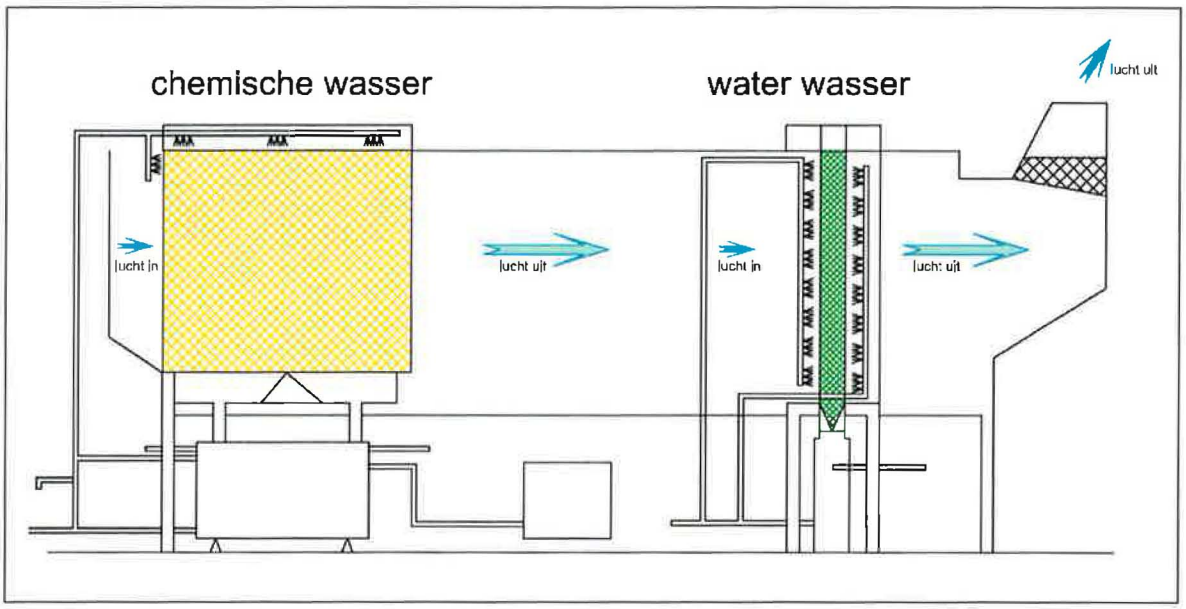

Figuur 21: doorsnede gecombineerd luchtwassysteem (niet op schaal)

stal luchtwasser	hoogte uitstroomoppervlak luchtwasser	uitstroomoppervlak luchtwasser	gemiddeld ventilatiedebiet
stal 1 bron 1-1	9,5	2,94	47616 m³ / uur, 13,23 m³/s
stal 1 bron 1-2	9,5	2,94	47616 m³ / uur, 13,23 m³/s
stal 1 bron 1-3	9,5	2,94	47616 m³ / uur, 13,23 m³/s
stal 1 bron 1-4	9,5	2,94	47616 m³ / uur, 13,23 m³/s
stal 2 bron 2-1	9,5	2,57	41664 m³/uur, 11,57 m³/s
stal 2 bron 2-2	9,5	2,57	41664 m³/uur, 11,57 m³/s
stal 2 bron 2-3	9,5	2,57	41664 m³/uur, 11,57 m³/s
stal 2 bron 2-4	9,5	2,57	41664 m³/uur, 11,57 m³/s
stal 3 bron 3-1	9,5	2,02	32736 m³/uur, 9,09 m³/s
stal 3 bron 3-2	9,5	2,02	32736 m³/uur, 9,09 m³/s
stal 3 bron 3-3	9,5	2,02	32736 m³/uur, 9,09 m³/s
stal 3 bron 3-4	9,5	2,02	32736 m³/uur, 9,09 m³/s

Tabel 7: hoogte en diameter uitstroomoppervlak luchtwasser

Figuur 22: gecombineerd luchtwassysteem

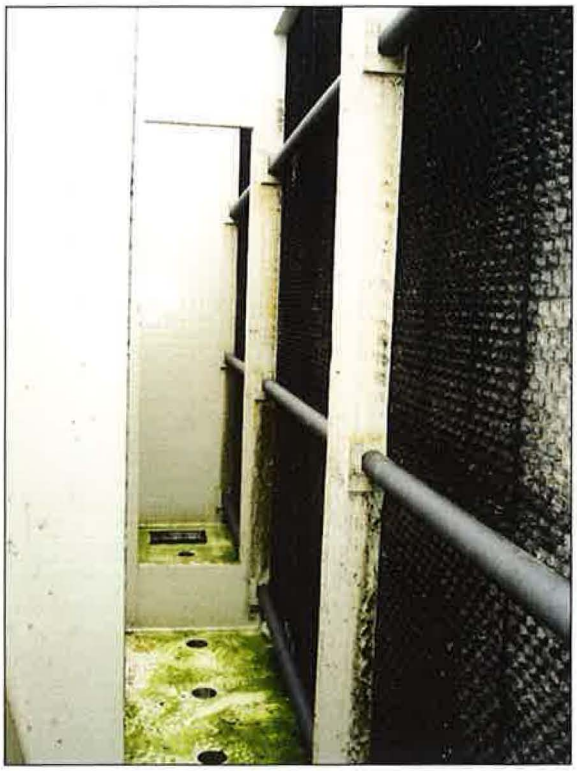

Figuur 23: chemische wasser

Figuur 24: waterwasser

5.2 Milieu

5.2.1 Ammoniak

In tabel 8 wordt de berekening van de emissie van ammoniak weergegeven voor het voorkeursalternatief.

stalnr.	Rav-code	stalsysteem	Diercategorie	Aantal dieren	Aantal dier-plaatsen	Ammoniak kg NH3 per dier(plaats)	Totaal kg NH3
1	D 3.2.15.1.2	BWL 2006.14	vleesvarkens > 0,8 m²	6144	6144	0,53	3256,32
2	D 3.2.15.1.2	BWL 2006.14	vleesvarkens > 0,8 m²	5376	5376	0,53	2849,28
3	D 3.2.15.1.2	BWL 2006.14	vleesvarkens > 0,8 m²	4224	4224	0,53	2238,72
						Totaal:	**8344,32**

Tabel 8: emissie ammoniak voorkeursalternatief

Naast de oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk te Sevenum, worden de bedrijven aan 't Rooth en Hoogbroek beëindigd. Hiermee wordt de uitstoot van een hoeveelheid ammoniak van 9646 kg per jaar vermeden.

5.2.2 Geur

In tabel 9 wordt de berekening van de emissie van geur weergegeven voor het voorkeursalternatief.

stalnr.	stalsysteem	Diercategorie	Aantal dieren	ou_E/s/dier	totaal ou_E/s
1	BWL 2006.14	vleesvarkens > 0,8 m²	6144	6,9	42393,6
2	BWL 2006.14	vleesvarkens > 0,8 m²	5376	6,9	37094,4
3	BWL 2006.14	vleesvarkens > 0,8 m²	4224	6,9	29145,6
				Totaal:	**108633,6**

Tabel 9: emissie geur voorkeursalternatief

5.2.3 Luchtkwaliteit

Door het toepassen van luchtwassers zal de emissie van fijn stof gereduceerd worden ten opzichte van de traditionele huisvesting van varkens. De emissie van fijn stof zal 0,0548 kilogram per uur bedragen (15.744 vleesvarkens * 55 g/jaar/dier = 865,92 kg/jaar = 0,099 kg/uur).

De rapportage van het onderzoek, dat is uitgevoerd in het kader van de Wet

Luchtkwaliteit, is toegevoegd als bijlage aan het MER.

5.2.4 Geluid

De factoren die een bijdrage leveren aan de geluidsproductie zijn: ventilatoren, motoren ten behoeve van de voerinstallaties en het verpompen van mest en de transportbewegingen van en naar de inrichting ten behoeve van de afvoer van spuiwater, kadavers en bedrijfsafval en de aanvoer van voeders, zuren ten behoeve van de luchtwassystemen en het laden en lossen van dieren.
Bovengenoemde bewegingen vinden voornamelijk van maandag tot en met vrijdag plaats en daarnaast zoveel mogelijk in de dagperiode.

Er zal sprake zijn van verkeersbewegingen van afvoer van mest.

Voor een uitgebreide omschrijving wordt verwezen naar de rapportage van het akoestisch onderzoek dat is toegevoegd als bijlage aan het MER.

5.2.5 Energie

Op het bedrijf wordt gebruik gemaakt van elektriciteit.
De energie wordt met name ingezet voor klimaatbeheersing in stallen. De energie wordt dan gebruikt voor het verwarmen van lucht, afvoeren van stallucht en het ventileren (mechanisch) van overtollige warmte. Daarnaast wordt energie ingezet voor verlichting, de voerinstallatie en de luchtwassers.

Het elektraverbruik is naar verwachting 20 kWh/vleesvarken/jaar * 15.744 vleesvarkens= 314.880 kWh. Circa 202.000 kWh is benodigd voor de luchtwasser.
De energie benodigd voor verwarming van de stallen zal minimaal zijn.

5.3 Bodem en (grond)water

Bodem
De volgende processen binnen het bedrijf vormen een mogelijk risico voor de bodem:

- Opslag voeders in bunkers en silo's.
  Binnen de inrichting zijn een drietal silo's aanwezig voor de opslag van CCM (corn cob mix), 3750 m³ in totaal. Daarnaast zal een loods worden opgericht voor onder andere de opslag van droge bijproducten met een capaciteit van 670 m³. Tevens zullen in bunkers vochtrijke diervoeders worden opgeslagen. In totaal zullen 8 bunkers worden opgesteld met elk een opslagcapaciteit van 60 m³. Tevens zullen een 8-tal silo's met een opslagcapaciteit van ieder 16 ton worden opgericht ten behoeve van de opslag van mengvoeders.

- Opslag mest in kelders.
  In de kelders van de stallen wordt de mest opgeslagen. In totaal is in de mestkelders 18.600 m^3 opslag aanwezig.
- Opslag spuiwater.
  Een restproduct van het gecombineerde luchtwassysteem is spuiwater wat ammoniumsulfaat bevat. Dit spuiwater wordt opgeslagen in silo's. Per luchtwasser zal een silo wordt geplaatst met een opslagcapaciteit van 40 m^3.
- Opslag zwavelzuur.
  Ten behoeve van het gecombineerde luchtwassysteem zal binnen de inrichting zwavelzuur worden gebruikt. Bij ieder luchtwassysteem zal een vat worden geplaatst voor de opslag van het zwavelzuur met een opslagcapaciteit van 2.000 liter. Op jaarbasis zal circa 61,4 m^3 zuur wordt verbruikt.
- Wasplaats vrachtwagens.
  Binnen de inrichting zal op een tweetal locaties een wasplaats voor vrachtwagens worden gecreëerd.
- Opslag diesel en tankplaats.
  Binnen de inrichting zal diesel worden opgeslagen in een tank welke in de loods wordt geplaatst waar tevens de tractoren gestald staan.
- Opslag reinigings- en diergeneesmiddelen.

Grondwater

De planlocatie is gelegen binnen een hydrologische bufferzone wat betekent dat binnen deze zone geen grondwater onttrokken mag worden cq. afgevoerd mag worden.
Binnen de inrichting zal geen grondwater worden onttrokken.

Water
Ten behoeve van drinkwater voor dieren, reiniging stallen en voertuigen en gebruik gecombineerd luchtwassyteem wordt gebruikt gemaakt van leidingwater. Er zal circa 25.130 m³ leidingwater worden afgenomen. Circa 3130 m³ zal worden gebruikt ten behoeve van de luchtwasser.

Ten behoeve van het reinigen van vrachtwagens en stallen zal water worden gebruikt wat vrijkomt bij het proces van omgekeerde osmose van de dunne fractie van het digestaat wat vrijkomt bij het mestvergistingsproces. Het reinigen van de vrachtwagens bestaat enkel uit het reinigen van de klep, enkel water en mest zal bij het reinigen dan ook vrijkomen.

De dieren krijgen vochtrijke bijproducten gevoerd waardoor het gebruik van leidingwater als drinkwater voor de dieren gering is.

Hemelwater
Het hemelwater wordt opgevangen en middels een infiltratievijver geïnfiltreerd in de bodem zodat het water binnen het gebied blijft. Daar uit onderzoek is gebleken dat de bodemdoorlatendheid niet groot is wordt tevens een dynamisch buffer met noodoverlaat aangebracht. Het hemelwater wordt op deze manier binnen het gebied gehouden.

Voor een verdere beschrijving wordt verwezen naar de waterparagraaf welke als bijlage aan het MER is toegevoegd.

5.4 Afval en afvalwater

Afvalstoffen
De volgende afvalstoffen ontstaan op onderhavig bedrijf:

- Kadavers.
  Kadavers worden gekoeld bewaard en afgevoerd naar een destructiebedrijf. De hoeveelheid kadavers die jaarlijks wordt afgevoerd is variabel.
- Afvalstoffen als papier, glas en GFT.
  Dit afval wordt zoveel als mogelijk gescheiden om het elders te recyclen
- Klein chemische afval zoals verfblikken, spuitbassen en TL-lampen.
  Dit afval wordt opgeslagen in een chemo-box en periodiek afgevoerd naar het gemeentelijk afvaldepot.

Afvalwater
Spuiwater afkomstig van de luchtwassers wordt binnen het bedrijf opgeslagen in aparte opvangputten. Het spuiwater wordt afgevoerd van het bedrijf door een daartoe gecertificeerd bedrijf.

Onderstaand wordt de productie van spuiwater weergegeven:
15.744 dierplaatsen * 65 liter/dierplaats/jaar[38] = 1.023.360 liter = 1.023 m^3 spuiwater

Daarnaast komt er afvalwater vrij bij het reinigen van stallen en uitloop- en laadruimten. Dit water wordt opgevangen in de aanwezige mestkelder en wordt beschouwd als organische mest.

5.5 Natuur

5.5.1 Ecologische hoofdstructuur en verbindingszones

Ten noorden en zuiden van het plangebied zijn een tweetal gebieden gelegen die behoren tot de ecologische hoofdstructuur, te weten bosgebied De Steegberg en De Bultenbroek waar de Groote Molenbeek stroomt. De Groote Molenbeek is tevens aangemerkt als natte natuurparel.

In de nabijheid van het plangebied zijn geen ecologische verbindingszones gelegen.

De oprichting van het bedrijf in de planlocatie zal geen gebieden behorende tot de ecologische hoofdstructuur en verbindingszones doorkruizen cq. aantasten.

Soortenbescherming
Onderstaand worden de resultaten beschreven van het flora- en faunaonderzoek waarbij gekeken is naar het plangebied en de geschiktheid voor flora- en fauna.

Het plangebied ligt midden in een agrarisch gebied met een relatief intensieve teelt. Het plangebied heeft voldoende openheid voor echte weide- en akkervogels zoals de veldleeuwerik en kievit.

Het plangebied is een beekdal met een matig grootschalige verkaveling, waarin vrijwel geen kleine landschapselementen aanwezig zijn. Langs de Kleefsedijk loopt een greppel waarin allerlei kruiden en grassen van nitrofiele groeiplaatsen groeien. In het plangebied zijn geen beschermde planten, libellen of dagvlinders waargenomen. De aanwezige biotoop is ongeschikt als habitat voor overige beschermde diersoorten zoals weekdieren en geleedpotigen.

Directe ammoniakschade
Naast schade aan natuurgebieden en bos kan ammoniak tevens schadelijk zijn voor andere soorten, waaronder agrarische gewassen. De directe schade door ammoniak op

[38] Stalbeschrijving BWL 2006.14, oktober 2006

gewassen dient te worden beoordeeld op basis van het rapport "stallen en planten". Hierin is opgenomen dat een afstand van 50 meter tot coniferen en 25 meter tot overige gevoelige gewassen (waaronder fruitbomen) voldoende is om directe schade te voorkomen. Binnen de genoemde afstanden bevinden zich geen gevoelige gewasgroepen.

5.6 Landschap en cultuurhistorie

Cultuurhistorie

Door ADC Archeoprojecten is in november 2006 (ref. 4106262, rapport 810) een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied aan de Kleefsedijk te Sevenum. Het onderzoek heeft bestaan uit de volgende onderdelen:

- Afbakening plangebied en consequenties van het mogelijk toekomstige gebruik;
- Beschrijving huidige situatie;
- Beschrijving historische situatie;
- Beschrijving van bekende archeologische waarden.

Uit de resultaten van het onderzoek is gebleken dat de aanwezigheid van archeologische resten uitgesloten en aanvullend onderzoek dus ook niet benodigd is. De oprichting van de gebouwen op de planlocatie zullen dan ook geen negatief effect hebben op cultuurhistorische waarden binnen en rondom het plangebied. Op verzoek van de provincie zal echter in een later stadium nog aanvullend onderzoek worden uitgevoerd door middel van boringen om aan te tonen dat er daadwerkelijk sprake is van afwezigheid van archeologisch resten.

De rapportage van het bureauonderzoek is toegevoegd als bijlage aan het MER.

Beeldkwaliteit landelijk gebied

Figuur 25 geeft de ligging van de stallen en de silo's weer. Rondom het bedrijf zal beplanting worden aangebracht waardoor zorg wordt gedragen voor een juiste landschappelijke inpassing.

Figuur 25: ligging stallen

6. Milieugevolgen

In dit hoofdstuk worden de gevolgen voor het milieu besproken voor de voorgenomen activiteit.

6.1 Vleesvarkensstallen

Zoals beschreven worden de stallen waarin de vleesvarkens worden gehuisvest voorzien

van een gecombineerd luchtwassysteem waarmee de ventilatielucht wordt behandeld.

De gecombineerde luchtwassystemen zijn nog niet opgenomen in het BREF en zijn dus niet beschreven als Best Beschikbare Techniek.

Onderstaand worden puntsgewijs de voor- en nadelen beschreven van het gecombineerde luchtwassysteem ten opzicht van het milieu. Genoemde punten zijn tevens belangrijke factoren om een systeem als BBT aan te kunnen merken.

Voordelen luchtwasser ten opzichte van het milieu:

- hoge reductie van ammoniakemissie;
- hoge reductie van geuremissie;
- hoge reductie van fijn stofemissie;
- reductie van geluid, ventilatoren worden voor de wasser geplaatst.

Nadelen luchtwasser ten opzichte van het milieu:

- productie afvalwater / spuiwater;
- hoog energieverbruik. Door het gebruik van frequentieregelaars zal het energiegebruik van de luchtwasser zo veel mogelijk beperkt worden. Daarnaast zullen door andere energiebesparende maatregelen binnen het bedrijf het verbruik van energie zoveel mogelijk beperkt worden.

6.1.1 Natuur

Verzuringgevoelige gebieden/ammoniakdepositie
De bedrijven aan het Hoogbroek 24 te Sevenum en aan 't Rooth 69a te Maasbree zullen worden afgebouwd waarbij de vigerende milieuvergunningen worden ingetrokken.
Het bedrijf aan het Hoogbroek 24 beschikt over een vergunning van 5.896 kilogram ammoniak en het bedrijf aan 't Rooth 69a beschikt over een vergunning van 3.750 kilo ammoniak.
Daarnaast is door initiatiefnemer 3.000 kilogram ammoniak aangekocht in de omgeving van Heythuiysen.

Door bovenstaande ontwikkeling wordt een directe milieuwinst behaald van 12.646 kilo ammoniak.
Wat betreft ammoniakdepositie op zuurgevoelige gebieden vanuit de inrichting aan het Hoogbroek en het Rooth wordt verwezen naar paragraaf 4.1.2.

Natura 2000-gebied De Mariapeel
Middels een verspreidingsmodel is de depositie van ammoniak in de omgeving bepaald. Tabel 10 geeft een weergave van de depositie van ammoniak op een drietal punten op de rand van het Natura-2000 gebied Mariapeel en Deurnese Peel.

Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	Mariapeel (1)	193 480	379 624	2,24
2	Mariapeel (2)	193 232	378 336	1,91
3	Mariapeel (3)	191 968	376 560	1,82

Tabel 10: depositie ammoniak BWL 2006.14

Voor onderstaande habitattypen en/of soorten is dit gebied gekwalificeerd als Habitatrichtlijngebied. Het is om deze habitattypen en/of soorten waarom het gebied is aangemeld.
Voorkomende Habitattypen:

- Psammofiele heide met Calluna en Genista (EU-code 2310);
- Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix (EU-code4010);
- Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is (EU-code7120).

De aanwijzing als Vogelrichtlijngebied heeft betrekking op de volgende vogelsoorten waarvoor momenteel per gebied instandhoudingsdoelen worden opgesteld:

- blauwborst
- dodaars
- nachtzwaluw
- roodborsttapuit
- toendrarietgans

Middels de effectenindicator van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn de effecten bepaald voor de oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk op het gebied de Mariapeel.

Onderstaand wordt schematisch de effecten weergegeven van storingsfactoren op de verschillen habitat- en vogeltypen:

	oppervlakte-verlies	verzuring	vermesting	verontreiniging	verdroging	geluid	verstoring door mensen	mechanische effecten
Psammofiele heide met Calluna en Genista	🟠	🟢	🔴	🟠	🟢	n.v.t.	🟠	🟠
NoordAtlantische vochtige heide met Erica tetralix	🟠	🟢	🔴	🟠	🔴	n.v.t.	🟠	🟠
getast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is	🟠	🟢	🔴	🟠	🔴	n.v.t.	🟠	🟠
blauwborst	🟠	🟠	🟢	🟠	🟠	🟠	🟢	🟢

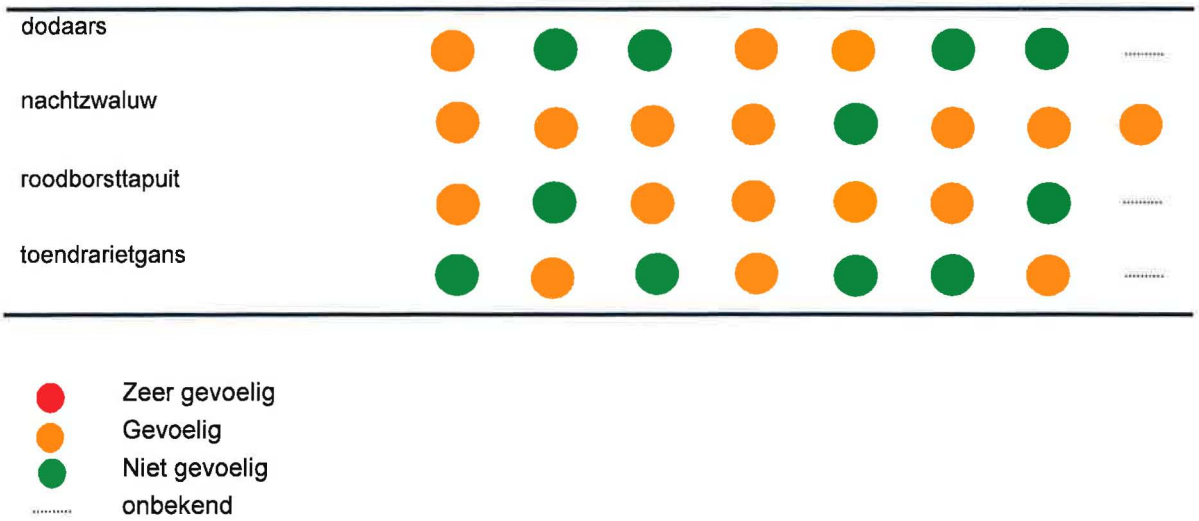

Tabel 11: schematisch overzicht storingsfactoren soorten en habitattypen

De oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk heeft geen effect op:

- Oppervlakteverlies: het bedrijf wordt opgericht op een afstand van circa 4700 meter van het gebied de Mariapeel
- Verontreiniging: binnen de inrichting worden geen stoffen geëmitteerd die onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties voorkomen.
- Verstoring door mensen: daar de inrichting op ruimte afstand van de Mariapeel wordt opgericht is er geen sprake van verstoring door mensen door oprichting van het bedrijf.
- Mechanische effecten: het gebied de Mariapeel is dusdanig ver gesitueerd van het bedrijf aan de Kleefsedijk dat het geen hinder zal ondervinden van mechanische effecten vanuit de inrichting aan de Kleefsedijk.
- Verdroging: het hemelwater binnen de inrichting aan de Kleefsedijk zal worden opgevangen en middels een infiltratiebassin in de bodem worden geïnfiltreerd. Op deze manier wordt het water binnen het gebied gehouden.
- Geluid: de inrichting aan de Kleefsedijk ligt op dusdanige afstand van de Mariapeel zodat de geluidsemissie vanuit het bedrijf geen invloed zal hebben op de Mariapeel.

De oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk zal enige invloed kunnen hebben op verzuring en vermesting binnen het gebied:

- Verzuring: vanuit de inrichting komt ammoniak vrij welke kan leiden tot het zuurder worden van de lucht. Deze invloed zal echter minimaal zijn omdat, zoals eerder genoemd, het bedrijf op circa 4700 meter is gelegen van het bedrijf. Door gebruik te maken van luchtwassers wordt de ammoniakuitstoot gereduceerd. De ammoniakdepositie op de rand van het gebied bedraagt 2,24 mol per hectare per jaar. Een verdere reductie van ammoniakdepositie valt te verwachten door erfbeplanting. Met deze reductie is geen rekening gehouden bij het berekenen van de ammoniakdepositie op de Mariapeel.
  Een toetsingskader voor ammoniakdepositie ontbreekt op dit moment, dit na een

negatief advies van de Raad van State over de ontwerp AMvB. Om te zoeken naar een oplossing, is een taskforce ingesteld, onder onafhankelijk voorzitterschap van de heer Trojan, bestaande uit vertegenwoordigers van de betrokken overheden (Rijk, provincies en gemeenten). De uitkomsten van de taskforce moeten uitzicht bieden op bestuurlijk handelingsperspectief en juridisch houdbaar zijn op lange termijn en houvast bieden aan de individuele vergunningaanvrager.

In het rapport van bovengenoemde taskforce van 30 juni 2008 worden in hoofdstuk 6 een aantal concrete aanbevelingen. Bij het schrijven van deze MER is nog niet bekend wat er met deze aanbevelingen wordt gedaan. Momenteel is er dus geen toetsingskader van kracht.

- Vermesting: enkel via de lucht is het mogelijk dat vanuit de inrichting aan de Kleefsedijk meststoffen terecht komen in het gebied. Zoals bovenstaand beschreven zal dit minimaal zijn en zal dit geen significante bijdrage leveren aan de totale ammoniakdepositie op het gebied de Mariapeel. Vanuit de inrichting zullen via het oppervlaktewater geen meststoffen worden aangevoerd binnen het gebied. De mest binnen de inrichting wordt bewerkt. Daarna kan deze mest worden uitgereden op landbouwgronden.

Prioritair verdrogingsgebied
Zoals beschreven worden de stallen opgericht in een bufferzone van een zogenaamd prioritair verdrogingsgebied met streven naar volledig natte natuurherstel.

Het streefbeeld van de nabij de projectlocatie gelegen deelgebieden Bultenbroeken en Sourmoost bestaat voornamelijk uit broekbossen op laagveen (Moerasvaren-Elzenbroek; Elzenzegge-Elzenbroek langs de beek met daarom heen overige bloemrijke graslanden)[43].

Binnen de inrichting zal geen grondwater worden onttrokken en zal het hemelwater binnen de planlocatie in de bodem worden geïnfiltreerd middels infiltratievoorzieningen en middels een buffer vertraagd worden geloosd op het oppervlaktewater.

Soortenbescherming
In zijn algemeenheid is bij ruimtelijke ingrepen sprake van directe en indirecte en van tijdelijke en permanente effecten. Onder directe effecten worden effecten verstaan waarmee planten en dieren rechtstreeks te maken krijgen als gevolg van de nieuwbouw van de varkensstal. Verlies van habitat en kwaliteit zijn directe effecten en bovendien permanent. Indirecte effecten betreffen onder andere verstoring, waarbij de aanwezigheid van mensen, licht en geluid een rol speelt. Verstoring tijdens de bouwwerkzaamheden zijn

[43] Ontwerp en implementatie GGOR-meetnetten Limburg, Proritair verdrogingsgebied Groote Molenbeek – Winkel, augustus 2003, Royal Haskoning

tijdelijk, maar verstoringen kunnen ook een permanent karkater hebben. Ook de emissie van ammoniak en de effecten daarvan op de omgeving spelen daarbij een rol.

De bouwactiviteiten zorgen voor een tijdelijke verstoring van de directe omgeving. Permanente verstoring door menselijke activiteiten, zoals licht en geluid, zullen beperkt blijven tot de betreffende locatie.
De locatie waar de stallen worden opgericht is momenteel in gebruik als akkerbouwgrond. Het perceel wordt een aantal keer per jaar bewerkt, waardoor de kans dat vogels zich permanent hier bevinden zeer gering is.

Mitigerende maatregelen
Op grond van de beschikbare ecologische informatie zijn een aantal mitigerende maatregelen te nemen waardoor de relevante effecten niet van toepassing zijn en geen belemmering vormen voor de uitvoer van het project.

- Rondom het bedrijf zullen houtsingels worden aangebracht. Een en ander wordt beschreven in het beplantingsplan welke onderdeel zal uitmaken van de procedure BOMplus. Hierin is tevens een beheerplan opgenomen. In houtsingels en hagen kunnen veel plantensoorten een plek vinden zoals look–zonder-look, dagkoekoeksbloem en vingerhoedskruid. Vlinders vinden er voedsel en zetten eieren af op waardplanten. Ook voor andere insecten is er voedsel, beschutting en voortplantingsmogelijkheden. Verder nestelen er vogels, en vinden trekvogels er voedsel. De keuze van het plantsoen zal zondanig zijn dat grondverbetering middels bemesting in principe niet noodzakelijk is.
- Houtsingels hebben niet alleen een effect op de leefomgeving van vlinders en andere insecten. Een ander effect van houtsingels ligt in de reductie van de ammoniakemissie. Onderzoek toont aan dat houtsingels de uitstoot van ammoniak met 20% kunnen reduceren.
- De bedrijfslocaties aan het Hoogbroek te Sevenum en 't Rooth te Maasbree zullen worden afgebouwd waardoor ammoniakdepositie op de omliggende zuurgevoelige gebieden vanuit deze locaties afnemen.

Gebied Tinus
Naar aanleiding van de resultaten van het flora en faunonderzoek is een onderzoek uitgevoerd naar het effect van de oprichting van het bedrijf op het natuurgebied Tinus en specifiek naar de daar aanwezige poelkikker. Het onderzoek geeft aan dat de poeltjes in het particuliere natuurgebied Tinus niet als typerend voor de poelkikker te beschouwen zijn. Als naar het verspreidingsgebied in Midden-Limburgwordt gekeken, dan lijkt deze in het plangebied te ontbreken. Tijdens het veldbezoek is gelet op het aanwezig zijn van geschikt voortplantingswater in de omgeving. Nergens zijn potentieel geschikte wateren gevonden binnen dit gebied, globaal een cirkel van één kilometer rondom natuurgebied Tinus. De waarneming van de poelkikker in Tinus is daarmee een geïsoleerde waarneming van een soort die niet in contact staat met een metapopulatie. Een dergelijke

populatie is niet levensvatbaar.
De groeiomstandigheden in het gebied Tinus komen niet overeen met de beschreven leefgebieden van de poelkikker. Uit de beschrijving van de vegetatie volgt dat het leefgebied op zijn best matig geschikt is als habitat voor de poelkikker. Er is geen sprake van een duurzame populatie in de huidige omstandigheden.
De depositie vanuit de boerderij kan tot gevolg hebben dat de ontwikkeling van de poelkikkers een sneller verloop hebben dan in de natuurlijke situatie. De depositie van de boerderij is niet de limiterende oorzaak van het lokaal verdwijnen van de soort.

6.1.2. Biodiversiteit

Onderstaand worden de maatregelen weergeven die de initiatiefnemer zal nemen met betrekking tot biodiversiteit.

Genetische variatie
Voor de fokkerij is voldoende genetische variatie noodzakelijk. Elk fokprogramma heeft hier baat bij; een fokprogramma met een brede genetische basis kan in de toekomst beter inspelen op veranderde omstandigheden. Genetische variatie is ook om andere redenen belangrijk, zoals dierengezondheid. In een populatie met weinig genetische variatie neemt de kans op inteelt en erfelijke gebreken toe. Door eenzijdig bepaalde gunstige kenmerken te selecteren, ontstaat het risico dat er kenmerken verloren gaan.

Diergezondheid
Doordat de dieren een constant rantsoen krijgen zijn er weinig problemen met de diergezondheid. Door het bedrijf gesloten te houden wordt insleep van ziekte voorkomen. Ondanks dat de dieren niet buiten komen is er geen extra ziektedruk. Dit komt o.a. door de optimale huisvesting.

Huisvesting
De dieren worden gehuisvest in emissie arme stalsystemen (BBT) waarbij de emissie van ammoniak zoveel mogelijk beperkt zal worden.

Natuurlijke omgeving
Wat betreft de natuurlijke omgeving rondom de bedrijfslocatie worden de volgende maatregelen genomen:

- rondom het bedrijf zullen houtsingels worden aangebracht. Een en ander wordt beschreven in het beplantingsplan welke onderdeel zal uitmaken van de procedure BOMplus. Hierin is tevens een beheerplan opgenomen.
- het schone hemelwater wordt opgevangen en middels een waterbassin geïnfiltreerd in de grond. Hiermee blijft de grondwaterstand gewaarborgd en wordt mogelijk verbeterd.

6.1.3 Geur

Geurbelasting

Uit een onderzoek, Geuremissie uit de veehouderij II (IMAG-rapport 2002-09) is gebleken dat NH_3-emissiereducerende stalsystemen als totale groep gemiddeld gezien een lagere geuremissie hebben dan conventionele systemen in een aantal diercategorieën. Echter factoren als voertype, bedrijfshygiëne, specifieke luchtstromingspatronen in de stal, en de dieractiviteiten, hebben een grote invloed op de geuremissie uit stallen.

Bij het voorkeursalternatief worden de vleesvarkens gehuisvest in een drietal stallen die worden voorzien van een centraal luchtkanaal dat wordt aangesloten op een gecombineerd luchtwassysteem met een geurreductie van 70%.
Daarnaast kan door het toepassen van een centraal luchtkanaal het emissiepunt zodanig worden geplaatst dat geurgevoelige objecten in de omgeving zo min mogelijk worden belast.
Stal 1, 2 en 3 worden ieder aangesloten op één centraal luchtkanaal. De emissiepunten c.q. luchtwassers worden geplaatst aan het einde van de stallen, dit om voldoende afstand te creëren tussen de inrichting en de geurgevoelige objecten.

Tabel 12 geeft de geurbelasting van uit de inrichting weer op de omliggende geurgevoelige objecten.

Adres geurgevoelig object	Geurnorm	Geurbelasting
Kleefsedijk 6	14,00	13,42
Kleefsedijk 10	14,00	8,37
Kleefsedijk 13	14,00	9,82
Kleefsedijk 14	14,00	3,64
Saardijk 5	14,00	4,94
Saardijk 7	14,00	2,81
Saardijk 4	14,00	5,75
Sevenum	3,00	0,50
Toverland	14,00	1,06
Schatberg	14,00	0,67
Camping De Beierhof	14,00	0,76
Camping Bergerhof	14,00	1,64
Kleefsedijk 29	14,00	0,94
Saardijk 11	14,00	1,74
Saarweg 1	14,00	1,02
Kleefsedijk 17	14,00	1,87
Kleefsedijk 19	14,00	1,73
Kleefsedijk 21	14,00	1,49
Kleefsedijk 23	14,00	1,40
Kleefsedijk 25	14,00	1,19
Kleefsedijk 25a	14,00	1,19

Kleefsedijk 27	14,00	1,11
Kleefsedijk 26	14,00	1,20
Kleefsedijk 22	14,00	1,51
Gelderdijk 40	14,00	4,68
Gelderdijk 38	14,00	4,97
Gelderdijk 36	14,00	4,89
Gelderdijk 34	14,00	4,67
Gelderdijk 32	14,00	4,57
Most 8	14,00	3,95
Most 8a	14,00	3,45
Most 2a	14,00	1,48
Most 4	14,00	1,53
Most 10	14,00	1,93
Most 12	14,00	1,95
Most 9	14,00	1,68
Most 11	14,00	1,73
Graskuilenweg 5	14,00	1,26
Graskuilenweg 6	14,00	1,23
Graskuilenweg 10	14,00	1,07
Graskuilenweg 12	14,00	0,99
Graskuilenweg 14	14,00	0,94
kern Kroonenberg	3,00	0,37
Kleefsedijk 9	veehouderij 50 meter	± 115 meter
Rieterdijk 5	veehouderij 50 meter	± 250 meter
Saardijk 2	veehouderij 50 meter	± 250 meter
Saardijk 6	veehouderij 50 meter	± 295 meter

Tabel 12: geurbelasting geurgevoelige objecten

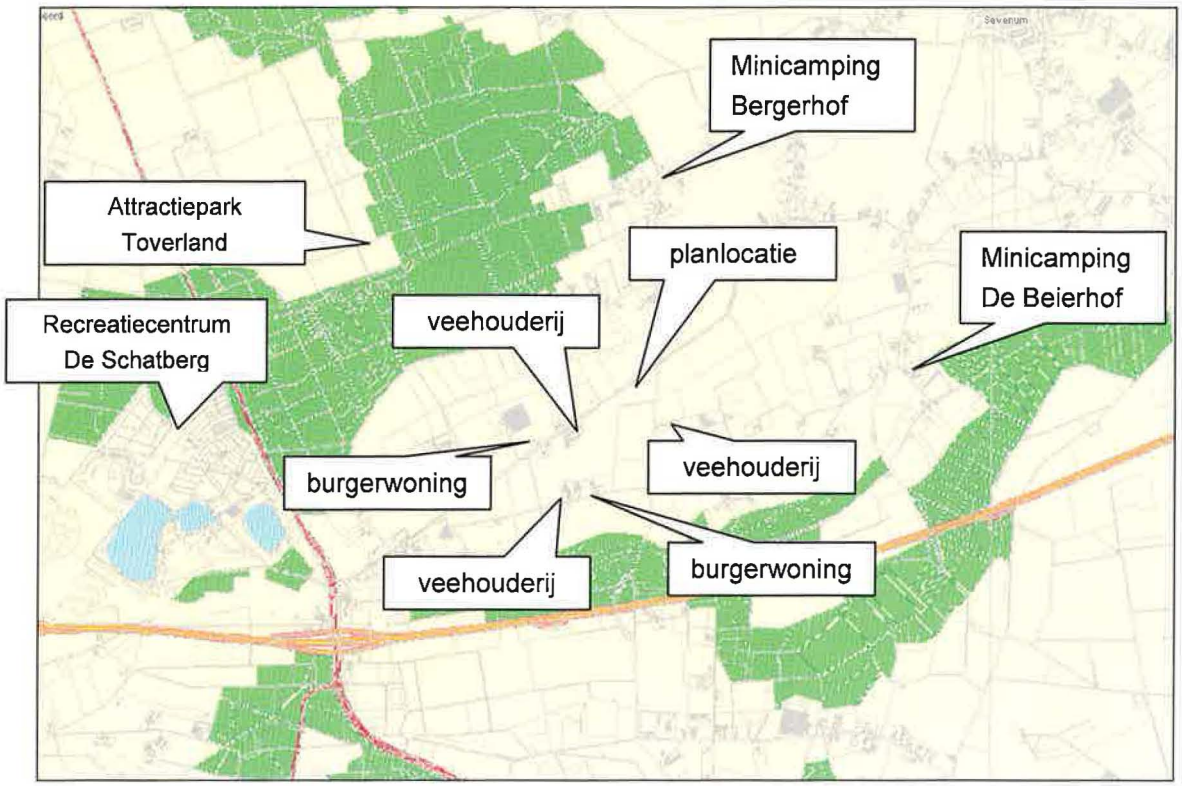

Figuur 26: geurgevoelige objecten

Middels een verspreidingsmodel is de geurbelasting op de omliggende woningen bepaald. In deze berekening is naast de inrichting welke wordt opgericht ook de reeds bestaande inrichtingen meegenomen waardoor een cumulatieberekening is uitgevoerd.

Tabel 13 geeft de geurbelasting weer. De figuur met daarop weergegeven de geurcontouren is als bijlage toegevoegd aan het MER.

geurgevoelig object	geurbelasting	geurgevoelig object	geurbelasting
Kleefsedijk 6	29,56	Kleefsedijk 27	2,55
Kleefsedijk 10	15,12	Kleefsedijk 26	2,66
Kleefsedijk 13	20,06	Kleefsedijk 22	3,18
Kleefsedijk 14	8,40	Gelderdijk 40	14,60
Saardijk 5	12,30	Gelderdijk 38	19,25
Saardijk 7	5,38	Gelderdijk 36	23,98
Saardijk 4	10,96	Gelderdijk 34	24,30
Sevenum	1,82	Gelderdijk 32	23,88
Toverland	3,87	Most 2a	5,70
Schatberg	2,19	Most 4	5,83
Camping De Beierhof	3,16	Most 10	6,09
Camping Bergerhof	3,59	Most 12	6,05
Kleefsedijk 29	2,26	Most 9	5,70

Saardijk 11	4,00	Most 11	5,72
Saarweg 1	4,39	Graskuilenweg 5	2,87
Kleefsedijk 17	3,73	Graskuilenweg 6	2,96
Kleefsedijk 19	3,52	Graskuilenweg 10	2,92
Kleefsedijk 21	3,14	Graskuilenweg 12	2,77
Kleefsedijk 23	2,95	Graskuilenweg 14	2,67
Kleefsedijk 25	2,65	kern Kroonenberg	1,93
Kleefsedijk 25a	2,65		

Tabel 13: geurbelasting geurgevoelige objecten

Naast de aanwezige dieren op het bedrijf dragen de onderstaande factoren tevens bij aan de geurbelasting:

- opslag mest;
- opslag en mengen voer (brijvoerkeuken);

Opslag mest

De mest wordt opgeslagen in kelders onder de stallen en in mestbassins. Het mestbassin is volledig afgesloten waardoor geen geurcomponenten vrijkomen.

Corn Cob Mix (CCM)

De CCM wordt aangeleverd middels vrachtwagens waarna deze in een silo wordt gestart en wordt afgedekt met folie. Tijdens de opslag van het voer zal geen sprake zijn van emissie van geur, dit zal enkel zijn bij de aanvoer van de CCM en de afvoer van de silo naar de stallen.

Mengvoer/bijproducten

Het mengvoer wordt aangeleverd middels vrachtwagens waarna deze in een bulksilo wordt geblazen.
De voerprodukten, zowel natte als droge producten, worden opgeslagen in polyester silo's. Enkel bij het lossen van de droge producten komen geurcomponenten vrij, dit is maximaal 40 m^3 verdrijvingslucht per te lossen vrachtwagen. De natte producten worden opgeslagen in bunkers in stal 1. In deze ruimte worden tevens de verschillende voeders gemengd tot veevoer in een gesloten systeem. Deze ruimte is aangesloten op het centrale afzuigkanaal waardoor de lucht afkomstig van deze ruimte wordt behandeld door het gecombineerd luchtwassyteem.
Via een pomp en een transportsysteem wordt het voer getransporteerd naar de voerplaatsen van de dieren.

Uit een onderzoek van IMAG[45] is gebleken dat het voeren van natte bijproducten niet tot een aantoonbaar andere geuremissie leidt dan het voederen van droogvoer.

[45] IMAG, rapport "Geuremissies uit de veehouderij II" (Mol en Ogink, 2002)

Piekmomenten en –niveaus geurhinder
Onderstaand wordt een overzicht gegeven van piekmomenten en –niveaus die per etmaal kunnen optreden.

- Aanleveren voer
  Zoals beschreven kan het lossen van mengvoer leiding tot een piekmoment van geurhinder. Bij het lossen komt namelijk verdringingslucht vrij en dus geur.
- Voeren vleesvarkens
  Twee maal per dag worden de vleesvarkens gevoerd met mengvoer en bijproducten. Verspreid over de dag worden de verschillende afdelingen gevoerd. De ventilatielucht wordt behandeld met een gecombineerd luchtwassysteem wat de emissie van geur reduceert.

6.1.4 Fijn stof

Tabel 14 geeft een overzicht weer van de fijn stof berekening. Hierbij worden de maximale concentraties en het aantal overschrijdingen van de grenswaarde op de terreingrens weergegeven.

	huidige situatie (jaar 2006)	gewenste situatie (jaar 2008)	gewenste situatie (jaar 2010)	gewenste situatie (jaar 2020)
totaal [µg/m³]	24,7	25,84	24,40	22,12
overschrijdingen grenswaarde [-]	-	19	15	10

Tabel 14: jaargemiddelde fijn stof concentratie en overschrijdingen grenswaarde inrichting voorkeursalternatief

Het jaargemiddelde concentratienorm voor fijn stof wordt bij het voorkeursalternatief niet overschreden evenals het aantal overschrijdingen van de grenswaarde.

Wat betreft de emissie van fijn stof met betrekking tot voer zijn niet veel gegevens bekend. In het algemeen wordt bij brijvoer op basis van mengvoer een lagere stofproductie gevonden dan bij droog gepelleteerd voer[46].

Voor een verdere beschrijving van fijn stof vanuit de inrichting wordt verwezen naar de rapportage Besluit luchtkwaliteit 2005 welke als bijlage is toegevoegd aan het MER.

6.2 Energie

Het energieverbruik zal 516.880 kWh bedragen.

Onderstaand worden de energiebesparende maatregelen weergegeven die worden toegepast in de inrichting.

Verlichting
In de inrichting zal hoogfrequente verlichting met spiegeloptiekarmaturen worden toegepast. De lichtopbrengst per armatuur (lichtbak) kan met spiegeloptiekarmaturen verbeterd worden. De armaturen zorgen voor een andere lichtverdeling.

Isolatie
Door isolatie wordt in koude perioden het warmteverlies beperkt zodat bespaard wordt op verwarmingsenergie. Het gehele gebouw, dak/plafondisolatie en (spouw)muur isolatie, wordt dan ook geïsoleerd. Door isolatie wordt bovendien in warme periode de warmteopname door met name zoninstraling gereduceerd, waardoor bespaard kan worden op energie benodigd voor ventilatie. Naast isolatie van dak, plafond en muur zullen ook de aanwezige verwarmingsleidingen worden geïsoleerd waardoor de warmte-uitstraling naar de omgeving wordt beperkt.

[46] Aarnink, A.J.A. en Ellen H.H., Processen en factoren bij fijn stofemissie in de veehouderij, rapport 11, oktober 2006

Ventilatie
De stallen worden geventileerd om ongewenste schadelijke gassen te verwijderen en zodoende de luchtkwaliteit op een goed niveau te houden. Als de ruimtetemperatuur hoger wordt dan de gewenste temperatuur kan er meer geventileerd worden om overtollige warmte af te voeren.

In de stallen zal gebruik gemaakt worden van een centraal afzuigsysteem. De lucht uit de stal(len) gaat daarbij via meetsmoor units naar het afzuigkanaal. Op een centraal punt wordt de lucht via één of meerdere ventilatoren uit dit kanaal afgevoerd naar buiten. Door de zuigkracht van de ventilatoren heerst onderdruk in het afzuigkanaal en de stal(len). Door de onderdruk in het afzuigkanaal wordt continu lucht uit alle stal(len) aangezogen. De lucht kan door deze onderdruk niet op een andere wijze de stal(len) verlaten. Daarnaast kan de lucht de afzuigkanalen alleen verlaten via de centraal opgestelde ventilatoren.
De meetsmoorunits meten de luchtverplaatsing. Door een procescomputer wordt deze waarde vergeleken met de berekende waarde. Indien nodig stelt deze procescomputer de luchtverplaatsing bij door het vergroten of verkleinen van de doorstroomopening in de meetsmoor unit.
Door gebruik te maken van een centraal afzuigsysteem is de energiebesparing 60% op elektriciteitsgebruik ventilatie en wordt tevens bespaard op energiegebruik ten behoeve van verwarming (Informatieblad Veehouderijen, Infomil).

Tevens zal gebruik gemaakt worden van frequentieregelaars. Hiermee is een energiebesparing mogelijk tot 60% op energiegebruik voor ventilatie. Tevens wordt energie bespaard ten behoeve van verwarming.

Luchtwassers
De ventilatoren zullen voor de luchtwassers worden geplaatst waardoor het drukverschil kleiner wordt en minder energie wordt verbruikt.

Verwarming
De stallen zullen niet voorzien worden van verwarming, de warmtebehoefte bij de vleesvarkens is minimaal.

Good housekeeping
Tevens zal "good housekeeping" zorgen voor energiebesparing. Een juiste afstelling van klimaatapparatuur is van belang voor het juiste binnenklimaat. Om energie te besparen wordt rekening gehouden bij de afstelling van de klimaatapparatuur met de navolgende aandachtspunten:

- instellingen klimaatcomputer: deze zijn van grote invloed op energieverbruik voor ventilatie en verwarming.

- locatie plaatsing temperatuurvoelers: klimaatcomputers worden geregeld op basis van temperatuurvoelers in de verschillende ruimten.

Tevens zal energie bespaard worden door regelmatig onderhoud, reiniging en ijken van apparatuur.

De vragenlijst veehouderijen is toegevoegd als bijlage bij de aanvraag milieuvergunning. Middels de vragenlijst is vastgesteld in hoeverre de stand der techniek/BBT is toegepast.

6.3 Geluid

Het merendeel van de activiteiten binnen de inrichting vindt plaats op locaties die relatief ver van de omliggende woningen zijn gelegen. Door de aanwezigheid van luchtwassers, waarbij de ventilatoren in goed geïsoleerde ruimten zijn geplaatst, zal de geluidsuitstraling via deze emissiepunten geluidsgedempt plaatsvinden.

Aangezien de geluidimmissie van de door de inrichting aanwezige geluidsbronnen is gebaseerd op de huidige stand der techniek, kan worden gesteld, dat het redelijkerwijs niet mogelijk is de geluidsuitstraling van deze bronnen te verminderen.

De rapportage van het akoestisch onderzoek is toegevoegd als bijlage aan het MER.

6.4 Bodem en (grond)water

6.4.1 Bodem en grondwater

Door de bouw van de stallen worden de mogelijke effecten naar bodem en grondwater gevormd door mest en urine van de dieren. In een te verlenen milieu- en bouwvergunning zullen voorschriften gesteld worden aan de uitvoering van de stallen, zodat optimale bescherming naar het milieu zal worden gewaarborgd. De op te richten mestbassins zullen voldoen aan de door het Ministerie van VROM uitgegeven publicatie "bouwtechnische richtlijnen mestbassins", waardoor ook hier optimale bescherming naar het milieu gewaarborgd blijft. De stallen worden voorzien van vloeistofkerende vloeren en wanden.

De factoren die kunnen bijdragen tot emissies naar de bodem zijn mest, spuiwater, zuur, olie en afvalwater. Om dit tot een minimum te beperken worden alle nieuwe putten gerealiseerd van beton met een betonkwaliteit conform de bouwtechnische richtlijnen mestbassins en zijn oliehoudende producten opgeslagen in gecertificeerde lekbakken.

Het zuur wordt opgeslagen in vaten waarbij rekening wordt gehouden met de PGS 15 en

P-blad 134.4. In deze richtlijnen wordt omgeschreven hoe om te gaan met opslag van verpakte gevaarlijke stoffen met betrekking tot brand-, arbeids- en milieuveiligheid.

Op het perceel waar de nieuw te bouwen stallen worden opgericht is reeds een bodemonderzoek uitgevoerd. Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat de milieuhygiënische conditie van de bodem geen belemmering vormt voor de bestemmingswijziging en de voorgenomen nieuwbouw. De rapportage van het bodemonderzoek is als bijlage toegevoegd aan het MER.

Tevens is in het kader van NBR een bodemrisicochecklist ingevuld. Deze is als bijlage toegevoegd bij de aanvraag vergunning Wet milieubeheer.

6.4.2. Hemelwater

Het hemelwater (totaal oppervlak daken en verhardingen: ca. 9.100 m^2) wordt binnen de planlocatie in de bodem geïnfiltreerd middels infiltratievoorzieningen en middels een buffer vertraagd worden geloosd op het oppervlaktewater.
Sinds november 2003 is de watertoets verplicht bij ruimtelijke plannen. Ook bij de planvorming voor de vestiging van het bedrijf van Klevar B.V. heeft de watertoets plaatsgevonden. De resultaten van de watertoets zijn verwoord in een waterparagraaf, die als bijlage aan het MER is opgenomen. Voor een verdere toelichting wordt daarom naar deze bijlage verwezen. In deze waterparagraaf wordt onder andere beschreven wat de locatie en het ruimtebeslag van de infiltratievoorziening en buffer is.

6.5 Afvalwater

Spuiwater afkomstig van de luchtwasser wordt binnen het bedrijf opgeslagen in een aparte opvangput. Het spuiwater wordt afgevoerd van het bedrijf door een daartoe erkend bedrijf.
Afvalwater wat vrijkomt van schoonspuiten vrachtwagens en de afdelingen waar de vleesvarkens worden gehuisvest wordt geloosd in de mestputten en wordt gezien als dierlijke mest.

6.7 Risico's van ongevallen en abnormale omstandigheden

6.7.1 Vleesvarkensbedrijf

Gebruikte technologieën

Het grootste risico voor een varkenshouderij is het uitvallen van de stroom. Hierdoor zullen de ventilatoren stilvallen waardoor onvoldoende luchtverversing bij de dieren plaatsvindt. Sterfte zou het gevolg kunnen zijn. Om de gevolgen van stroomuitval zoveel mogelijk te kunnen beperken zijn stallen op het bedrijf voorzien van een alarmeringssysteem dat initiatiefnemers waarschuwt bij het wegvallen van netspanning of bij het uitvallen van één of meerdere ventilatoren. Tevens zal een noodstroom aggregaat in werking treden op momenten van stroomuitval.

Bedrijfsvorm

Veehouderijbedrijven lopen het gevaar dat, van rijkswege, vervoersverboden worden opgelegd na het uitbreken van veeziekte. Het gevolg hiervan is dat, gedurende een onbepaalde periode, geen dieren van het bedrijf mogen worden afgevoerd. Hierdoor raken stallen overvol en komt het welzijn van de dieren in gevaar.
De gewenste bedrijfsopzet is volgens de nieuwste welzijnseisen conform het Varkensbesluit. Hierdoor kunnen genoemde vervoersverboden langer worden opgevangen, omdat er relatief meer oppervlak ter beschikking is.
Het uitbreken van ziekten op andere bedrijven is vanuit de inrichting niet te voorkomen. Het risico van besmetting op bedrijfsniveau kan verkleind worden door het aantal bezoekers in de stallen zoveel mogelijk te beperken. Noodzakelijke bezoekers worden voorzien van bedrijfskleding en kunnen de stallen slechts betreden via een hygiënesluis. Vrachtwagens die dieren hebben geleverd, moeten – alvorens het terrein te verlaten – worden gereinigd en ontsmet op een hiervoor bestemde wasplaats.

Veiligheidsaspecten

Een gevaaraspect voor de veehouderij is het uitbreken van brand. Het ontstaan van brand levert gevaar op voor mens en dier.
Om de risico's van het uitbreken van brand zoveel mogelijk in te perken, dient te worden gebouwd conform het Bouwbesluit en dient uitsluitend met goedgekeurde installaties en voorzieningen te worden gewerkt. Om een beginnende brand zo effectief mogelijk te kunnen bestrijden, worden binnen de inrichting op diverse locaties brandblusmiddelen geplaatst.

7. Alternatieven en meest milieuvriendelijke alternatief

De basis voor de uitvoeringsalternatieven is gelegen in de keuze ten aanzien van ammoniakemissie, geuremissie en energiebesparing. Dit heeft geresulteerd in twee uitvoeringsalternatieven:

- alternatief 1: huisvesting vleesvarkens vier stallen;
- alternatief 2: verhogen emissiepunt 12 meter;
- alternatief 3: toepassen gecombineerd luchtwassysteem BWL 2006.15.

In de volgende paragrafen worden de drie uitvoeringsalternatieven nader toegelicht. Voor de elementen waar geen variatie op is, is geen aparte toelichting opgenomen.

In paragraaf 8.2 wordt het Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) toegelicht. Het MMA is ontwikkeld op basis van de effectbeschrijving van de uitvoeringsalternatieven.

7.1 Alternatief 1: huisvesting vleesvarkens vier stallen

Als mogelijk alternatief worden de vleesvarkens gehuisvest in een viertal stallen in plaats van drie stallen zoals beschreven in het voorkeursalternatief. Dit in verband met mogelijke ruimtelijke- en welstandseisen.

Bij dit alternatief zullen de oppervlakte per dier en overige welstandseisen gelijk zijn aan die van het voorkeursalternatief. Tevens zal bij dit alternatief een gecombineerd luchtwassysteem worden toegepast (BWL 2006.14).

7.1.1. Ammoniak en geur

De emissie van ammoniak en geur zal ten opzichte van het voorkeursalternatief niet anders zijn. Het aantal vleesvarkens wat gehuisvest wordt in de vier stallen is gelijk aan het voorkeursalternatief.

De luchtwassers zullen aan het einde van de stal worden geplaatst waardoor de geurbelasting op de omliggende woningen mogelijk anders is ten opzichte van het voorkeursalternatief. Tabel 15 geeft de geurbelasting weer op de omliggende woningen. Het bijbehorende berekeningsjournaal is als bijlage toegevoegd aan het MER.

geurgevoelig object	Geurnorm	Geurbelasting
Kleefsedijk 6	14,00	16,65
Kleefsedijk 10	14,00	7,14
Kleefsedijk 13	14,00	10,67
Kleefsedijk 14	14,00	3,26
Saardijk 5	14,00	7,03
Saardijk 7	14,00	3,17
Saardijk 4	14,00	8,46
Sevenum	3,00	0,49
Toverland	14,00	1,13
Schatberg	14,00	0,61
Camping Beierhof	14,00	0,82
Camping Bergerhof	14,00	1,49
Kleefsedijk 29	14,00	1,02
Saardijk 11	14,00	1,89
Saarweg 1	14,00	1,27
Kleefsedijk 17	14,00	2,05
Kleefsedijk 19	14,00	1,92
Kleefsedijk 21	14,00	1,63
Kleefsedijk 23	14,00	1,45
Kleefsedijk 25	14,00	1,23
Kleefsedijk 25a	14,00	1,23
Kleefsedijk 27	14,00	1,16
Kleefsedijk 26	14,00	1,29
Kleefsedijk 22	14,00	1,61
Gelderdijk 40	14,00	4,04
Gelderdijk 38	14,00	4,17
Gelderdijk 36	14,00	3,98
Gelderdijk 34	14,00	3,89
Gelderdijk 32	14,00	3,62
Most 8	14,00	3,96
Most 8a	14,00	3,44
Most 2a	14,00	1,74
Most 4	14,00	1,54
Most 10	14,00	1,83
Most 12	14,00	1,98
Most 9	14,00	1,54
Most 11	14,00	1,74
Graskuilenweg 5	14,00	1,27
Graskuilenweg 6	14,00	1,26
Graskuilenweg 10	14,00	0,99
Graskuilenweg 12	14,00	0,93
Graskuilenweg 14	14,00	0,90
kern Kroonenberg	3,00	0,37

Tabel 15: geurbelasting geurgevoelige objecten

De norm wordt overschreden bij de woning aan de Kleefsedijk 6. Dit wordt veroorzaakt door de luchtwasser die dichter bij de woning aan de Kleefsedijk 6 wordt gesitueerd.

7.1.2 Natuur

Middels een verspreidingsmodel is de depositie van ammoniak in de omgeving bepaald. Tabel 16 geeft een weergave van de depositie van ammoniak op een drietal punten op de rand van het Natura-2000 gebied Mariapeel en Deurnese Peel.

Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	Mariapeel (1)	193 480	379 624	5,32
2	Mariapeel (2)	193 232	378 336	4,44
3	Mariapeel (3)	191 968	376 560	3,40

Tabel 16: ammoniakdepositie BWL 2006.14 vier stallen

7.1.3 Fijn stof

Door het toepassen van een luchtwasser voor de gehele inrichting zal de emissie van fijn stof gereduceerd worden ten opzichte van de traditionele huisvesting van varkens. De emissie van fijn stof zal gelijk zijn aan die van het voorkeursalternatief. Mogelijk zal de verspreiding van fijn stof anders zijn door de huisvesting van vleesvarkens in vier stallen.

Tabel 17 geeft een overzicht van de verspreiding van fijn stof.

	huidige situatie (jaar 2005)	gewenste situatie (jaar 2008)	gewenste situatie (jaar 2010)	gewenste situatie (jaar 2020)
totaal [µg/m³]	23,7	26,81	26,21	24,11
overschrijdingen grenswaarde [-]	-	30	29	27

Tabel 17: jaargemiddelde fijn stof concentratie en overschrijdingen grenswaarde inrichting uitvoeringsalternatief 1

Het jaargemiddelde concentratienorm voor fijn stof wordt bij het uitvoeringsalternatief niet overschreden evenals het aantal overschrijdingen van de grenswaarde.

7.1.4 Energie

Het energieverbruik zal ten opzichte van het voorkeursalternatief niet veranderen.

7.1.5 Water

Het waterverbruik zal ten opzichte van het voorkeursalternatief niet veranderen.

7.1.6 Afvalstoffen

De hoeveelheid afvalstoffen zal ten opzichte van het voorkeursalternatief niet veranderen.

7.1.7 Verkeersaantrekkende bewegingen/geluidsemissie

De verkeersaantrekkende bewegingen zullen niet toe- of afnemen ten opzichte van het voorkeursalternatief.

7.2 Alternatief 2: Verhogen emissiepunt

In dit uitvoeringsalternatief zullen de emissiepunten van de luchtwassers verhoogd worden naar een hoogte van 12 meter. In het voorkeursalternatief bedraagt deze hoogte 9,5 meter.

7.2.1. Ammoniak en geur

De emissie van ammoniak en geur zal ten opzichte van het voorkeursalternatief niet anders zijn. De verspreiding van geur (geurbelasting) zal wel verschillen ten opzichte van het voorkeursalternatief. Tabel 18 geeft hierin meer inzicht.

adres geurgevoelig object	Geurnorm	Geurbelasting
Kleefsedijk 6	14,00	11,06
Kleefsedijk 10	14,00	7,33
Kleefsedijk 13	14,00	8,46
Kleefsedijk 14	14,00	3,35
Saardijk 5	14,00	4,50
Saardijk 7	14,00	2,67
Saardijk 4	14,00	5,19
Sevenum	3,00	0,48
Toverland	14,00	1,04
Schatberg	14,00	0,65
Camping De Beierhof	14,00	0,75
Camping Bergerhof	14,00	1,59
Kleefsedijk 29	14,00	0,91
Saardijk 11	14,00	1,66
Saarweg 1	14,00	1,00
Kleefsedijk 17	14,00	1,79

Kleefsedijk 19	14,00	1,67
Kleefsedijk 21	14,00	1,47
Kleefsedijk 23	14,00	1,35
Kleefsedijk 25	14,00	1,15
Kleefsedijk 25a	14,00	1,17
Kleefsedijk 27	14,00	1,08
Kleefsedijk 26	14,00	1,15
Kleefsedijk 22	14,00	1,45
Gelderdijk 40	14,00	4,44
Gelderdijk 38	14,00	4,71
Gelderdijk 36	14,00	4,75
Gelderdijk 34	14,00	4,62
Gelderdijk 32	14,00	4,41
Most 8	14,00	3,72
Most 8a	14,00	3,27
Most 2a	14,00	1,41
Most 4	14,00	1,49
Most 10	14,00	1,85
Most 12	14,00	1,88
Most 9	14,00	1,60
Most 11	14,00	1,68
Graskuilenweg 5	14,00	1,22
Graskuilenweg 6	14,00	1,20
Graskuilenweg 10	14,00	1,04
Graskuilenweg 12	14,00	0,96
Graskuilenweg 14	14,00	0,91
kern Kroonenberg	3,00	0,37

Tabel 18: geurbelasting geurgevoelige objecten

De norm wordt niet overschreden voor zowel aaneengesloten woonbebouwing als verspreid liggende bebouwing.

7.2.2 Natuur

Middels een verspreidingsmodel is de depositie van ammoniak in de omgeving bepaald. Tabel 19 geeft een weergave van de depositie van ammoniak op een drietal punten op de rand van het Natura-2000 gebied Mariapeel en Deurnese Peel.

Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	Mariapeel (1)	193 480	379 624	2,57
2	Mariapeel (2)	193 232	378 336	2,14
3	Mariapeel (3)	191 968	376 560	1,69

Tabel 19: ammoniakdepositie BWL 2006.14 emissiepunt 12 meter

7.2.3 Fijn stof

Door het toepassen van een luchtwasser voor de gehele inrichting zal de emissie van fijn stof gereduceerd worden ten opzichte van de traditionele huisvesting van varkens..

Tabel 20 geeft een overzicht van de resultaten weer voor de concentratie aan fijn stof. De verspreidingsmodellen zijn opgenomen in het rapportage Besluit luchtkwaliteit 2005 wat als bijlage is opgenomen in het MER.

	huidige situatie (jaar 2006)	gewenste situatie (jaar 2008)	gewenste situatie (jaar 2010)	gewenste situatie (jaar 2020)
totaal [µg/m³]	23,7	26,71	26,11	24,01
overschrijdingen grenswaarde [-]	-	30	29	27

Tabel 20: jaargemiddelde fijn stof concentratie en overschrijdingen grenswaarde inrichting uitvoeringsalternatief emissiepunt 12 meter

Het jaargemiddelde concentratienorm voor fijn stof wordt bij het uitvoeringsalternatief niet overschreden evenals het aantal overschrijdingen van de grenswaarde.

7.2.4 Energie

Door het verhogen van het emissiepunt zal het drukverschil toenemen waardoor het energieverbruik zal stijgen.

7.2.5 Water

Het waterverbruik ten opzichte van het uitvoeringsalternatief zal niet veranderen.

7.2.6 Afvalstoffen

De hoeveelheid afvalstoffen zal ten opzichte van het voorkeursalternatief niet veranderen.

7.2.7 Verkeersaantrekkende bewegingen/geluidsemissie

De verkeersaantrekkende bewegingen zullen ten opzichte van het voorkeursalternatief niet veranderen.

7.3 Alternatief 3: toepassen gecombineerd luchtwassysteem BWL 2006.15

Bij dit alternatief zullen de oppervlakte per dier en overige welstandseisen gelijk zijn aan die van het voorkeursalternatief. Bij dit alternatief een gecombineerd luchtwassysteem worden toegepast (BWL 2006.15). Dit betreft een luchtwassyteem welke de emissie van geur met 80% reduceert en de emissie van ammoniak met 70%.
Figuur 27 geeft een weergave van de doorsnede van het gecombineerde luchtwassysteem.

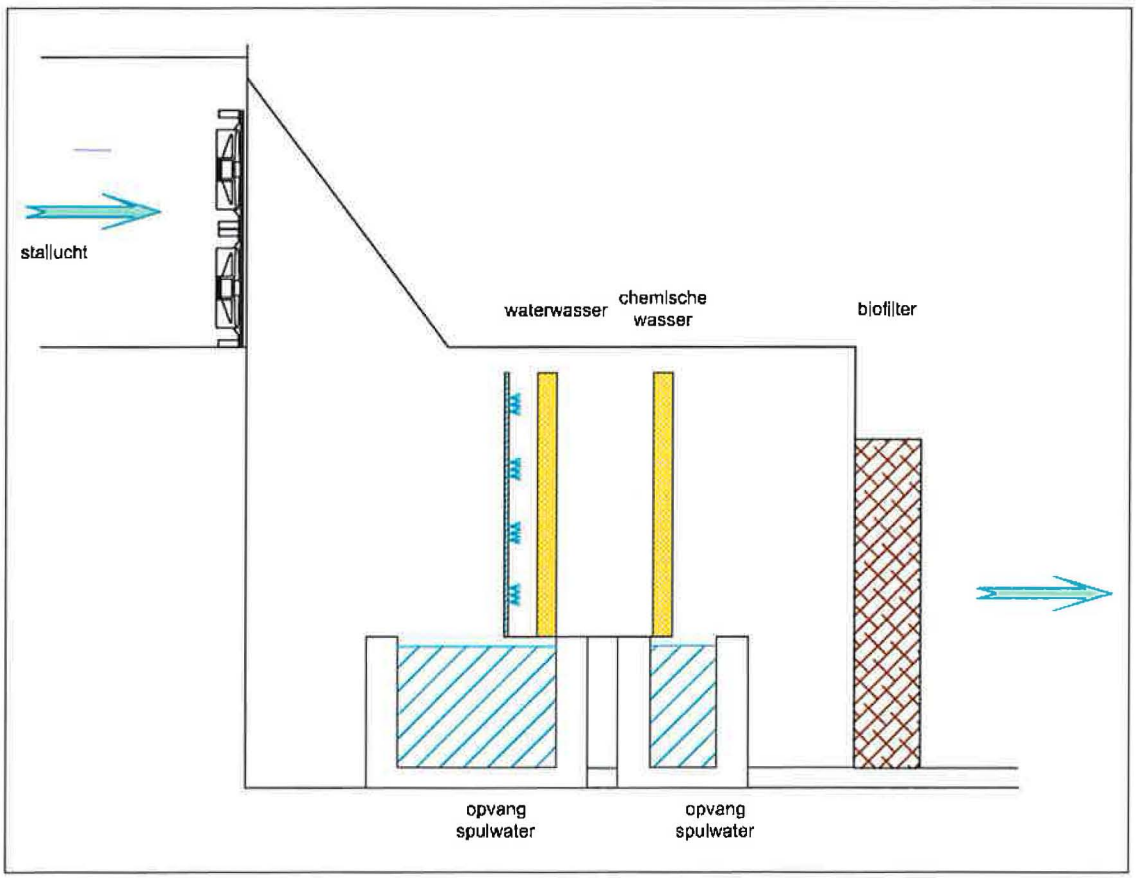

Figuur 27: doorsnede gecombineerd luchtwassysteem BWL 2006.15

7.3.1. Ammoniak en geur

De emissie van ammoniak en geur zal ten opzichte van het voorkeursalternatief anders zijn. Dit door het toepassen van een ander systeem.

Tabel 22 en 23 geven een overzicht van de emissie van ammoniak en geur bij het toepassen van het systeem BWL 2006.15.

staln r.	stalsysteem	Diercategorie	Aantal dieren	Aantal dier-plaatsen	Ammoniak kg NH3 per dier(plaats)	Totaal kg NH3
1	BWL 2006.15	vleesvarkens > 0,8 m²	6144	6144	1,05	6451,2
2	BWL 2006.15	vleesvarkens > 0,8 m²	5376	5376	1,05	5644,8
3	BWL 2006.15	vleesvarkens > 0,8 m²	4224	4224	1,05	4435,2
					Totaal:	**16531,2**

Tabel 21: emissie ammoniak alternatief 3

staln r.	stalsysteem	Diercategorie	Aantal dieren	Aantal dier-plaatsen	ou_E/s/dier	totaal ou_E/s
1	BWL 2006.15	vleesvarkens > 0,8 m²	6144	6144	4,6	28262,4
2	BWL 2006.15	vleesvarkens > 0,8 m²	5376	5376	4,6	24729,6
3	BWL 2006.15	vleesvarkens > 0,8 m²	4224	4224	4,6	19430,4
					Totaal:	**72422,4**

Tabel 22: emissie geur alternatief 3

De luchtwassers zullen aan het einde van de stal worden geplaatst waardoor de geurbelasting op de omliggende woningen mogelijk anders is ten opzichte van het voorkeursalternatief. Tabel 23 geeft de geurbelasting weer op de omliggende woningen. Het bijbehorende berekeningsjournaal is als bijlage toegevoegd aan het MER.

adres geurgevoelig object	Geurnorm	Geurbelasting
Kleefsedijk 6	14,00	12,07
Kleefsedijk 10	14,00	7,66
Kleefsedijk 13	14,00	9,08
Kleefsedijk 14	14,00	3,78
Saardijk 5	14,00	6,00
Saardijk 7	14,00	2,74
Saardijk 4	14,00	7,91
Sevenum	3,00	0,46
Toverland	14,00	1,08
Schatberg	14,00	0,63
camping De Beierhof	14,00	0,81
camping Bergerhof	14,00	1,56

Kleefsedijk 29	14,00	0,82
Saardijk 11	14,00	1,70
Saarweg 1	14,00	2,07
Kleefsedijk 17	14,00	1,67
Kleefsedijk 19	14,00	1,57
Kleefsedijk 21	14,00	1,33
Kleefsedijk 23	14,00	1,20
Kleefsedijk 25	14,00	1,04
Kleefsedijk 25a	14,00	1,05
Kleefsedijk 27	14,00	0,98
Kleefsedijk 26	14,00	1,02
Kleefsedijk 22	14,00	1,33
Gelderdijk 40	14,00	4,23
Gelderdijk 38	14,00	4,62
Gelderdijk 36	14,00	4,84
Gelderdijk 34	14,00	4,73
Gelderdijk 32	14,00	4,48
Most 8	14,00	3,79
Most 8a	14,00	3,40
Most 2a	14,00	2,07
Most 4	14,00	2,21
Most 10	14,00	2,56
Most 12	14,00	2,80
Most 9	14,00	2,29
Most 11	14,00	2,69
Graskuilenweg 5	14,00	1,15
Graskuilenweg 6	14,00	1,09
Graskuilenweg 10	14,00	0,90
Graskuilenweg 12	14,00	0,84
Graskuilenweg 14	14,00	0,81
kern Kroonenberg	3,00	0,39

Tabel 23: geurbelasting geurgevoelige objecten

De normen worden bij geen enkel geurgevoelig object overschreden.

7.3.2 Natuur

Middels een verspreidingsmodel is de depositie van ammoniak in de omgeving bepaald. Tabel 24 geeft een weergave van de depositie van ammoniak op een drietal punten op de rand van het Natura-2000 gebied Mariapeel en Deurnese Peel.

Volgnummer	Naam	X coordinaat	Y coördinaat	Depositie
1	Mariapeel (1)	193 480	379 624	5,59
2	Mariapeel (2)	193 232	378 336	4,72
3	Mariapeel (3)	191 968	376 560	3,64

Tabel 24: ammoniakdepositie BWL 2006.15

7.3.3 Fijn stof

Door het toepassen van een luchtwasser voor de gehele inrichting zal de emissie van fijn stof gereduceerd worden ten opzichte van de traditionele huisvesting van varkens. De emissie van fijn stof zal gelijk zijn aan die van het voorkeursalternatief. Mogelijk zal de verspreiding van fijn stof anders zijn door het toepassen van het luchtwassysteem.

Tabel 25 geeft een overzicht van de verspreiding van fijn stof.

	huidige situatie (jaar 2006)	gewenste situatie (jaar 2008)	gewenste situatie (jaar 2010)	gewenste situatie (jaar 2020)
totaal [µg/m³]	23,7	30,28	29,68	27,58
overschrijdingen grenswaarde [-]	-	38	39	33

Tabel 25: jaargemiddelde fijn stof concentratie en overschrijdingen grenswaarde inrichting uitvoeringsalternatief BWL 2006.15

Het jaargemiddelde concentratienorm voor fijn stof wordt bij het uitvoeringsalternatief niet overschreden evenals het aantal overschrijdingen van de grenswaarde.

7.3.4 Energie

Het energieverbruik voor het gebruik van de luchtwasser bedraagt circa 400.000 kWh per jaar. Het overige energieverbruik zal niet wijzigen ten opzichte van het voorkeursalternatief.

7.3.5 Water

Het waterverbruik zal ten behoeve van het luchtwassysteem circa 1.460 m³ per jaar bedragen.

7.3.6 Afvalstoffen

De hoeveelheid afvalstoffen zal ten opzichte van het voorkeursalternatief niet veranderen.

7.3.7 Verkeersaantrekkende bewegingen/geluidsemissie

De verkeersaantrekkende bewegingen zullen niet toe- of afnemen ten opzichte van het voorkeursalternatief.

8. Vergelijking voornemen en alternatieven

Dit hoofdstuk bestaat uit drie onderdelen, te weten:

- de vergelijking van de drie alternatieven op basis van hun milieueffecten;
- de toetsing van het Meest Milieuvriendelijk Alternatief;
- de keuze van het Voorkeursalternatief.

Ten behoeve van de vergelijking van de alternatieven is in paragraaf 8.1 een effectenoverzicht opgenomen. De effecten zijn beschreven ten opzichte van de referentiesituatie met de te verwachten ontwikkelingen. De referentiesituatie is beschreven in hoofdstuk 4 van deze MER. Een uitgebreide beschrijving en onderbouwing van de milieueffecten van de uitvoeringsalternatieven is opgenomen in hoofdstuk 5, 6 en 7.

Middels een tabel worden de verschillende beoordelingsaspecten inzichtelijk gemaakt waarbij het effect wordt aangegeven op de verschillende aspecten.
Naast de milieuaspecten zijn nog een aantal aanvullende niet milieugerelateerde aspecten van belang, zoals:
- jaarkosten/investering (de te verwachten financiële gevolgen van een alternatief of variant)

8.1 Vergelijking alternatieven

In tabel 26 is een overzicht gepresenteerd van de milieueffecten van de vier alternatieven. De effecten zijn beschreven ten opzichte van de referentiesituatie.

De opgenomen beoordelingen zijn gebaseerd op de aangegeven waarderingen van de diverse alternatieven en varianten:

- referentiesituatie: bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkeling;
- voorkeursalternatief: gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniakreductie en 70% geurreductie (BWL 2006.14);
- uitvoeringsalternatief 1: huisvesting vleesvarkens in vier stallen, BWL 2006.14;
- uitvoeringsalternatief 2: verhogen emissiepunt, BWL 2006.14;
- Uitvoeringsalternatief 3: gecombineerd luchtwassysteem 70% ammoniakreductie en 80% geurreductie (BWL 2006.15).

Bij de verschillende alternatieven zal enkel verschil zijn in emissiepunten en stallen met betrekking tot huisvesting van de vleesvarkens.

Beoordelingsaspect	bestaande toestand en autonome ontwikkeling	VKA BWL 2006.14	alternatief 1 vier stallen BWL 2006.14	alternatief 2 emissiepunt 12 meter BWL 2006.14	alternatief 3 BWL 2006.15
Luchtkwaliteit[52]	+/-	-	-	-	--
jaargemiddelde 2009 [µg/m³]		26,86	24,64	24,01	34,40
bronbijdrage [µg/m³]		0,56	0,51	0,41	3,98
overschrijding grenswaarde [-]		30	30	30	38
Ammoniak	+/-	-	-	-	--
[kg NH_3 / jaar]		8344,32	8344,32	8344,32	16531,20
Geur	+/-	-	--	-	-
[ou_E/s]		108633,6	108633,6	108633,6	72422,4
Kleefsedijk 6 [ou_E/m³]		13,42	16,51	11,06	12,07
Kleefsedijk 10 [ou_E/m³]		8,37	7,15	7,33	7,66
Kleefsedijk 13 [ou_E/m³]		9,82	10,65	8,46	9,08
Energieverbruik	+/-	-	-	--	---
totaal [kWh]		516.880	516.880	> 516.880	714.880
luchtwasser [kWh]		202.000	202.000	> 202.000	400.000
Natuur	+/-	-	-	-	--
Ammoniakdepositie [mol/ha/jaar]					
Mariapeel 1 (X=193480; Y=379624)		2,24	5,32	2,57	5,59
Mariapeel 2 (X=193232; Y=379336)		1,91	4,44	2,14	4,72
Mariapeel 3 (X=193968; Y=379560)		1,82	3,40	1,69	3,64
Geluid	+/-	-	-	-	-
bodem en (grond)water	+/-	--	--	--	-
waterverbruik luchtwasser [m³]		3130	3130	3130	1460
afval en afvalwater	+/-	-	-	-	-

Tabel 26: vergelijking effecten milieu referentiesituatie, voorkeursalternatief en uitvoeringsalternatieven

++ = zeer positief effect + = positief effect +/- = geen effect - = negatief effect -- = zeer negatief effect

[52] De luchtkwaliteit is bepaald op het punt met de coördinaten X 198040 en Y 377710.

Onderstaand wordt een toelichting gegeven op de beoordelingsaspecten.

De behaalde scores zijn overwegend negatief voor de alternatieven. Dit komt doordat in de bestaande toestand de planlocatie in gebruik is als akkerbouwgrond en geen varkens gehuisvest worden. Bij de beoordeling is enkel de planlocatie aan de Kleefsedijk bekeken en zijn de locaties aan het Hoogbroek te Sevenum en 't Rooth te Maasbree niet meegenomen. De afbraak van de locaties aan het Hoogbroek en 't Rooth hebben een positieve invloed op het milieu en het leefklimaat in de omgeving. Dit door het aantal verkeersbewegingen welke niet meer plaatsvinden van en naar de inrichting. Daarnaast zal er ook geen sprake meer zijn van de emissie van geur, ammoniak en stof.

Om echter een duidelijk beeld te verkrijgen van de invloed van de oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk zijn deze locaties niet meegenomen in de vergelijkingentabel.

Fijn stof

Daar in de referentiesituatie op de planlocatie geen inrichting aanwezig is voor de huisvesting van vleesvarkens is er geen sprake van de emissie van fijn stof vanuit de inrichting.
Het verschil in concentratie fijn stof tussen het voorkeursalternatief en het uitvoeringsalternatief 1 en 2 is niet significant te noemen.
Indien de vleesvarkens in stallen worden gehuisvest welke voorzien worden van een gecombineerd luchtwassysteem BWL 2006.15 zal de gemiddelde jaarconcentratie ongeveer 14,72 $\mu g/m^3$ hoger zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief.
Bij de alternatieven waar het systeem BWL 2006.14 wordt toegepast wordt voldaan aan de normen zoals gesteld in het Besluit luchtkwaliteit 2005.

Ammoniak

In de voorgenomen activiteit en alle varianten wordt voldaan aan het Besluit huisvesting, Wet ammoniak en veehouderij en de beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij.
Bij het voorkeursalternatief, alternatief 1 en 2 bedraagt de emissie van ammoniak 8344,32 kilogram per jaar en bij voorkeursalternatief 3 waar het luchtwassysteem BWL 2006.15 wordt toegepast bedraagt de emissie van ammoniak 16.531,2 kilogram per jaar.

Geur

Bij het voorkeursalternatief wordt aan de norm van 14 ou_E/m^3 voldaan. Bij het uitvoeringsalternatief waar de vleesvarkens worden gehuisvest in een viertal stallen is de geurbelasting op de omliggende woningen hoger. Indien het emissiepunt wordt verhoogd naar 12 meter zal de geurbelasting lager zijn bij een aantal geurgevoelige objecten en bij een aantal objecten zal deze hoger zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief. Bij toepassing van het systeem BWL 2006.15 zal de geurbelasting op de woningen lager zijn ten opzichte van het systeem BWL 2006.14.

Tussen de verschillende alternatieven waar aan de normen kan worden voldaan zijn geen grote verschillen waarneembaar. Waar bij een alternatief bij een woning de geurbelasting verminderd is deze weer hoger bij een ander alternatief.
Daarnaast zal de geurhinder afnemen ten opzichte van de traditionele bedrijven waar de mest wordt opgeslagen en kelders en verspreid over het land daar de mest zal worden vergist

Energieverbruik
Bij het voorkeursalternatief en de drie uitvoeringsalternatieven wordt een centraal afzuigkanaal toegepast en wordt gebruik gemaakt van frequentieregelaars wat het energieverbruik per dierplaats aanzienlijk verminderd ten opzichte van traditionele huisvesting.
Het energieverbruik bij het uitvoeringsalternatief waar het emissiepunt verhoogd wordt naar 12 meter zal hoger zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief door een stijging van de weerstand in het luchtkanaal. Bij het uitvoeringsalternatief zal daardoor meer energie benodigd zijn om de lucht door de schoorsteen om hoog te stuwen tot 12 meter.
Bij het alternatief waarbij het luchtwassysteem BWL 2006.15 wordt toegepast zal het energieverbruik ten behoeve van de luchtwasser verdubbelen.

Natuur
Bij het voorkeursalternatief is er enkel sprake van emissie van ammoniak vanuit de inrichting aan de Kleefsedijk. De ammoniakdepositie vanuit de inrichting op de rand van het dichtstbijzijnde zuurgevoelige gebied "Bultenbroek" (B-gebied) bedraagt 300,4 mol/ha/jaar. De ammoniakdepositie vanuit de inrichting op de rand van het habitat- en vogelrichtlijngebied Mariapeel bedraagt 2,8 mol/ha/jaar. Bij het alternatief waar het luchtwassysteem BWL 2006.15 wordt toegepast zal de ammoniakdepositie op het gebied Mariapeel hoger zijn daar meer ammoniak wordt geëmitteerd vanuit de inrichting.
De erfbeplanting rondom de inrichting en het waterbassin wat wordt aangelegd ten behoeve van infiltratie van hemelwater in het gebied zorgt voor compensatie voor de flora en fauna in de omgeving van het bedrijf. Hierdoor is er geen verschil in effect op natuur tussen de verschillende uitvoeringsalternatieven.

Geluid
Het aantal verkeersbewegingen van en naar de inrichting aan de Kleefsedijk te Sevenum zal toenemen. Deze weg wordt echter ontsloten via de N277 naar de A67 waardoor de overlast minder zal zijn ten opzichte van de inrichting aan 't Rooth en het Hoogbroek daar deze niet direct gelegen zijn aan doorgaande wegen zoals de Kleefsedijk.
Tevens zullen de ventilatoren bij de inrichting aan de Kleefsedijk voor het waspakket van het gecombineerd luchtwassysteem worden geplaatst waardoor het waspakket een geluidsdempende functie krijgt.

Bodem en (grond)water
Het waterverbruik zal bij het alternatief 3 waarbij het systeem BWL 2006.15 lager zijn dan bij de overige alternatieven. Dit omdat de wasser minder water verbruikt dan de wasser BWL 2006.14.
Voor wat betreft de overige aspecten met betrekking tot bodem en (grond)water zijn er geen verschillen tussen de onderzochte alternatieven.

Afval en afvalwater
Wat betreft afval en afvalwater zal er geen verschil zijn tussen de verschillende alternatieven.

8.2 Meest Milieuvriendelijke alternatief

Voor het bepalen van het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) dient een wegingsfactor gegeven te worden aan de verschillende milieuaspecten.

- Ammoniak: Bij het toepassen van het luchtwassysteem BWL 2006.14 zal de emissie van ammoniak minder zijn dan bij het toepassen van het luchtwassysteem BWL 2006.15.
- Geur: Het uitgevoerde geuronderzoek laat verschillen zien tussen het voorkeursalternatief en de verschillende varianten. Bij de onderzocht alternatieven wordt bij het voorkeursalternatief, het alternatief waarbij het emissiepunt wordt verhoogd en het alternatief waarbij het luchtwassysteem BWL 2006.15 wordt toegepast voldaan aan de normen. Tussen deze alternatieven zijn verschillen waarneembaar, deze wijken echter niet erg van elkaar af.
- Energie: Tussen de verschillende alternatieven en varianten zitten verschillen in energieverbruik. Het systeem BWL 2006.14 verbruikt aanzienlijk minder energie dan het systeem BWL 2006.15.
- Natuur: De depositie van ammoniak op de natuur/verzuringgevoelige gebieden neemt toe door de oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk. Bij het luchtwassysteem BWL 2006.15 zal de depositie van ammoniak het hoogst zijn.
- Geluid: Er zijn geen significante verschillen in het aantal verkeersaantrekkende bewegingen tussen de alternatieven en varianten.

De milieuaspecten energie, ammoniak en geur zijn belangrijke aspecten waar duidelijk verschillen zijn tussen de verschillende varianten.

Op basis van de resultaten van de vergelijking van de varianten zoals weergegeven in tabel 26 en bovenstaande wegingsfactoren, wordt geconcludeerd dat de verschillen tussen de voorgenomen activiteit en variant 1 minimaal zijn. Bij variant 1 kan echter niet worden voldaan aan de norm met betrekking tot geur.

Variant 2 scoort op het gebied van geur op een aantal punten beter ten opzichte van de voorgenomen activiteit en op het gebied van energie is dit omgekeerd. Variant 3 scoort slecht op het gebied van ammoniak, natuur en energie. Zowel bij het voorkeursalternatief als bij variant 2 en 3 kan worden voldaan aan de normen zoals gesteld in de Wet geurhinder en veehouderij. Gesteld kan worden dat het voorkeursalternatief bij de verschillende wegingsfactoren het beste scoort met uitzondering van de factor water.

Rekeninghoudend met bovenstaande wegingsfactoren wordt geconcludeerd dat het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) overeenkomt met de voorgenomen activiteit.

8.3 Jaarkosten / investering

Voor de afweging ten aanzien van de te realiseren varkenshouderij is daarnaast nog een aanvullende niet milieugerelateerde aspect van belang, zoals:

- jaarkosten / investering, de te verwachten financiële gevolgen van een alternatief of variant

Tabel 27 geeft een vergelijking weer van de jaarkosten/investering van de referentiesituatie en de alternatieven.

beoordelingsaspect	referentie -situatie	voorkeurs-alternatief	uitvoerings-alternatief 1	uitvoerings-alternatief 2	uitvoerings-alternatief 3
jaarkosten/investering	+/-	++	+	+/-	-

Tabel 27: jaarkosten en investering alternatieven

Het voorkeursalternatief zal een verbetering zijn ten opzichte van de referentiesituatie daar de bedrijfsactiviteiten zullen worden geconcentreerd binnen een inrichting wat bedrijfseconomisch gezien een positief effect oplevert. Tevens zal wat betreft energiebesparing dusdanige maatregelen worden genomen dat het energieverbruik per dierplaats afneemt ten opzichte van de referentiesituatie.
Bij variant 1 zullen de vleesvarkens gehuisvest worden in een viertal stallen. Dit zal meer investeringskosten met zich mee brengen ten opzichte van het voorkeursalternatief. Wat betreft jaarkosten zal hier geen verschil in zitten.
Bij variant 2 zal het emissiepunt worden verhoogd naar 12 meter. De investeringskosten hiervoor zullen aanzienlijk hoger zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief. De jaarkosten zullen ook hoger zijn daar het energieverbruik hoger zal zijn ten opzichte van het voorkeursalternatief.
Bij variant 3 wordt het systeem BWL 2006.15 toegepast waarbij grote bouwkundige voorzieningen dienen te worden getroffen om deze in werking te stellen. Het systeem wordt als ware geïntegreerd in het gebouw. Daarnaast zullen de jaarkosten ook hoger zijn

ten opzichte van het systeem BWL 2006.14

8.4 Keuze initiatiefnemer voor aanvraag milieuvergunning

Op basis van het MER en de jaarkosten/investering in de verschillende alternatieve vraagt Klevar B.V. een milieuvergunning aan voor de inrichting volgens het voorkeursalternatief.

9. Leemten in kennis en evaluatie

9.1 Algemeen

Dit hoofdstuk beschrijft de leemten in kennis die tijdens deze m.e.r.-studie zijn geconstateerd. Daarnaast wordt aangegeven welke onzekerheden er bij de beschrijving van de milieueffecten hebben bestaan. Doel hiervan is een indicatie te geven van de mate van volledigheid van de informatie. Van de beschreven onzekerheden en leemten in kennis is, voor zover relevant, aangegeven hoe hiermee in dit MER is omgegaan.
De genoemde leemten vormen tevens de aandachtspunten voor het evaluatieprogramma dat in het kader van de m.e.r. moet worden uitgevoerd tijdens en na realisatie van de oprichting van het bedrijf aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum. Hiermee worden de optredende milieueffecten vergeleken met de in het MER voorspelde effecten. Als de feitelijke gesignaleerde effecten afwijken van de voorspelde, kan het bevoegd gezag maatregelen nemen. De verplichting tot het (laten) uitvoeren van een evaluatie ligt bij het bevoegd gezag.

9.2 Leemten in kennis

De belangrijkste leemten in kennis en informatie in het kader van deze studie zjin onderstaand per aspect aangegeven.

De aard en de omvang van de leemten staan een goed oordeel over de positieve en negatieve effecten niet in de weg. De beschikbare informatie was voor alle aspecten voldoende voor het zichtbaar maken van de verschillen tussen de alternatieven. Bij het opstellen van het evaluatieprogramma is het echter van belang rekening te houden met de geconstateerde leemten.

Bodem en water
Bij de beschrijving van de GHG is gebruik gemaakt van een kaart ontvangen van het waterschap. Deze kaart geeft een actueel maar ook een grover beeld. Er is dus maar beperkt inzicht in de gemiddelde situatie voor hoge en lage waterstanden.

Natuur
Het plangebied is voorafgaand aan de effectbeschrijving in dit MER globaal onderzocht op het voorkomen van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en insecten. Tevens is beoordeeld op het plangebied geschikt is als leefgebied voor voornoemde soorten. Er geen uitgebreid onderzoek uitgevoerd.
Uit het onderzoek is gebleken dat de planlocatie niet geschikt is voor amfibieën, reptielen, vissen en vleermuizen.

Fijn stof

In het kader van de wet luchtkwaliteit zijn berekeningen uitgevoerd met betrekking tot fijn stof. In deze waren enkel gegevens bekend met betrekking tot fijn stof van vleesvarkens. Informatie over emissie van fijn stof met betrekking tot onder andere mengvoer waren geen gegevens bekend.

Ammoniak

Ten tijde van het schrijven van deze aanvulling op de Milieu Effectrapportage voor Klevar b.v. is nog geen duidelijkheid over het toetsingskader voor ammoniakdepositie op natuurgebieden. Om te zoeken naar een oplossing is een taskforce ingesteld, onder onafhankelijk voorzitterschap van de heer Trojan. Deze taskforce bestaat uit vertegenwoordigers van de betrokken overheden (Rijk, provincies en gemeenten). De uitkomsten van de taskforce moeten uitzicht bieden op bestuurlijk handelingsperspectief en juridisch houdbaar zijn op lange termijn en houvast bieden aan de individuele vergunningaanvrager.

In het rapport van bovengenoemde taskforce van 30 juni 2008 worden in hoofdstuk 6 een aantal concrete aanbevelingen. Bij het schrijven van deze MER is nog niet bekend wat er met deze aanbevelingen wordt gedaan. Momenteel is er dus geen toetsingskader van kracht.

9.3 Evaluatieprogramma

Wet milieubeheer-vergunning monitoringsprogramma

Keldonk (gem. Veghel), 3 november 2008 voor akkoord:

Ing. P.T.W.M. van den Oord
Drieweg Advies BV
Adviseur

de heer P.J.G.H. Haenen
Initiatiefnemer